

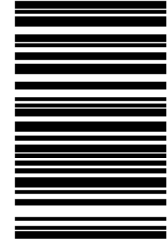
دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۹۷/۱۱/۱۹

301|A

301A

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «ابدیت - ماورا - نشئه - صباحت» اشاره شده است؟

- (۱) بی‌کراتگی - آن‌سو - کیفوری - خوب‌رویی
(۲) بی‌انتهایی - برتر - گیج - سحرخیزی
(۳) پاینده - فراسو - حالت سرخوشی - سفیدی رنگ انسان
(۴) جاودانگی - ماسوا - سرمستی - زیبا

۲- معنی چند واژه روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

«کورسو: روشنایی کم / شایق: بالیاقت / اهتزاز: جنبیدن / مناسک: جای عبادت حاجیان / متقارب: هم‌گرا / ادبار: پشت کردن / گهتر: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد. / قاش: کوهی زین / شمووم: باد بسیار سرد و زیان‌رساننده / بطالت: کاهلی»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود دارد؟

- (۱) مباحات: سرافرازی / تموز: ماه دهم از سال رومیان / بن: پسته‌ی وحشی / اسرا: در شب سیر کردن
(۲) حمیت: مردانگی / نژند: خوار و زبون / زخمه: ضربه زدن / مدرس: موضع درس گفتن
(۳) مخنقه: گردن‌بند / گراهیت: ناپسندی / عارضه: حادثه / توقیح: نامه و فرمان
(۴) کوشک: قصر / تعبیه کردن: جاسازی کردن / لفاف: پارچه و کاغذی که بر چیزی پیچند. / آماس: وزم

۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«اما چون شز این خواب دفع گردد و خاطر پادشاه را از این فکرت فراق حاصل آید، باید از غرب ایشان پرهیز نمود که بیش بر آن جماعت اعتماد نباید کرد، خاضه در آن چه جانوری باطل خواهد شد؛ چه، خون ریختن کاری صنب است و بی تأمل در آن شرع پیوستن، عاقبتی وخیم دارد و پشیمانی و حسرت در آن مفید نباشد؛ چه، گذشته را به ناله و سفیر باز نتوان آورد و کشته را زنده نتوان کرد.»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۵- در کدام بیت غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) مرا چو وقف خرابات خویش کرده‌ستی
(۲) خوبی خوبان عالم گر بسنجی بی غلط
(۳) ساروان بار من افتاد خدا را مددی
(۴) تو چو صاحب عطایی طلب من است از تو
توام خراب کنی هم تو باشم معمار
صد یکی زان هیچ پیش کفهی مئیار تو
که امید گرم همره این مهمل کرد
چو تو قالبی به هر کس به تو خویش می‌سپارم

۶- در همهی گزینه‌ها وابسته‌ی وابسته از نوع «قید صفت» وجود دارد، به جز .....

(۱) داستان‌های کافکا داستان‌هایی بسیار ساده و کاملاً قابل درک هستند. طرح و سبک آن‌ها چنان ساده و روشن است که حتی کودکان هم می‌توانند آن‌ها را بفهمند.

(۲) در عصر خواجه رشیدالدین، کتاب‌هایی گوناگون و نسبتاً استوار در زمینه‌های مختلف پدید آمد و میراث‌گران‌بهای زبان و ادب فارسی را غنی‌تر ساخت.

(۳) این جنگ که نسبت به جنگ اول بسیار مخرب‌تر و کاربرد ماشین در آن بیش‌تر بود، سرانجام با شکست آلمان و تسلیم بدون قید و شرط این کشور پایان پذیرفت.

(۴) اوستا با آن که به طریقه‌ی نیمایی بی‌توجه نبود، در مجموع، شعر کلاسیک و از آن میان، قالب قصیده را ترجیح می‌داد. در قصیده‌گویی شیوه‌ی همواره استواری داشت که آن را می‌توان سبک خراسانی نو خواند.

۷- در همهی گزینه‌ها «نقش تبعی» وجود دارد، به جز .....

- (۱) آن‌ها همه یاران رسول‌اند و بهشتی
(۲) خسرو از دست تو خود خون دلش می‌نوشد
(۳) بعید نیست که گر تو به عهد بازآیی
(۴) انجمن در بغل و ما همه بیرون دریم
مخصوص بدان بیعت و از خلق مخیر
تو بگو این‌که به نوشیدن صهبا (= شراب) چونی؟
به عید وصل تو من خویشتن کنم قربان
بحر چندان‌که زند موج کنار است این‌جا

۸- در ابیات زیر چند «توکیب اضافی» وجود دارد؟

«از گل و سبزه‌ی این باغ می‌رس
محرمان غنچه‌ی باغ ادب‌اند
خلق در حسرت بی‌کاری مرد
فکر جمعیت دل چند کنیید»

عالمی پا به گل و سر به هواست
چشم واکردن ما ترک حیاست
دست و پای همه مشتاق حناست
رشته‌ی حسرت این عقده رساست»

(۱) یازده (۲) دوازده (۳) سیزده (۴) چهارده

۹- در کدام گزینه «شاخص» وجود دارد؟

(۱) استاد عشقم، بنشین و برخوان
(۲) پناه ملک و ملل شاه و شاهزاده‌ی دهر
(۳) سید سرمست مهمان من است
(۴) میرزا محمود آن‌کو وصف روی و رای او

درس «حقیقت»، در مکتب من
امید عالمیان نور چشم آدمیان
هیچ کس چون بنده مهمانیش نیست
زان‌چه آید در گمان و وصف و دانش برتر است

۱۰- در کدام گزینه «و» عطف وجود دارد؟

(۱) لاجرم چندان شرابت بخشم از حضرت که تو
(۲) مجوی محرم و همدم طلب مکن، سلمان!
(۳) جز چشم تو که فتنه‌ی قتال عالم است
(۴) شمس را دیدم و مثل قمرش نور نداشت

از عطا خشنود گردی وان ضعیفان از خطا
که در دیار تو، محرم نماند و همدم نیست
صد شیخ و زاهد از سر راه خدا که برد؟
پسته را دیدم و هم‌چون شکرش خندان نیست

۱۱- در کدام بیت بعضی از آرایه‌های ذکرشده در مقابل آن، به کار نرفته است؟

(۱) پرده‌ی مطربم از دست برون خواهد برد
(۲) یاد یاد آن‌که چو یاقوت قدح خنده زدی
(۳) در کشاکش از زبان آتشین بودم چو شمع
(۴) تیر عاشق‌کش ندانم بر دل «حافظ» که زد

آه اگر زان‌که در این پرده نباشد یارم: جناس تام - کنایه
در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود: جناس ناقص - استعاره
تا نپوستم به خاموشی نیاسودم چو شمع: تشبیه - پارادوکس
این‌قدر دانم که از شعر ترش خون می‌چکد: حس آمیزی - تضاد

۱۲- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تضاد - استعاره - تشبیه - ایهام - جناس ناقص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

(الف) خوش می‌دهد نشان جلال و جمال یار
(ب) دل دادمش به مژه و خجلت همی‌برم
(ج) گر باد فتنه هر دو جهان را به هم زند
(د) ماییم و آستانه‌ی عشق و سر نیاز
(ه) دشمن به قصد «حافظ» اگر دم زند چه باک

خوش می‌کند حکایت عز و وقار دوست
زین نقد قلب خویش که کردم نثار دوست
ما را چراغ چشم و ره انتظار دوست
میت خدای را که نیم شرمسار دوست
تا خواب خوش که را برد اندر کنار دوست

(۱) ه - ج - ب - د - الف (۲) الف - ج - ب - د - ه

(۳) ه - د - ج - ب - الف (۴) الف - د - ج - ب - ه

۱۳- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟

«حجاب ظلمت از آن بست آب خضر که گشت»

ز شعر «حافظ» و آن طبع هم‌چو آب خجل»

(۱) استعاره - تشبیه - حس آمیزی - ایهام تناسب - مراعات نظیر

(۲) مجاز - کنایه - جناس تام - تلمیح - نغمه‌ی حروف

(۳) جناس ناقص - حسن تعلیل - تشبیه - تناقض - ایهام

(۴) استعاره - نغمه‌ی حروف - تشبیه - تلمیح - حسن تعلیل

۱۴- در کدام گزینه همه‌ی آرایه‌های «تشبیه - تلمیح - جناس ناقص - تکرار» به کار رفته است؟

(۱) آید ز نی، حدیثی هر دم به گوش جانم
(۲) گر گوش هوش داری بشنو که بازگویم
(۳) من بلبل فصیح من همدم مسیحم
(۴) وقتی که طفل بودم هم خرقه بود خضرم

کآخر بیا و بشنو داستان و داستاتم
رمزی چنان‌که دانی رازی چنان‌که دانم
من پرده‌سوز انسم، من پرده‌ساز جانم
اکنون که پیر گشتم هم‌دست کودکانم

۱۵- کدام گزینه یادآور «اثری منظوم از وحشی بافقی» است؟

- (۱) بر ماجرای خسرو و شیرین قلم کشید
(۲) در اصل چون تعلق جانی حقیقت است
(۳) چو عشق از حد بشد با درد خود ساخت
(۴) شمه‌ای از داستان عشق شورانگیز ماست

- شوری که در میان من است و میان دوست
مشنو که عشق لیلی و مجنون مجاز بود
حدیث ویس و رامین ورد خود ساخت
این حکایت‌ها که از فرهاد و شیرین کرده‌اند

۱۶- کدام گزینه با شعر «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سرگل‌دسته‌ی سرو / من نمازم را پی تکبیرة الاحرام علف

می‌خوانم / پی قدقامت موج» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- (۱) تویی آن گوهر پاکیزه که در عالم قدس
(۲) نقش نامت کرده دل محراب تسبیح وجود
(۳) در این جا، عرشیان تسبیح‌خوان‌اند
(۴) هر بی‌زبانی بسته‌لب با رازهای یوالمعجب

- ذکر خیر تو بود حاصل تسبیح ملک
تا سحر تسبیح‌گویان روی در محراب داشت
سخن‌گویان معنی، بی‌زبان‌اند
با تو سخن‌گو روز و شب از صد زبان سبحانه

۱۷- کدام گزینه با عبارت «کلمات را کنار زیند و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید» ارتباط معنایی بیش‌تری دارد؟

- (۱) از صف مردان جگرداری نمی‌آید برون
(۲) ز آتشی کز عشق او در سینه‌ی سوزان ماست
(۳) زاهدان خشک خرسندند از گوهر به کف
(۴) پشت و روی باغ دنیا را مکرر دیده‌ایم

- ورنه‌گردون کودک دامن‌سواری بیش نیست
آسمان و انجمش دود و شراری بیش نیست
خار و خس را مطلب از دریا، کناری بیش نیست
چون گل رعنا خزان و نوبهاری بیش نیست

۱۸- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

«هر سال که یک کلاس بالاتر می‌رفتم و به کویر برمی‌گشتم، از آن همه زیبایی‌ها و لذت‌ها و عظمت ... و شکوه و ابدیت پر از قدس و چهره‌های پر از ماوراء محروم‌تر می‌شدم.»

- (۱) در این بت‌خانه تا صورت پرستی
(۲) غلام عشق شو کز حاکم دل
(۳) اگر ملک سلیمان در نیازی
(۴) چو طفلان گر به نقشی بازمانی

- نشان از عالم معنا نیایی
ورای عاشقی فتوا نیایی
چو مجنون طلعت لیلانیایی
به غیر از صورت اشیا نیایی

۱۹- عبارت «شاهین تیزبال افق‌ها بودم، زنبوری طفیلی شدم و به گنجی پناه بردم» با کدام گزینه متناسب‌تر است؟

- (۱) بر من ای صاحب‌دلان رحمی، که از غم‌های عشق
(۲) تا کجا راحت پذیرم، یا کجا یابم قرار
(۳) خار ناچیزم، مرا در بوستان مقدار نیست
(۴) سایه‌پرورد بهشتم، از چه گشتم صید خاک؟

- تا جدا افتادام، از دل جدا افتادام
برگ خشکم، در کف باد صبا افتادام
اشک بی‌قدم، ز چشم آشنا افتادام
تیره‌بختی بین، کجا بودم کجا افتادام

۲۰- کدام گزینه با عبارت «نامه‌ی برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی» تناسب مفهومی بیش‌تری دارد؟

- (۱) دیدی ای دل که غم عشق دگر بار چه کرد
(۲) اشک من رنگ شفق یافت ز بی‌مهری یار
(۳) برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر
(۴) آن‌که برنقش زد این دایره‌ی مینایی

- چون بشد دلبر و با یار وفادار چه کرد
طالع بی‌شفقت بین که در این کار چه کرد
وه که با خرمن مجنون دل‌افگار چه کرد
کس ندانست که در گردش پرگار چه کرد

۲۱- همه‌ی گزینه‌ها با عبارت «نه همین مهربانی را به مهر، که پاداش هر زخمه‌ی سنگی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایشار کند.»

متناسب‌اند، به‌جز .....

- (۱) خلق اگر در تو خست ناگه خار
(۲) آن‌که دشنام دادت از سر خشم
(۳) مرد دین‌دار هم چنین باشد
(۴) آن‌که زهرت دهد بدو ده قند

- تو گل خود از او دریغ مدار
خاک پایش گزین چو سرمه‌ی چشم
کز برون وز درویش دین باشد
وان‌که از تو بُرد در او پیوندد

۲۲- مضمون کدام گزینه با بیت «خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است» یکسان است؟

- ۱) گره‌گشای کریمان، کف سؤال بود
- ۲) گره به هستی موهوم چون حباب مزین
- ۳) کلید قفل تو در اندرون خانه‌ی توست
- ۴) چو شمع بر سر این نیمه‌جان چه می‌لرزی؟

- ز کار خرم‌نم ای خوشه‌چین گره بگشا
- بگیر ناخنی از موج و این گره بگشا
- به زور همت خود از جبین گره بگشا
- ز رشته‌ی نفس واپسین گره بگشا

۲۳- مضمون عبارت «بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنّت مصطفی هست یا نه، من این نپذیرم و در عهده‌ی این نشوم.» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) امروز با هزار کدورت مقابلیم
- ۲) این است اگر شمار تب و تاب زندگی
- ۳) خلق ناقص این کمالاتی که می‌چیند به وهم
- ۴) فال حباب زن، بشمر موج آب را

- رفت آن صفا که آینه با ما حساب داشت
- امروز می‌توان به قیامت حساب داد
- هم‌چو ماه نو حساب کاهش افزون می‌کند
- چشمی به صفرگیر و نظر کن حساب را

۲۴- کدام گزینه با بیت «به آن چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد» ارتباط مفهومی بیش تری دارد؟

- ۱) رفتی و رفت روشنی از چشم و دل مرا
- ۲) آرام نیست موی بر آتش فکنده را
- ۳) صائب ز هر طرف که صدایی شود بلند
- ۴) بر رنگ و بوی عالم امکان میند دل

- با میهمان ز خانه صفا می‌رود برون
- از زلف پیچ و تاب کجا می‌رود برون
- از خود دل رمیده‌ی ما می‌رود برون
- کز دست هم‌چو رنگ حنا می‌رود برون

۲۵- کدام بیت به مضمون آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا» اشاره دارد؟

- ۱) ناله چندان ز دلم راه فلک دوش گرفت
- ۲) آتشی کز همه ظاهر نظران پنهان بود
- ۳) عرش آن بارگران را سبک از دوش انداخت
- ۴) سر ناگفتنی عشق فضولی می‌گفت

- که مؤذن سحر از ناله‌ی من گوش گرفت
- دیگ سودای من از شعله‌ی آن جوش گرفت
- خاک بی‌پاک دلیر آمد و بر دوش گرفت
- عقل صدمبار به دندان لب خاموش گرفت

زبان عربی (عمومی)

301A

■ عَيْنِ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْحَوَارِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۲۶ - ۲۷):

۲۶- ﴿وَجَادِلْهُمْ بَالْتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾:

- ۱) و با آن‌ها به شیوه‌ای که بهتر است مجادله کن، به راستی پروردگار داناتر است که چه کسی از راه او گمراه شده است!
- ۲) و به نیکوترین روش با آنان ستیز نما، بی‌گمان پروردگار تو بهتر می‌شناسد کسی را که از راه او به بیراهه رفته است!
- ۳) و با آنان به روشی ستیز کن که نیکوتر است، قطعاً پروردگارت نسبت به کسی که از راه او به بیراهه رفته داناتر است!
- ۴) و با آن‌ها به شیوه‌ی بهتری مجادله کن، همانا پروردگارت خوب می‌داند که چه کسانی از راه او گمراه شده‌اند!

۲۷- «مَنْ يَفْتَشِ سَلَامَةَ الْعَيْشِ لَا يَجْزِبُ مَرَّةً أُخْرَى مَا جَزَبَهُ سَابِقاً حَتَّى يَبْتَدِعَ عَنِ النَّدَامَةِ»:

- ۱) کسی که در پی سلامتی زندگی است، آن چه را که پیش‌تر تجربه کرده، دوباره تجربه نمی‌کند تا از پشیمانی به دور باشد!
- ۲) هر کس سلامتی زندگی را جست‌وجو می‌کند، چیزی را که قبلاً آزموده، بار دیگر نمی‌آزماید تا ندامت از او دور شود!
- ۳) کسی که سلامتی را در زندگی جست‌وجو می‌کند، دوباره آن چه را که تجربه کرده تجربه نمی‌کند تا از ندامت دور شود!
- ۴) هر که در زندگی به دنبال سلامتی است، چیزی را که بار دیگر آزموده دوباره نمی‌آزماید تا پشیمانی از او دور باشد!

۲۸- «لَا فَضِيلَةَ أَكْرَمَ مِنْ لَيْنِ الْخَلْقِ فَعَزَّزْ نَفْسَكَ بِهِ لِأَنَّ النَّاسَ يَنْفَضُونَ مِنْ حَوْلِكَ إِنْ كُنْتَ فَظًّا»:

- ۱) هیچ فضیلتی گرامی‌تر از نرم‌خویی نیست، پس خودت را با آن گرامی بدار، چرا که مردم از اطرافت پراکنده می‌شوند وقتی تندخو باشی!
- ۲) هیچ فضیلتی ارجمندتر از خوش‌خلقی وجود ندارد، پس عزت خودت را حفظ کن، چون اگر بداخلاق باشی، مردم از اطراف تو دور می‌شوند!
- ۳) هیچ فضیلتی از نرم‌خویی ارجمندتر نیست، پس خودت را با آن گرامی نما، زیرا اگر تندخو باشی، مردم از پیرامونت پراکنده می‌شوند!
- ۴) فضیلتی گرامی‌تر از خوش‌اخلاقی وجود ندارد، پس به خودت با آن نترس بده تا مردم از پیرامون تو پراکنده نشوند، هر چند تندخو باشی!

۲۹- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) خیرِ إخوانك یهدیک إلی الخیر و یأمرك بالمعروف؛ بهترین برادرانت تو را به نیکی رهنمون می‌شود و به کار نیک فرمانت می‌دهد!
- ۲) إِيَّاكَ وَ مَصَادِقَةَ الْكُذَّابِ فَكَأَنَّكَ سَرَابٌ مَبْعَدٌ عَنِ النَّجَاةِ: از دوستی با انسان بسیار دروغگو بهره‌یز، گویی او سرایی دورکننده از نجات است!
- ۳) مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ شَجَرَةِ الْوَدِّ إِذَا تَزْرَعَهَا فِي قُلُوبِ الْأَخْرَيْنِ! درخت دوستی چه زود میوه می‌دهد اگر آن را در دل‌های دیگران بکاری!
- ۴) إِذَا تَسْتَعِيثُ بِالْأَحْمَقِ تَمَرُّ عَاقِبَةُ أُمُورِكَ غَافِلًا: هرگاه از نادان کمک بخواهی، سرانجام امورت تلخ می‌شود در حالی که غافل!

۳۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) كَانَتْ الشِّمَاءُ تَحْضَنُ النَّبِيَّ (ص) صَغِيرًا وَ تَلَاعِبُهُ: شیماء در حالی که کودک بود، پیامبر (ص) را در آغوش می‌گرفت و با او بازی می‌کرد!
- ۲) أَعْتَقَ النَّبِيُّ (ص) أختها أسيرة لأنها اختارت العودة عند أهلها! پیامبر (ص) خواهر اسیرش را آزاد کرد، زیرا او بازگشت نزد خانواده‌اش را برگزید!
- ۳) مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرَسُ غَرْسًا إِلَّا يَجْرِي لَهُ أَجْرُهُ قَدْرَ مَا يَثْمُرُ: هیچ مردی نیست که نهالی بکارد، جز این‌که پاداشش به اندازه‌ای که میوه می‌دهد، برایش جریان دارد!

- ۴) نَذَرَ الْمُحْسِنِينَ بِإِعْزَازِ لَكِي لَا تَنْسَى قِيَمَةَ الْإِحْسَانِ فِي مَرِّ الْأَيَّامِ: از نیکوکاران باعزت یاد می‌کنیم تا ارزش نیکوکاری را در گذر روزها فراموش نکنیم!

۳۱- عَيْنِ الْخَطَا فِي تَرْجُمَةِ مَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطَا:

- ۱) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾: هر - خودپسند
- ۲) دَغَّ شَاتِمَكَ مَهَانًا تُعَاقِبُ عَدُوْلَكَ: دشنام‌گو - مجازات می‌کنی
- ۳) وَجَدَتْ رَائِحَةَ الْحَبِّ إِنْ شَمَمَتْ رِفَاتِي: ببویی - استخوان پوسیده
- ۴) كَانَ النَّبِيُّ (ص) شَدِيدَ التَّعَلُّقِ بِأَخْتِهِ مِنَ الرِّضَاعَةِ: وابستگی - شیرخوارگی

۳۲- عَيْنِ الْمَفْرَدَاتِ الْقَرِيبَةِ فِي الْمَعْنَى:

- ۱) يَافِعٌ - أَمْرَدٌ - مَلِيحٌ - شَابٌ
- ۲) يَنْظُرٌ - مِمَشِيٌّ - يَذُوقُ - يَشْمُ
- ۳) عَشِيَّةٌ - فَلَاحٌ - غَدَاةٌ - لَيْلَةٌ
- ۴) يَأْمَلُ - يَقْتَصِدُ - يَرْجُو - يَشَاءُ

۳۳- مَا هُوَ الْخَطَا فِي الْمُرَادِفِ أَوْ الْمُتَضَادِّ؟

- ۱) ﴿وَ اغْضُضْ مِنْ صُوتِكَ﴾: متضاده «إِرْفَعْ».
- ۲) ﴿لَا يَكْلَبُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا أَوْسَقَهَا﴾: متضاده «لَا يَخْتِرْ».
- ۳) الْمُتَكَبِّرُ يَدْنُو إِلَى الْأَخْرَيْنِ مَعْجِبًا بِنَفْسِهِ: مترادفه «مَرْحَأٌ».
- ۴) اَنْزَعَجَ النَّبِيُّ حِينَمَا لَمْ يَقْبَلِ الْوَالِدَ بِنْتَهُ: مترادفه «أَسَاءَ».

۳۴- عین ما کل مفرداته جمع التکسیر:

(۱) تماذج - جیران - دواب - أصوات

(۳) صفات - محامید - مصانع - عداة

۳۵- عین الصحیح حسب الحقیقة و الواقع:

(۱) شرّ الناس من تغلب شهوته عقله فيجتنب الخيانة!

(۳) لا تعرف قيمة الماء و أنت في الغلوات، ستعرفها جنب الفرات!

۳۶- عین الخطأ في الحوار:

(۱) سراويلکم أسعارها غالية جداً - ذلك متجر زميلي، أسعاره أرخص!

(۲) لماذا أسعارکم أغلى من أسعاره؟! - تختلف الأسعار حسب النوعيات!

(۳) أعطني هذا السروال و قل كم سعره؟! - تبدأ الأسعار من خمسين ألفاً إلى سبعين ألف تومانا!

(۴) كم يصير المبلغ بعد التخفيض؟! - لا تخفيض لأسعارنا فأعطيني سبعين ألف تومانا!

۳۷- عین المتناسب في المفهوم:

(۱) أحبّ عباد الله إلى الله أنفهم لعباده: خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است

(۲) إتخذ ألف صديق و الألف قليل: هزار دشمنم ار می‌کنند قصد هلاک / گزم تو دوستی از دشمنان ندارم باک

(۳) الصديق الصدوق من نصحك في عيبك: بؤد آینه دوست را مرد دوست / نماید بدو هرچه زشت و نکوست

(۴) خير إخوانکم من أهدى إليکم عيوبکم: به نزد من آن‌کس نکوخواه توست / که گوید فلان خار در راه توست

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۳ - ۳۸):

الغيبية عمل سيء نهي الله عنه في القرآن و قال إن الشخص الذي يتحدث عن الآخرين بالكلام السيء في غيابهم يتشابه الذي يأكل لحم أخيه الميت؛ فإن الغيبة من أكره الأعمال من منظور الإسلام؛ و قد نقلت من نبينا (ص) رواية يقول فيها: «من اغتاب مسلماً أو مسلمة لم يقبل الله تعالى صلاته و لا صيامه أربعين يوماً و ليلة» (اغتاب = تكلم عن الآخرين في غيابهم)

و من الأسباب التي تحرم الغيبة في الإسلام حرص الإسلام على تعايش الناس بالصدقة و حفظ التواصل بينهم، لأن الغيبة تخزب نظرة الناس إلى الآخرين فهي خلقة المشاكل و مفسدة العلاقات؛ فلذلك حرمها الإسلام و اعتبرها من كبائر الآثام. و الحقيقة أن الكثير من مشاكلنا ينحل إذا نتعلم أن نتحدث «مع الآخرين» بدلاً من أن نتحدث «عنهم»!

۳۸- عن أي موضوع لم يتكلم النص؟

(۱) الآثار السلبية التي تتركها الغيبة على العلاقات الإنسانية!

(۲) الأسباب التي تسبب أن يتحدث الإنسان عن الآخرين في غيابهم!

(۳) طريقة القرآن الكريم في التكلم عن الغيبة!

(۴) الدعوة إلى ترك الغيبة و المواجهة مع الناس!

۳۹- على أساس النص:

(۱) الذي يذكر أخاه بالسوء في غيابه، يأكل لحمه بعد موته!

(۲) تمنع الغيبة المسلمين من القيام بالصلاة و الصوم أربعين يوماً و ليلة!

(۳) إنما الهدف من تحريم الغيبة هو استمرار التواصل بين الناس!

(۴) إن سوء حديثك عن الغائب يبطل الفرائض التي تعمل بها!

۴۰- عین الخطأ على حسب النص:

(۱) حينما تسوء رؤيتنا إلى الآخرين تحسن علاقاتنا!

(۳) يتعلّق تعايش الناس بحفظ علاقاتهم الودّية!

(۲) يبيّن القرآن كراهة الغيبة بتشبيه يؤثر في إحساسنا!

(۴) قد وصلت إلينا روايات تدمّ الغيبة على امتداد القرآن!

۴۱- «أن الكثير من مشاكلنا ينحل إذا نتعلم أن نتحدث مع الآخرين بدلاً من أن نتحدث عنهم»!

عین الخطأ في ما نستنتجه من العبارة:

(۱) الحوار أنفع طريق لإصلاح العلاقات في ما بين الناس!

(۲) الأفضل هو ألا نتكلم في غياب الآخرين عنهم!

(۳) علينا أن نتعلم كيف نتحدث بعضنا بعضاً!

(۴) التحدث عن الشخص الغائب قد يخلق مشاكل لنا!

۴۲- عین الصحیح فی قراءۃ المفردات فی العبارات التالیة:

(١) الغیبة عمل سبّی نهی الله عنه فی القرآن: سبّی

(٢) و قد نقلت من نبینا (ص) روایة: روایة

(٣) فلذلك حرّمها الإسلام و اعتبرها من کبائر الآثام: الإسلام

(٤) من الأسباب التي تحرم الغیبة حرص الإسلام علی تعایش الناس: الغیبة

۴۳- عین الصحیح عن نوع الكلمة و محلّها الإعرابی لما أُشیر إليه بخطّ فی النصّ:

(١) أکره: اسم تفضیل / مضافٌ إليه و مجرور

(٢) منظر: اسم فاعل / مجرور بحرف الجرّ

(٣) خلّاقة: اسم مبالغة / خبر و مرفوع

(٤) مسلم: اسم مفعول / مفعولٌ به و منصوب

■ عین الصحیح فی الجواب عن الأسئلة التالیة (٥٠ - ٤٤):

۴۴- عین ما فیہ اسم التفضیل:

(١) ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَخْرِينَ﴾

(٢) ﴿وَ مَا تَخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْثَرَ﴾

(٣) ﴿عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ يُجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا﴾

(٤) ﴿وَ مَا تَخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْثَرَ﴾

۴۵- عین الخبر لیس اسم التفضیل:

(١) ﴿وَ الدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ﴾

(٢) ﴿وَ مَا تَخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْثَرَ﴾

(٣) خیر الأمور أوسطها.

(٤) أ من بین الناس شرّ من ذي الوجهین؟!

۴۶- عین ما کلّه اسم المبالغة:

(١) أمّارة - فاتحة - علامة

(٢) غفّار - کذاب - معطرة

(٣) فهامة - صبار - علام

(٤) منظره - رزاق - کتّاب

۴۷- عین ما لیس فیہ اسم المكان و اسم التفضیل معاً:

(١) لن تجد فی حیاتک أرضاً أنفع من مجالس العلماء!

(٢) من أوجب المشاهد الطبیعیة نزول الأمطار السوداء من السماء!

(٣) إن مجالس العلماء قد يتعلّم فی أقلّ من ساعة ما يتعلّمه الناس فی سنة!

(٤) لا یصدّق مشاهد الملاعب فی التلفزيون مساحتها الواقعیة فی أغلب الأحيان!

۴۸- فی أيّ عبارة جاء اسم المفعول من الثلاثي المزيد؟

(١) تعمر الحکمة فی قلب المتواضع و لا تعمر فی قلب المتکبر.

(٢) مصادقة الكذاب تقرب علیک البعید و یبعد علیک البعید!

(٣) إن الجنود المدافعين عن أراضي بلدنا معززون عند جمیع المواطنين!

(٤) المتوكلون علی الله منتفعون بقدرة عالیة يعطيهم معبودهم القادرا

۴۹- عین ما لیس فیہ اسم الفاعل من الثلاثي المزيد و الثلاثي المجزّد معاً:

(١) ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسِهِ وَ مِنْكُمْ مُؤْمِنٌ﴾

(٢) ليت الأرض تخلو من الحکام المستکبرین!

(٣) إن مشاورة المشفق الجاهل سیئة العاقبة!

(٤) المقرب من الله مالک قلوب الناس!

۵۰- عین ما فیہ اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة معاً:

(١) كان سائق يسوق بسرعة بالغة فی الرقاق معجياً بنفسها

(٢) أنشد بعض شعراءنا أشعاراً ممزوجة بالعربیّة و الفارسیّة سموها الملمعاً

(٣) مصدق القوال فی كلّ ما یقول محروم من اعتماد الناس!

(٤) العلامة الطباطبائي من أشهر المفسرین للقرآن الکریم فی العالم!

DriQ.com

دین و زندگی

301A

۵۱- حیل‌های که شیطان انسان را به گناه آلوده می‌کند به طوری که انسان متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود، کدام روش است؟

- ۱) القاء تکرار این عبارت که به زودی توبه خواهم کرد و نوعی تسویف نمودن است.
- ۲) تکرار جمله‌ی «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» و دیگر کار از کار گذشته است.
- ۳) آهسته و گام به گام انسان را به سمت گناه و شقاوت می‌کشاند.
- ۴) دام عادت به گناه به طوری که برای انسان ترک گناه سخت آید.

۵۲- علت عدم یأس از رحمت الهی در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد؛ چرا؟

- ۱) «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ» - «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»
- ۲) «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ» - «يَجِبُ الْمُتَطَهِّرِينَ»
- ۳) «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا» - «يَجِبُ الْمُتَطَهِّرِينَ»
- ۴) «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا» - «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

۵۳- مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از انحرافات اجتماعی، انجام کدام وظیفه است و نفوذ گناه در تمام سطوح جامعه بازتاب چیست؟

- ۱) انجام توبه‌ی اجتماعی - کوتاهی مردم در انجام وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر
- ۲) انجام توبه‌ی اجتماعی - عدم اصلاح آن در همان مراحل ابتدائیش
- ۳) امر به معروف و نهی از منکر - کوتاهی مردم در انجام وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر
- ۴) امر به معروف و نهی از منکر - عدم اصلاح آن در همان مراحل ابتدائیش

۵۴- تصمیم‌های جدید همواره برای تکمیل پیمان‌های قبلی ..... و عید نبودن بشرین حارث از منظر امام کاظم (ع) به این دلیل بود که .....

- ۱) نیست - اگر حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت، این بساط را پهن نمی‌کرد.
- ۲) است - اگر حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت، این بساط را پهن نمی‌کرد.
- ۳) نیست - این قدر در زرق و برق دنیایی و صاحب‌خانه‌ای این چنین باشکوه و باجلال نبود.
- ۴) است - این قدر در زرق و برق دنیایی و صاحب‌خانه‌ای این چنین باشکوه و باجلال نبود.

۵۵- مفهوم مستنبط از آیه‌ی مبارکه‌ی «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ ...» کدام است؟

- ۱) آینده‌ی غیر قابل اعتمادی که در انتظار انسان است، معلول دل‌خوشی او به برنامه‌های غیردینی است.
- ۲) کسب رضایت و تقوای الهی، متبوع خردمندی و عاقبت‌اندیشی است.
- ۳) پاداش‌های وصف‌ناشدنی خداوند، ثمره‌ی تقوای پیشگی و زندگی مرضی رضای خداست.
- ۴) بنیان نهادن زندگی بر سر راه سعادت، انسان را به پاداش‌هایی نایل می‌کند که مایه‌ی روشنی چشم‌هاست.

۵۶- انسان در چه صورت نسبت به یک میل، حریص‌تر می‌شود و اشاعه‌ی امیال در میان مردم از سوی چه کسانی صورت می‌پذیرد؟

- ۱) دعوت به استفاده‌ی متعادل - «ذَوُّو الْقُتُوبِ»
- ۲) دعوت به استفاده‌ی متعادل - «أَنْ رَأَهُ اسْتَعْتَنِي»
- ۳) منع و پرهیز کامل - «أَنْ رَأَهُ اسْتَعْتَنِي»
- ۴) منع و پرهیز کامل - «ذَوُّو الْقُتُوبِ»

۵۷- کدام گزینه از آیه‌ی «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاثُ أَوْ قَتِلَ ...» قابل برداشت نیست؟

- ۱) سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت، ثابت‌قدمان در راه ایمان هستند.
- ۲) خطر بازگشت به زمان جاهلیت منحصر به زمان پیامبر (ص) نیست.
- ۳) بعد از پیامبر (ص) تنها یکی از قلمروهای رسالت پایان می‌پذیرد.
- ۴) مسلمانانی که مصون از تحول در اعتقاد باشند، نزد خداوند پاداش دارند.

۵۸- علت ارائه‌ی برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری در طول تاریخ، کدام است؟

- ۱) تفاوت در نگرش و سبک زندگی و تفکر اقوام و ملت‌های گوناگون
- ۲) احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد و سعادتش را تضمین کند.
- ۳) ستم و تجاوز آگاهانه‌ی بزرگان و عالمان مکاتب بشری برای کتمان حقیقت
- ۴) تفاوت و تعدد اهداف مکاتب بشری و در نتیجه تعدد مسیر وصول به این اهداف

- ۵۹- امام علی (ع) در سخنان خود حکومت بنی امیه را چگونه معرفی فرمود و جعل و تحریف احادیث براساس اغراض شخصی، دقیقاً نتیجه‌ی کدام‌یک از چالش‌های سیاسی و اجتماعی عصر ائمه علیهم السلام بود؟
- (۱) به نفع دنیاطلبان و به ضرر دینداران - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
(۲) به ضرر دنیاطلبان و دینداران - ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص)
(۳) به نفع دنیاطلبان و به ضرر دینداران - ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص)
(۴) به ضرر دنیاطلبان و دینداران - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
- ۶۰- کدام مورد بیانگر لزوم درستی و قابل اعتماد بودن پاسخ به نیازهای برتر انسان است و به فرموده‌ی امام کاظم (ع) دانسته‌تر بودن نسبت به فرمان‌های الهی نتیجه‌ی چیست؟
- (۱) عمر محدود آدمی - برخورداری از معرفت برتر
(۲) ارتباط ابعاد وجودی انسان - برتری در تفکر و تعقل
(۳) ارتباط ابعاد وجودی انسان - برخورداری از معرفت برتر
(۴) عمر محدود آدمی - برتری در تفکر و تعقل
- ۶۱- جاودانه و بی‌نیاز از تصحیح بودن قرآن کریم، به کدام موضوع اشاره دارد و لازمه‌ی ماندگاری یک پیام کدام است؟
- (۱) انسجام درونی قرآن در عین نزول تدریجی - روشنی و قابل فهم بودن آن
(۲) حفظ قرآن کریم از تحریف - تبلیغ دائمی و مستمر آن
(۳) حفظ قرآن کریم از تحریف - روشنی و قابل فهم بودن آن
(۴) انسجام درونی قرآن در عین نزول تدریجی - تبلیغ دائمی و مستمر آن
- ۶۲- اسلام برای شرایطی که یک مورد مهم در جامعه با یک مورد مهم‌تر در تضاد قرار می‌گیرد و شرایط ویژه‌ای پدید می‌آید که نیازمند قانون جدید است، چه راه‌حلی ارائه می‌دهد و تنظیم صحیح قراردادهای بانکی برای دوری از ربا مربوط به کدام یک از عوامل ختم نبوت است؟
- (۱) قوانین متغیر وضع شده توسط فقها - اختیارات حاکم نظام اسلامی
(۲) اختیارات حاکم نظام اسلامی - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام
(۳) قوانین متغیر وضع شده توسط فقها - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام
(۴) اختیارات حاکم نظام اسلامی - اختیارات حاکم نظام اسلامی
- ۶۳- آنگاه که قوه‌ی غضبیه در انسان هم‌چون سیلابی جاری شود و کنترل از کف انسان برود و بخواهد از آن سوء استفاده کند به چه صورتی جلوه می‌کند و این تمثیل ضرورت مراعات کدام نکته را مؤکد می‌سازد؟
- (۱) مقابله کردن با متجاوزان و دفاع از خود - انسان باید میان امیال و غرایز خود تعادل برقرار کند.
(۲) مقابله کردن با متجاوزان و دفاع از خود - سرنوشت انسان گنهکار در گرو عمل خویش است.
(۳) ظلم و تجاوز به حقوق سایر مردم - انسان باید میان امیال و غرایز خود تعادل برقرار کند.
(۴) ظلم و تجاوز به حقوق سایر مردم - سرنوشت انسان گنهکار در گرو عمل خویش است.
- ۶۴- آیه‌ی شریفه‌ی «و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و ... نشانگر ذکر کدام نکته‌ی علمی در قرآن است و نفوذ خارق‌العاده‌ی قرآن در افکار و قلوب مردم، مربوط به کدام جنبه‌ی اعجاز آن است؟
- (۱) نیروی جاذبه‌ی ستارگان - اعجاز لفظی
(۲) انبساط جهان هستی - اعجاز محتوایی
(۳) نیروی جاذبه‌ی ستارگان - اعجاز محتوایی
(۴) انبساط جهان هستی - اعجاز لفظی
- ۶۵- جلوگیری مشرکان از گوش فرا دادن مردم به قرآن کریم، نتیجه‌ی کدام جنبه از اعجاز این کتاب بود و چرا خداوند به پیامبر اسلام (ص) معجزه‌ای از نوع کتاب اعطا فرمود؟
- (۱) اعجاز محتوایی - زیرا مشرکان از آوردن کتابی مانند قرآن ناتوانند و همواره جاودانه خواهد ماند.
(۲) اعجاز لفظی - زیرا باید در آینده هم وجود داشته باشد تا آیندگان هم معجزه‌ی بودن آن را تأیید کنند.
(۳) اعجاز محتوایی - زیرا باید در آینده هم وجود داشته باشد تا آیندگان هم معجزه‌ی بودن آن را تأیید کنند.
(۴) اعجاز لفظی - زیرا مشرکان از آوردن کتابی مانند قرآن ناتوانند و همواره جاودانه خواهد ماند.
- ۶۶- از بین رفتن اعتماد مردم نسبت به دین نتیجه‌ی معصوم نبودن پیامبر در کدام مورد است و چرا اطاعت از کسانی که خدا معین کرده، واجب است؟
- (۱) تعلیم و تبیین دین الهی - زیرا ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست.
(۲) اجرای احکام الهی - زیرا با ولایت آن افراد می‌توانیم به هدف خلقت خود برسیم.
(۳) تعلیم و تبیین دین الهی - زیرا با ولایت آن افراد می‌توانیم به هدف خلقت خود برسیم.
(۴) اجرای احکام الهی - زیرا ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست.

۶۷- این سخن امام خمینی (ره) که «هیچ حرکتی و عملی از فرد و جامعه نیست، مگر این که مذهب اسلام برای آن حکمی مقرر داشته است.» مربوط به کدام مورد است؛ چرا؟

- ۱) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - زیرا هر نظام شرک آمیزی، حاکمیت طاغوت است و باید آثار شرک را از آن جامعه بزدایم.
- ۲) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - چون در آن موضوع تنظیم روابط با دیگران و نحوه ارتباط جامعه اسلامی با دیگر جوامع مطرح شده است.
- ۳) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام - چون در آن، موضوع تنظیم روابط با دیگران و نحوه ارتباط جامعه اسلامی با دیگر جوامع مطرح شده است.
- ۴) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام - زیرا هر نظام شرک آمیزی، حاکمیت طاغوت است و باید آثار شرک را از آن جامعه بزدایم.

۶۸- به پشتوانه کدام دلیل، سکوت قرآن و پیامبر (ص) پیرامون سرنوشت دو مسئولیت «مرجعیت» و «ولایت» بعد از پیامبر (ص) را مردود می دانیم؟

- ۱) زیرا حکومت و اداره ی جامعه و تعلیم دین، امری تمام نشدنی است و جامعه همواره نیازمند به حاکم و معلم است.
  - ۲) زیرا نیاز جامعه به تعلیم و تبیین دین، پس از پیامبر (ص) با ظهور فرقه ها و اندیشه های مختلف افزایش یافت.
  - ۳) زیرا قرآن کریم و پیامبر (ص) نمی توانستند نسبت به این دو مسئولیت مهم که در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است، بی تفاوت باشند.
  - ۴) زیرا در صورت سکوت قرآن کریم و پیامبر (ص) مردم سلیقه ی شخصی را در این مورد دخالت می دادند و به انحراف مبتلا می شدند.
- ۶۹- طرح و برنامه ی خداوند برای جامعه ی بعد از دوران پیامبر (ص)، از کدام آیه قابل برداشت است و چرا امام باید همان صفات و ویژگی های پیامبر را داشته باشد؟

- ۱) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ...» - زیرا امام همه ی مسئولیت های پیامبر (ص) به جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد.
  - ۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ...» - زیرا امامان از جانب خداوند برای جانشینی پیامبر انتخاب می شوند.
  - ۳) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ...» - زیرا امامان از جانب خداوند برای جانشینی پیامبر انتخاب می شوند.
  - ۴) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ...» - زیرا امام همه ی مسئولیت های پیامبر (ص) به جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد.
- ۷۰- کدام واقعه در زمان نوجوانی امام علی (ع) اتفاق افتاد و با توجه به آیه ی تطهیر، معنای خاص دوری از پلیدی و ناپاکی، شامل چه کسانی می شود؟

- ۱) نزول آیه ی ولایت - پنج نفر اشاره شده در روایت ام سلمه
- ۲) نزول آیه ی ولایت - ائمه ی اطهار (ع) و حضرت زهرا (س)
- ۳) نزول آیه ی انذار - پنج نفر اشاره شده در روایت ام سلمه
- ۴) نزول آیه ی انذار - ائمه ی اطهار (ع) و حضرت زهرا (س)

۷۱- آغاز تزکیه ی نفسی، با چه امری است و کدام ثمره را به دنبال دارد؟

- ۱) توبه از گناهان - «افلح»
- ۲) تخلیه یا پیرایش - «لا ذنب له»
- ۳) انقلاب علیه خود - «تطهر القلوب»
- ۴) عمل به فرمان الهی - «یغفر الذنوب جميعاً»

۷۲- این سخن که «... بر [هدایت] شما حریص (به شدت علاقه مند) است.» درباره ی چه کسی گفته شده و این جمله ی پیامبر (ص) که می فرمود: «بدی های یک دیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.» نشان دهنده ی چیست؟

- ۱) خداوند - محبت و مدارا با مردم
- ۲) پیامبر (ص) - دلسوزی در هدایت مردم
- ۳) خداوند - دلسوزی در هدایت مردم
- ۴) پیامبر (ص) - محبت و مدارا با مردم

۷۳- اگر پرسیده شود «انسانی که با عقل خود در پیام الهی تفکر می کند، چگونه می تواند راه صحیح زندگی را بیابد و در آن پیش رود؟» پاسخ چیست؟

- ۱) با آگاهی کامل از خلقت و جایگاهش در نظام هستی
- ۲) با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها
- ۳) با آگاهی از شیوه ی هدایت خداوند
- ۴) با شناخت هدف و درک درست از آینده

۷۴- آیه ی شریفه ی «احلّ الله البيع و حرم الربا» یادآور کدام موضوع نبوت و مؤید کدام یک از عوامل آن است؟

- ۱) ختم - بویایی و روزآمد بودن دین اسلام
- ۲) تجدید - لزوم استمرار و پیوستگی در تبلیغ و دعوت
- ۳) ختم - لزوم استمرار و پیوستگی در تبلیغ و دعوت
- ۴) تجدید - بویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۷۵- منظور از سخن امام باقر (ع) که می فرماید: «خداوند آن چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.» چیست؟

- ۱) نیازهای مربوط به برنامه ی زندگی و هدایت انسان ها
- ۲) نیازهای مربوط به عدالت خواهی، علم دوستی و معنویت انسان ها
- ۳) نیازهای جامع و همه جانبه ی انسان ها
- ۴) نیازهای غریزی و برتر در زندگی انسان ها

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

301A

- 76- The workmen outside my window were making a lot of noise, ...
 1) who made it for me difficult concentrate
 2) which made it for me difficult concentrate
 3) which made it difficult for me to concentrate
 4) who made it difficult for me to concentrate
- 77- A: "How's Stephan?"
 B: "Not that well. Imagine how you'd ..... if you ..... that you'd failed all of your exams!"
 1) feel / discovered
 2) felt / would discover
 3) feel / would discover
 4) felt / discovered
- 78- It seems that ..... people have applied for the job, and ..... seem to be promising candidates.
 1) many / a few of whom
 2) a few / few of whose
 3) many / some of them
 4) a few / some of themselves
- 79- I ..... this summer in Europe if I ..... the time and the money. Maybe next year!
 1) would spend / had
 2) spent / would have
 3) had spent / had
 4) could spend / have
- 80- This island is a/an ..... destination for those looking for a quiet spot to set up camp for a few days.
 1) absolute
 2) sociable
 3) immediate
 4) popular
- 81- Amazingly, some people define vegetarian as a ..... which excludes the meat of animals but does permit fish and eggs.
 1) habit
 2) serving
 3) diet
 4) style
- 82- The center of the planet Earth is believed to consist of two distinct parts, with a liquid outer core that ..... a solid inner core.
 1) surrounds
 2) prevents
 3) combines
 4) involves
- 83- She spoke with a ..... voice, not showing any sign of the emotional state she'd been in just moments earlier.
 1) calm
 2) natural
 3) safe
 4) mental
- 84- I have a bad ..... of staying in bed till the last minute and then running about in the morning, rushing to get to the office.
 1) factor
 2) element
 3) habit
 4) measure
- 85- They need to be able to ..... well with each other – not just about the positive aspects of their work but also to deal with problems as well.
 1) recognize
 2) communicate
 3) experience
 4) influence
- 86- Most of the world's water is salt water, while much of the remaining ..... water is frozen in ice sheets and glaciers.
 1) proper
 2) fresh
 3) ocean
 4) healthy
- 87- Children have an active ..... which must be encouraged in order for them to become creative adults.
 1) information
 2) connection
 3) expression
 4) imagination

- 96- All of the following statements are true EXCEPT that ..... .
- 1) most people cannot master the necessary steps for giving a good speech
  - 2) a lecturer needs to use all available means to make his speech clearer
  - 3) research and organization are important in preparing a speech
  - 4) there are simple steps you can take to improve your speaking ability

Passage 2:

“High tech” and “state of the art” are two expressions that describe very modern technology. High tech is just a shorter way of saying high technology. And high technology describes any invention, system or device that uses the newest ideas or discoveries of science and engineering. What is high tech? a computer is high tech, so is a communications satellite. A modern manufacturing system is surely high tech.

High tech became a popular expression in the United States during the early 1980s. Because of improvements in technology, people could buy many new kinds of products in department stores, such as home computers, microwave ovens, etc.

“State of the art” is something that is as modern as possible. It is a product that is based on the very latest methods and technology. Something that is “state of the art” is the newest possible design or product of a business or industry. A state of the art television set, for example, uses the most modern electronic design and parts. It is the best that one can buy. “State of the art” is not a new expression. Engineers have used it for years to describe the best and most modern way of doing something.

Millions of Americans began to use the expression in the late 1970s. The reason was the computer revolution. Every computer company claimed that its computers were “state of the art”. Computer technology changes so fast that a state of the art computer today might be old tomorrow. The expression “state of the art” became as common and popular as computers themselves. Now all kinds of products are said to be “state of the art”.

- 97- What is the purpose of the passage?
- 1) to tell us how “high tech” and “state of the art” have developed
  - 2) to give examples of “high tech”
  - 3) to tell what “high tech” and “state of the art” are
  - 4) to describe the very modern technology
- 98- What can we infer from the passage?
- 1) “High tech” products have been more readily available since the 1980s.
  - 2) “High tech” describes the latest product available in the market.
  - 3) A wooden plough pulled by oxen is “state of the art”.
  - 4) “State of the art” is not as popular as “high tech”.
- 99- Which of the following statements is NOT true?
- 1) Since the computer revolution, the expression “state of the art” has become popular.
  - 2) “State of the art” describes a product that is the best and most modern of its kind.
  - 3) With the rapid development of computer technology, a state of the art computer may easily become out of date.
  - 4) All the products are “state of the art” when they are first introduced.
- 100- The best title for the passage is ..... .
1) Computer Technology	2) High Tech and State of the Art
3) Most Advanced Technology	4) Common Technological Terms

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۹۷/۱۱/۱۹

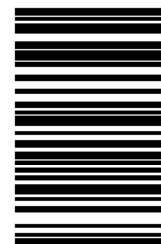
سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

304D

304D

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰		۱۲۶	۱۳۵	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰		۱۷۱	۱۸۰	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۳	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱	زوج کتاب	۲۰۱	۲۱۰	
		۲		۲۱۱	۲۲۰	
۶	جغرافیا	۳	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱	زوج کتاب	۲۳۱	۲۴۰	
		۲		۲۴۱	۲۵۰	
۷	جامعه‌شناسی	۳	اجباری	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱		۲۶۱	۲۷۰	
		۲		۲۷۱	۲۸۰	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰		۳۰۱	۳۱۰	
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار

304D

۱۰۱- اگر $d_n = \frac{(-1)^{2n+1}}{2n}$ و $t_n = \frac{2^n}{3}$ باشد، مقدار $d_5 - 6t_4$ کدام است؟

- (۱) ۳۱ (۲) ۳۲ (۳) ۳۳ (۴) ۳۴

۱۰۲- اگر $a_n = \frac{\sqrt{5}}{(-1)^n}$ و $b_n = \frac{\sqrt{5}}{(-1)^{n+1}}$ ، آن‌گاه حاصل $a_{2n} + b_{2n}$ کدام است؟

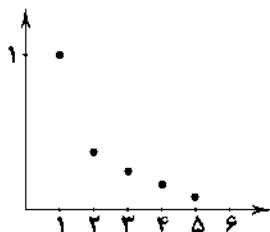
- (۱) صفر (۲) $2\sqrt{5}$ (۳) $\sqrt{5}$ (۴) $4\sqrt{5}$

۱۰۳- کدام جمله از دنباله‌ای با جمله‌ی عمومی $e_n = \frac{n^2}{3} - 8$ ، برابر ۴ است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۱۰۴- جمله‌ی m ام دنباله‌ی $a_n = \frac{2n-1}{2n}$ برابر $\frac{12}{9}$ است. مقدار جمله‌ی $(m+2)$ ام این دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{15}{13}$ (۲) $\frac{17}{13}$ (۳) $\frac{14}{11}$ (۴) $\frac{16}{11}$

۱۰۵- ضابطه‌ی تابعی دنباله‌ی زیر کدام است؟

(۱) $a_n = n^2$

(۲) $a_n = \frac{1}{n^2}$

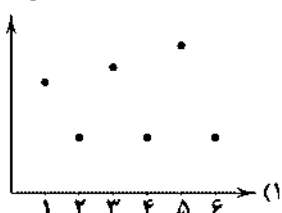
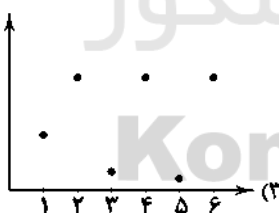
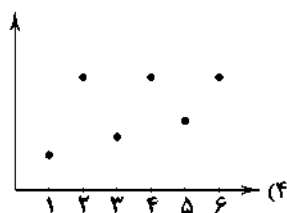
(۳) $a_n = 2n - 1$

(۴) $a_n = 2n^2$

۱۰۶- اگر رابطه‌ی بازگشتی دنباله‌ای به صورت $a_1 = 8$ ، $a_{n+1} = a_n - 2$ باشد، ضابطه‌ی دنباله کدام است؟

- (۱) $a_n = 10 - 2n$ (۲) $a_n = 6 - 2n$ (۳) $a_n = 2n - 10$ (۴) $a_n = 2n - 6$

۱۰۷- نمودار دنباله‌ی $a_n = \begin{cases} 2 & \text{زوج } n \\ \frac{1}{n} & \text{فرد } n \end{cases}$ کدام است؟

۱۰۸- رابطه‌ی بازگشتی دنباله‌ی $1, \frac{1}{3}, \frac{1}{9}, \frac{1}{27}, \dots$ کدام است؟

- (۱) $a_{n+1} = 3a_n, a_1 = 1$ (۲) $a_{n+1} = 9a_n, a_1 = 1$ (۳) $a_{n+1} = \frac{1}{3}a_n, a_1 = 1$ (۴) $a_{n+1} = \frac{1}{9}a_n, a_1 = 1$

۱۰۹- در دنباله‌ی بازگشتی $a_1 = 24$ و $a_{n+1} = \begin{cases} \frac{1}{3}a_n & \text{فرد } n \\ 2a_n - 1 & \text{زوج } n \end{cases}$ ، جمله‌ی پنجم کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹

محل انجام محاسبات

۱۱۰- جملات یک دنباله از رابطه‌ای خطی پیروی می‌کنند که دو نقطه‌ی $(2, 5)$ و $(5, 2)$ بر روی خط متناظر با این رابطه قرار دارند. رابطه‌ی

بازگشتی این دنباله کدام است؟

$$a_{n+1} = a_n + 1, a_1 = 5 \quad (f) \quad a_{n+1} = a_n + 1, a_1 = 7 \quad (3) \quad a_{n+1} = a_n - 1, a_1 = 6 \quad (2) \quad a_{n+1} = a_n - 1, a_1 = 5 \quad (1)$$

* با توجه به جملات دنباله‌ی بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ و $a_1 = a_2 = 1$ ، به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۱۳ پاسخ دهید:

۱۱۱- جمله‌ی ششم آن کدام است؟

$$8 \quad (1) \quad 13 \quad (2) \quad 21 \quad (3) \quad 34 \quad (4)$$

۱۱۲- در بین ده جمله‌ی اول آن، چه تعداد از جملات بر عدد ۳ بخش پذیرند؟

$$1 \quad (1) \quad 2 \quad (2) \quad 3 \quad (3) \quad 4 \quad (4)$$

۱۱۳- مجموع ۸ جمله‌ی اول این دنباله کدام است؟

$$42 \quad (1) \quad 44 \quad (2) \quad 52 \quad (3) \quad 54 \quad (4)$$

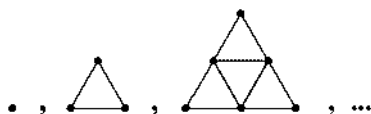
۱۱۴- در دنباله‌ی تعداد رئوس الگوی زیر، آرایه‌ی هشتم چند رأس دارد؟

$$28 \quad (1)$$

$$32 \quad (2)$$

$$34 \quad (3)$$

$$36 \quad (4)$$

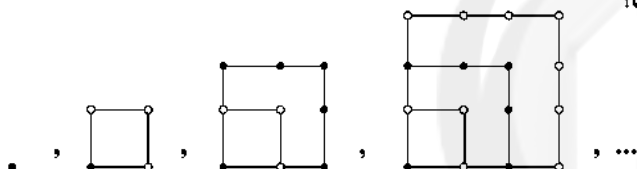
۱۱۵- براساس الگوی زیر، تعداد دایره‌های سفید در شکل هشتم کدام است؟

$$28 \quad (1)$$

$$36 \quad (2)$$

$$28 \quad (3)$$

$$46 \quad (4)$$

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره‌ی ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره‌ی ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱)

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- اگر $a + b = 4$ و $ab = 2$ ، حاصل $a^2 + b^2$ کدام است؟

$$24 \quad (1) \quad 28 \quad (2) \quad 34 \quad (3) \quad 40 \quad (4)$$

۱۱۷- در تجزیه‌ی عبارت $x^5 + x^2 - 16x - 16$ کدام عامل وجود دارد؟

$$x - 1 \quad (1) \quad x + 1 \quad (2) \quad x + 4 \quad (3) \quad x^2 + 2 \quad (4)$$

۱۱۸- ساده‌شده‌ی عبارت $\frac{2a}{a^2 - b^2} + \frac{1}{a+b} - \frac{1}{a-b}$ کدام است؟

$$\frac{1}{a+b} \quad (1) \quad \frac{2}{a+b} \quad (2) \quad \frac{1}{a-b} \quad (3) \quad \frac{2}{a-b} \quad (4)$$

۱۱۹- فردی $\frac{1}{3}$ پول خود را اتومبیل خرید، $\frac{1}{4}$ پول خود را سرمایه‌گذاری کرد، $\frac{1}{5}$ پول خود را به دوست خود قرض داد و در حال حاضر ۲۶ میلیون

تومان پول دارد. کل پول او چند میلیون تومان بوده است؟

$$108 \quad (1) \quad 116 \quad (2) \quad 120 \quad (3) \quad 140 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۲۰- معادله‌ی درجه دوم $x^2 - ax + a - 1 = 0$ به ازای یک مقدار a دارای ریشه‌ی مضاعف است، مقدار ریشه‌ی مضاعف کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۲۱- در معادله‌ی درجه دوم $x^2 - bx - (6b + 4) = 0$ مجموع ریشه‌ها برابر ۶ است. حاصل ضرب ریشه‌ها کدام است؟

- (۱) -۲۰ (۲) -۴۰ (۳) ۲۰ (۴) ۴۰

۱۲۲- معادله‌ی درجه دومی که ریشه‌های آن اعداد $1 - \sqrt{2}$ و $1 + \sqrt{2}$ باشد، کدام است؟

$$x^2 - 4x - 1 = 0 \quad (۱)$$

$$x^2 + 4x - 1 = 0 \quad (۲)$$

$$x^2 - 2x - 1 = 0 \quad (۳)$$

$$x^2 + 2x + 1 = 0 \quad (۴)$$

۱۲۳- مجموع دو عدد که معکوس یکدیگرند $\frac{25}{12}$ است. قدرمطلق تفاضل آن دو عدد کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{5}{12}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{7}{12}$

۱۲۴- فرض کنید p قیمت فروش هر واحد کالا باشد و تعداد فروش این کالا از رابطه‌ی $30p - 6000$ به دست آید. اگر هزینه‌ی اولیه برای تولید این

کالا ۲۵۰ واحد پولی و هزینه‌ی تولید هر واحد آن ۶۰ واحد پولی باشد، تابع سود حاصل از فروش این کالا کدام است؟

$$-\frac{1}{30}x^2 + 140x - 250 \quad (۱)$$

$$-\frac{1}{30}x^2 + 140x - 250 \quad (۲)$$

$$-\frac{1}{30}x^2 + 260x - 250 \quad (۳)$$

$$-\frac{1}{30}x^2 + 260x - 250 \quad (۴)$$

۱۲۵- مجموع ریشه‌های معادله‌ی $1 - \frac{24}{10-x} = \frac{24}{x+10}$ کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) -۲۴ (۳) ۴۸ (۴) -۴۸

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- در جای خالی کدام گزاره را قرار دهیم تا ارزش کل گزاره نادرست باشد؟

«در یک معادله‌ی درجه دوم اگر $\Delta = 0$ باشد، معادله دارای ریشه‌ی مضاعف است» و «.....».

(۱) صفر، عددی صحیح است. (۲) احتمال زوج آمدن یک تاس، برابر $\frac{1}{3}$ است.

(۳) $1 = 0!$ است. (۴) ۳۹ عددی اول است.

۱۲۷- اگر p گزاره‌ی نادرست و q و r گزاره‌های دلخواه باشند، ارزش کدام گزاره‌ی زیر درست است؟

$$(q \vee p) \Rightarrow (q \wedge r) \quad (۱)$$

$$p \wedge (q \vee r) \quad (۲)$$

$$(r \Rightarrow p) \Rightarrow (p \Rightarrow q) \quad (۳)$$

$$(q \Rightarrow r) \Rightarrow (q \Rightarrow p) \quad (۴)$$

۱۲۸- اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، گزاره‌ی $(p \vee q) \wedge (p \vee \sim q)$ هم‌ارز کدام گزاره است؟

- (۱) p (۲) q (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۱۲۹- نقیض گزاره‌ی $p \Rightarrow q$ کدام است؟

- (۱) $\sim p \wedge q$ (۲) $p \wedge \sim q$ (۳) $\sim p \wedge \sim q$ (۴) $p \wedge q$

۱۳۰- اگر p و q گزاره‌هایی نادرست باشند، ارزش گزاره‌های $p \vee (\sim p \wedge q)$ و $p \Leftrightarrow q$ به ترتیب کدام است؟

(۱) هر دو درست (۲) هر دو نادرست

(۳) $\sim q \equiv F, (p \Leftrightarrow q) \equiv T$ (۴) $\sim q \equiv T, (p \Leftrightarrow q) \equiv F$

۱۳۱- اگر گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشند، ارزش گزاره‌های زیر چیست؟

الف) $(p \Rightarrow q) \wedge r$

ب) $(p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$

(۲) هر دو نادرست

(۱) هر دو درست

(۴) الف نادرست و ب درست

(۳) الف درست و ب نادرست

۱۳۲- اگر ارزش گزاره‌ی $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست باشد، هم‌ارز گزاره‌ی $(q \vee r) \Leftrightarrow (p \Leftrightarrow q)$ کدام است؟

q (۴)

r (۳)

F (۲)

T (۱)

۱۳۳- با توجه به جدول زیر A و B به ترتیب کدامند؟ (T به معنای درست و F به معنای نادرست است)

p	q	$\sim(p \vee q) \wedge (p \vee \sim q)$
T	F	A
F	F	B

(۱) $B=T, A=T$

(۲) $B=F, A=T$

(۳) $B=T, A=F$

(۴) $B=F, A=F$

۱۳۴- کدام گزاره به طور نادرست به نمادهای ریاضی تبدیل شده است؟

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \leq \frac{1}{ab}$$

(۱) مجموع معکوس دو عدد، کوچک‌تر یا مساوی معکوس حاصل ضرب آن‌ها است.

$$\left(\frac{x+4}{y}\right)^2 > \Delta x^2$$

(۲) نصف مجموع مربع عددی با ۴، بزرگ‌تر از پنج برابر مجذور آن عدد است.

$$0 < x < 1 \Rightarrow x^2 > x$$

(۳) مجذور هر عدد بین صفر و یک، همواره بزرگ‌تر از خود آن عدد است.

$$(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$$

(۴) مربع مجموع دو عدد با مجموع مربعات دو عدد به علاوه‌ی دو برابر حاصل ضرب آن‌ها برابر است.

۱۳۵- در مورد استدلال زیر کدام گزینه صحیح است؟

مقدمه‌ی ۱: اگر باران بیارد، درخت بارور می‌شود.

مقدمه‌ی ۲: درخت بارور نشده است.

نتیجه: باران نیاریده است.

(۱) نتیجه‌ی به دست آمده، قطعاً درست است.

(۲) نتیجه‌ی به دست آمده، ممکن است درست باشد.

(۴) نتیجه‌ی به دست آمده، قطعاً نادرست است.

۱۳۶- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) فقر یا تهی‌دستی مطلق به معنی ..... است.

ب) در هر جامعه، افرادی که درآمد آن‌ها از سطح حداقل معیشتی «عین کم‌تر» باشد، ..... محسوب می‌شوند.

ج) ..... جزء اهداف اصلی برنامه‌ریزی اقتصادی در هر کشوری نمی‌باشد.

(۱) الف: نداشتن حداقل معیشت ب: زیر خط فقر ج: کاهش مصرف‌گرایی

(۲) الف: نداشتن هیچ‌گونه درآمدی ب: زیر خط فقر ج: دستیابی به عدالت

(۳) الف: نداشتن حداقل معیشت ب: فقیر نسبی ج: کاهش فاصله‌ی درآمدی

(۴) الف: نداشتن هیچ‌گونه درآمدی ب: فقیر نسبی ج: نابود کردن فقر

۱۳۷- در کشوری با ده میلیون نفر جمعیت، درآمد ملی معادل ۵۰,۰۰۰ میلیارد ریال است. مطابق جدول زیر به ترتیب از راست به چپ سهم دهک «دوم» و «نهم» چند میلیارد ریال است؟

وضعیت توزیع درآمد	
سهم دهک اول	۳ درصد
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۷ درصد
سهم دهک ششم	۸ درصد
سهم دهک هفتم	۱۰ درصد
سهم دهک هشتم	۱۲ درصد
سهم دهک نهم	۱۶ درصد
سهم دهک دهم	۲۹ درصد

(۱) ۲,۰۰۰ - ۹,۰۰۰

(۲) ۵,۰۰۰ - ۹,۰۰۰

(۳) ۲,۰۰۰ - ۸,۰۰۰

(۴) ۵,۰۰۰ - ۸,۰۰۰

۱۳۸- به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی مانند اشتغال، تورم و رشد، اعمال می‌کند ..... گفته می‌شود که تقاضای کل اقتصاد را در ..... کنترل و تنظیم می‌کند.

(۲) سیاست‌های تجاری اقتصاد - کوتاه‌مدت

(۱) سیاست‌های تجاری اقتصاد - بلندمدت

(۴) سیاست‌های تثبیت اقتصادی - کوتاه‌مدت

(۳) سیاست‌های تثبیت اقتصادی - بلندمدت

۱۳۹- وظیفه‌ی دولت در رفع مشکل بیکاری چیست؟

(۱) مستقیماً در بخش دولتی اشتغال ایجاد کرده و به بیکاران کار دهد.

(۲) با استخدام افراد زمینه را برای مهارت‌آموزی و تجربه‌اندوزی فراهم آورده و سپس افراد اقدام به اشتغال شخصی نمایند.

(۳) با مدیریت خود، زمینه‌های کاهش بیکاری و ایجاد اشتغال را فراهم کند.

(۴) تأسیس کارخانه‌های متعدد دولتی و فراهم‌آوری زمینه‌ی اشتغال در این کارخانه‌ها

۱۴۰- کدام گزینه در بهبود فعالیت‌های بخش تولید و عرضه مؤثر نیست؟

(۱) افزایش بهره‌وری و امنیت اقتصادی

(۲) سیاست‌های مناسب تجاری و ارزی

(۳) بهبود محیط کسب و کار

(۴) برنامه‌ریزی در جهت به کارگیری فناوری‌های نوین

۱۴۱- هر کدام از موارد زیر بیان‌کننده‌ی کدام سیاست پولی یا مالی دولت است؟

الف) کاهش حجم پول در گردش ب) کاهش پایه‌های مالیاتی ج) کاهش مخارج دولت

(۱) الف: سیاست پولی انبساطی ب: سیاست مالی انبساطی ج: سیاست پولی انقباضی

(۲) الف: سیاست پولی انقباضی ب: سیاست مالی انقباضی ج: سیاست مالی انبساطی

(۳) الف: سیاست پولی انقباضی ب: سیاست پولی انبساطی ج: سیاست پولی انقباضی

(۴) الف: سیاست پولی انقباضی ب: سیاست مالی انبساطی ج: سیاست مالی انقباضی

۱۴۲- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) بودجه از لحاظ زمانی چه برنامه‌ای محسوب می‌شود؟

ب) کسری بودجه چه زمانی اتفاق می‌افتد؟

ج) به وسیله‌ی بودجه کدام نهاد بر دیگری نظارت می‌کند؟

(۱) الف: کوتاه‌مدت یک‌ساله ب: زمانی که مخارج بودجه از درآمدهای آن بیش‌تر شود. ج: مجلس بر دولت

(۲) الف: کوتاه‌مدت یک‌ساله ب: زمانی که درآمدهای بودجه کاملاً محقق نشود. ج: دولت بر مجلس

(۳) الف: میان‌مدت یک‌ساله ب: زمانی که مخارج بودجه از درآمدهای آن بیش‌تر شود. ج: مجلس بر دولت

(۴) الف: میان‌مدت یک‌ساله ب: زمانی که درآمدهای بودجه کاملاً محقق نشود. ج: دولت بر مجلس

۱۴۳- چند مورد از جملات زیر صحیح است؟

- (الف) امروزه در تمامی کشورها، مجلس نمایندگان، وظیفه‌ی تصویب بودجه را بر عهده دارد.
 (ب) در جمهوری اسلامی ایران به موجب اصل ۵۳ قانون اساسی، بودجه‌ی سالانه‌ی کل کشور توسط دولت تهیه می‌شود.
 (ج) دولت موظف است لایحه‌ی بودجه‌ی سال بعد را تا آذرماه هر سال تقدیم مجلس کند.
 (د) لایحه‌ی بودجه ابتدا در صحن علنی و سپس در کمیسیون بودجه بررسی می‌شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۴۴- با فرض جدول مالیاتی زیر:

- (الف) میزان مالیات سالانه‌ی تولیدکننده‌ای که در ماه، ۵۰ میلیون ریال درآمد دارد، چقدر است؟
 (ب) میزان مانده‌ی خالص ماهانه‌ی او چقدر است؟

درآمد ماهانه‌ی افراد	نرخ مالیاتی مورد محاسبه
درآمدهای تا ۵ میلیون ریال	معاف از مالیات
درآمدهای تا ۱۵ میلیون ریال	با نرخ ۱۰ درصد نسبت به مازاد ۵ میلیون ریال
درآمدهای تا ۲۵ میلیون ریال	با نرخ ۱۲ درصد نسبت به مازاد ۱۵ میلیون ریال
درآمدهای تا ۳۵ میلیون ریال	با نرخ ۱۵ درصد نسبت به مازاد ۲۵ میلیون ریال
درآمدهای تا ۴۵ میلیون ریال	با نرخ ۱۸ درصد نسبت به مازاد ۳۵ میلیون ریال
درآمدهای بالاتر از ۴۵ میلیون ریال	با نرخ ۲۰ درصد نسبت به مازاد ۴۵ میلیون ریال

(۱) الف: ۶,۵۰۰,۰۰۰ ریال ب: ۴۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۲) الف: ۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال ب: ۴۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال
 (۳) الف: ۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال ب: ۴۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۴) الف: ۶,۵۰۰,۰۰۰ ریال ب: ۴۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۱۴۵- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

- (الف) «مؤدی مالیاتی» معرف چه مفهومی می‌باشد؟
 (ب) پایه‌ی مالیاتی چیست؟
 (ج) بهترین و بدترین شیوه‌ی استقراض چیست؟

- (۱) الف: محاسبه‌کننده‌ی مالیات افراد ب: آن چیزی که به آن مالیات تعلق می‌گیرد. ج: بهترین روش، استقراض از بانک مرکزی و بدترین روش، استقراض از مردم است.
 (۲) الف: پرداخت‌کننده‌ی مالیات ب: آن‌چه که مالیات بر آن وضع می‌شود. ج: بهترین روش، قرض گرفتن از مردم و بدترین روش، استقراض از بانک مرکزی است.
 (۳) الف: محاسبه‌کننده‌ی مالیات افراد ب: حداقل مقدار محاسبه‌ی مالیاتی برای افراد ج: بهترین روش، استقراض از مردم و بدترین روش، استقراض از بانک مرکزی است.
 (۴) الف: پرداخت‌کننده‌ی مالیات ب: حداقل مقدار محاسبه‌ی مالیاتی برای افراد ج: بهترین روش، استقراض از بانک مرکزی و بدترین روش، استقراض از مردم است.

DriQ.com

۱۴۶- در کدام گزینه همه‌ی شخصیت‌های نام برده، از پیشگامان شعر نو در دوره‌ی معاصر هستند؟

- (۱) نیما یوشیج - ابوالقاسم لاهوتی - تقی رفعت - اخوان ثالث
 (۲) فریدون توللی - تقی رفعت - اخوان ثالث - نیما یوشیج
 (۳) تقی رفعت - شمس کسمایی - ابوالقاسم لاهوتی - جعفر خامنه‌ای
 (۴) شمس کسمایی - سلمان هراتی - جعفر خامنه‌ای - تقی رفعت

۱۴۷- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره‌ی «رخشنده اعتصامی» به دست می‌دهد؟

- (۱) در قصیده به سبک خاقانی و به روانی و لطافت زبان سعدی شعر می‌سرود.
 (۲) اوج سخن اعتصامی در قطعات اوست و او در این مورد به شیوه‌ی انوری و سنایی توجه داشت.
 (۳) وجه تمایز او از دیگران، شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه‌ی آن‌ها بود.
 (۴) در شعر او انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی - اجتماعی و نیز مضامین اخلاقی و پند و اندرز دیده می‌شود.

۱۵۷- کدام گزینه اطلاعات نادرستی را درباره‌ی «علی اسفندیاری»، شاعر معاصر، ارائه می‌کند؟

- (۱) اسفندیاری شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کرد.
- (۲) او را به خاطر نوآوری‌هایش «پدر شعر نو» نامیده‌اند.
- (۳) جریان نوگرایی شعری او یا سرایش «افسانه» در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.
- (۴) این شخصیت ادبی برای تغییر در قالب، زبان و مضمون شعر، از واژگان روزمره، عامیانه و نو بهره می‌برد.

۱۵۸- کدام گزینه درباره‌ی افکار و آثار مهدی اخوان ثالث نادرست است؟

- (۱) اخوان بر خلاف نیما به زبان نمادین علاقه‌ای نشان نمی‌داد.
- (۲) آخر شاهنامه، زمستان و از این اوستا از آثار این شاعر دوران معاصرند.
- (۳) شعر او شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند.
- (۴) بیان روایی و داستانی، زبان حماسی، کهن‌گرایی و به کارگیری ترکیب‌تزیینات و خوش‌آهنگ از ویژگی‌های شعر اوست.

۱۵۹- با توجه به شاخه‌های سه‌گانه‌ی ادبیات معاصر در عصر انقلاب (۱- تالیف پشتوانه‌ی ادبی با ارزش‌های انقلاب ۲- فعالیت ادبی به روال پیش از انقلاب ۳- شاخه‌ی جوان شکل‌گرفته در انقلاب) چند تن از شخصیت‌های ادبی زیر به شاخه‌ی ادبی نامتناسب با خود نسبت داده شده‌اند؟

«هوشنگ ابتهاج (شاخه‌ی دوم) / حمید سبزواری (شاخه‌ی اول) / قیصر امین‌پور (شاخه‌ی سوم) / سلمان هراتی (شاخه‌ی سوم) / سید علی موسوی گرمارودی (شاخه‌ی اول) / علی‌محمد افغانی (شاخه‌ی اول) / محمود دولت‌آبادی (شاخه‌ی دوم) / سید حسن حسینی (شاخه‌ی سوم) / نصرالله مردانی (شاخه‌ی اول) / علیرضا قزوه (شاخه‌ی اول) / حسین منزوی (شاخه‌ی دوم)»

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۶۰- کتاب‌های «تنگسیر - چشم‌هایش - شوهر آهو خانم - بزه‌ی گمشده‌ی راعی» به ترتیب متعلق به کدام شخصیت‌های ادبی هستند؟

- (۱) صادق هدایت - جلال آل‌احمد - غلامحسین ساعدی - جمال میرصادقی
- (۲) صادق هدایت - بزرگ علوی - علی‌محمد افغانی - هوشنگ گلشیری
- (۳) صادق چوبک - جلال آل‌احمد - غلامحسین ساعدی - جمال میرصادقی
- (۴) صادق چوبک - بزرگ علوی - علی‌محمد افغانی - هوشنگ گلشیری

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره‌ی ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره‌ی ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

زوج درس ۱

۱۶۱- اثر زیر در حدود چه سالی گردآوری شد؟

«پس امیر ابومنصور عبدالرزاق، دستور خویش، ابومنصورالمقفری را بفرمود تا خداوندان کتب را، از دهقانان و فرزندان و جهان‌دیدگان از شهرها بیاورد و چاکر او ابومنصورالمقفری به فرمان او نامه کرد و کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آنجا بیاورد از هر جای و از هر شارستان، گرد کرد و بنشانند به فراز آوردن این نامه‌های شاهان و کارنامه‌هاشان، و زندگانی هر یکی از داد و بیداد و آشوب و جنگ و آیین، از گئی نخستین که اندر جهان او بود که آیین مردی آورد و مردمان از جانوران پدید آورد، تا یزدگرد شهریار که آخر ملوک عجم بود.»

(۱) سال ۳۱۲ قمری (۲) سال ۳۲۸ قمری (۳) سال ۳۴۶ قمری (۴) سال ۳۶۴ قمری

۱۶۲- بر مبنای تقسیم‌بندی محمدتقی بهار، در تمام طول قرن سیزدهم، چه سبکی در نثر غالب است؟

(۱) دوره‌ی بازگشت (۲) سبک هندی (۳) دوره‌ی معاصر (۴) دوره‌ی مشروطه

۱۶۳- در همهی گزینه‌ها به ویژگی‌های سبکی «التفهیم» اشاره شده است به جز.....

- (۱) افزایش یافتن کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی
- (۲) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
- (۳) اطناب
- (۴) بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی

۱۶۴- «نخستین نمونه‌ی نثر مصنوع» در چه سالی تألیف شد؟

(۱) ۴۹۵ هـ. ق (۲) ۵۱۲ هـ. ق (۳) ۵۳۶ هـ. ق (۴) ۵۶۴ هـ. ق

۱۶۵- فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی با چه خطی نوشته شده است؟

(۱) پارتی (۲) مانوی (۳) میخی (۴) معنی‌نگار

۱۶۶- سبک نثر کدام اثر متفاوت است؟

- (۱) قابوس نامه (۲) کیمیای سعادت (۳) تاریخ بلعمی (۴) تاریخ بیهقی

۱۶۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) زبان پارتی، در دوره‌ی اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره‌ی ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شد، همچنین این زبان در شمال و شمال شرقی ایران متداول بود.
(۲) از آن‌جا که زبان پارسی میانه، اساساً به ناحیه‌ی پارس تعلق داشت و در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی دری قرار دارد، آن را «فارسی میانه» نامیده‌اند.
(۳) شاخه‌ی شمالی از گروه غربی زبان‌های ایرانی میانه را «پارسی میانه» یا «پهلوی» و شاخه‌ی جنوبی از گروه غربی را «پهلوانیک» یا «پارتی» می‌گویند.

(۴) منظومه‌ی «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که هر دو اصل پارتی دارند، در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارند.

۱۶۸- براساس نظریه‌ی ارسطو «سبک فکاهی» زیرمجموعه‌ی کدام نوع تقسیم‌بندی سبکی است؟

- (۱) براساس موضوع و نوع (۲) به تناسب مخاطب (۳) براساس هدف (۴) براساس قلمرو دانشی

۱۶۹- زبان فارسی دری نخست در کدام منطقه‌ی ایران رواج یافت؟

- (۱) نواحی مرکزی (۲) مشرق و شمال شرقی (۳) غرب و جنوب غربی (۴) جنوب و جنوب شرقی

۱۷۰- کدام گزینه درباره‌ی شعر فارسی در «قرن چهارم و نیمه‌ی اول قرن پنجم» درست نیست؟

- (۱) نخستین کسی که قصیده‌ی تمام و کمال تعلیمی سرود، «ناصرخسرو» بود.
(۲) شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.
(۳) شعر پارسی در این دوره به دست رودکی، بنیاد نهاده شد، به همین سبب او را «پدر شعر فارسی» نام نهاده‌اند.
(۴) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود.

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- کدام گزینه درباره‌ی نثر دوره‌ی عراقی نادرست است؟

- (۱) تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان سستی یافت.
(۲) در ساخت دستوری جملات نثر سستی و ضعف به وجود آمد.
(۳) مذهب‌ان عرفان به درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات و ساده کردن مفاهیم آن پرداختند.
(۴) از صحت و اتقان مطالب کاسته شد و ضعف و انحطاط فکری، این دوره را فرا گرفت.

۱۷۲- کدام گزینه با ویژگی‌های زبانی «سبک عراقی» متناسب‌تر است؟

- (۱) علم است کیمیای همه شادی
(۲) مدامش به خون دست و خنجر خضاب
(۳) به شادی به شهر اندرون آمدند
(۴) چو بر پهلوان آفرین خواندند
ای بدون همی‌کنند خردم تلقین
بر آتش دل خصم از او چون کباب
ای پهلوانی فزون آمدند
ای ز زال زر گوهر افشانند

۱۷۳- در کدام گزینه واژه‌ی «حافظ» تخلص شاعر نیست؟

- (۱) دیدیم شعر دلکش حافظ به مدح شاه
(۲) صبحدم از عرش می‌آمد خروشی عقل گفت
(۳) در همه وقتی جهانت تابع و گردون مطیع
(۴) کس در جهان ندارد یک بنده هم‌چو حافظ
یک بیت از این قصیده به از صد رساله بود
قدسیان گویی که شعر حافظ از بر می‌کنند
در همه حالی خدایت حافظ و نصرت معین
زیرا که چون تو شاهی کس در جهان ندارد

۱۷۴- کدام ویژگی درباره‌ی شعر «سبک عراقی» نادرست است؟

- (۱) در شعر این دوره، مقام معشوق اندکاندک متعالی گشت تا آن‌جا که گاه با معبود یکی شد.
(۲) در شعر این دوره، به نسبت دوره‌ی خراسانی توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و «بدیع» بسیار کم شد.
(۳) در شعر این دوره، برخی اندیشه‌ها، از جمله بی‌اعتباری دنیا و اعتقاد به قضا و قدر رواج بیش‌تری یافت.
(۴) شعر در این دوره از دربار خارج شد، قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.

۱۷۵- کدام بیت یادآور نام اثری است که در مقدمه‌ی آن جمله‌ی زیر درج شده است؟

«امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم، به طوری که عامه‌ی مردم بفهمند.»

- (۱) هر شب نگرانم به یمن تا تو برآیی
(۲) بر تو دوزخ شده از کثرت عصیان آتش
(۳) نام تو نام همه شاهان بسترد و ببرد
(۴) چو آفتاب، دهانی به صد زبان باید

۱۷۶- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) سماع صوفیان می‌درنگی‌برد
(۲) بیستی چشم یعنی وقت خواب است
(۳) تواضع سر رفعت افرازدت
(۴) دویدم پیش و گفتم باده خوردی

۱۷۷- کدام گزینه بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» سروده شده است؟

- (۱) اقبال خویش آید تو را دولت به پیش آید تو را
(۲) عقده بود اشکم به دل تا بی‌خبر رفتی ولیکن
(۳) در هوا بخت بی‌قرارم روز و شب
(۴) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد

۱۷۸- چند مورد با رکن «مستفعلن» مطابقت دارند؟

- «بردباری / تنها شدن / بی‌طاقتی / اسرار ما / آتش دل / حرف زدن / نمی‌خواهم / آرام جان / گردباد / نامهربان»
(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۷۹- کدام گزینه با بیت «در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرد ناز آرد / که با این درد اگر دریند درمان‌اند درمانند» هم‌وزن است؟

- (۱) وان میر ساقی را بگو مستان سلامت می‌کنند
(۲) اگر بر من نبخشایی پشیمانی خوری آخر
(۳) رفیقان چنان عهد صحبت شکستند
(۴) زندگانی گر کسی بی عشق خواهد من نخواهم

۱۸۰- علایم هجایی «U---U---U» با کدام بیت مطابقت دارد؟

- (۱) مفرسای با تیره‌رایبی درون را
(۲) کی شود بحر کیهان زیر خاشاک پنهان
(۳) آمدی ک‌آتش در این عالم زنی
(۴) خود شناسد جای خود مرغ زیرکسار ما

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ قِرَاءَةِ الْكَلِمَاتِ (۱۸۶ - ۱۸۱):

۱۸۱- «أرجو أن يعحسن الله خلقي كما حسن خلقي فإن من ساء خلقه عذب نفسه!»:

- (۱) از خدا امید دارم که اخلاقم را نیک گرداند، همان‌طور که آفرینش را نیک گردانده، چون کسی که اخلاقش بد شده، خودش عذاب کشیده!
(۲) امید دارم که خداوند اخلاق مرا خوب کند، چرا که خلقتم را خوب کرده است، چون کسی که بدخلق باشد، خودش را آزار می‌دهد!
(۳) آرزو می‌کنم که خداوند خلقتم را نیک کند، همان‌گونه که اخلاقم را نیک کرده، چرا که هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می‌کند!
(۴) امیدوارم که خداوند هم‌چنان که آفرینش را نیکو ساخته، اخلاقم را نیکو سازد، زیرا هر کس اخلاقش بد شود، خودش را عذاب می‌دهد!

۱۸۲- «لم یکن من بین أصدقائي أحسن معن صادقني بإخلاص ناهياً عن الظلم معيماً على البرّ»:

- ۱) از بین دوستانم بهتر از کسی نبوده که در حالی که از ستمگری بازدارنده و در نیکوکاری یاور بوده، با بی‌ریایی با من دوستی کرده است!
- ۲) از بین دوستانم بهترین کس آن بوده که با اخلاص با من صداقت داشته در حالی که از ستم‌کاری نهي کرده و در نیکی باری داده است!
- ۳) از میان دوست‌هایم کسی به من نیکی کرده که با اخلاص با من دوستی کرده و از ستم‌کاری بازداشته و در نیکوکاری یاور بوده است!
- ۴) از میان دوست‌هایم بهتر از کسی نیست که با بی‌ریایی با من صداقت دارد و از ستمگری نهي می‌کند و در نیکی یآوری می‌دهد!

۱۸۳- عین الخطأ:

- ۱) لِمَ تَنْزِعُ إِذَا لَا يَصَدِّقُ الْآخَرُونَ قَوْلَكَ وَأَنْتَ لَا تَصَدِّقُ؟! وقتی دیگران حرفت را باور نمی‌کنند، چرا آزرده می‌شوی در حالی که راست نمی‌گویی؟!
- ۲) لَا تَتَعَجَّلْ كَأَنَّكَ تَأْمَلُ أَنْ يَثْمُرَ مَا غَرَسْتَ وَ هِيَ فَسِيلَةٌ! عَجَلْهُ نَكُنْ! انگار امید داری آن چه کاشته‌ای در حالی که نهال است، میوه بدهد!
- ۳) كَانَ الطَّلَابُ رَاحُوا عِنْدَ أُمَّهَاتِهِمْ فِي الْعَطْلَةِ لَكِي يَكْرَهُنَّ! دانشجویان در تعطیلات نزد مادرانشان می‌رفتند تا آن‌ها را گرمی بدارند!
- ۴) لَيْسَ غَلِيظَ الْقَلْبِ مَعْرُزاً بَيْنَ النَّاسِ فَأَبَى نَفْسَكَ عِنْدَهُمْ بِعِزِّهِمْ! سنگدل میان مردم گرمی نیست، پس خودت را نزد آنان با عزت نگه دار!

۱۸۴- عین الصحیح في المفردات:

- ۱) سورة لقمان من السور الأخلاقية لأن فيها نماذج تربوية هادية: مفرد و جمعه «نمودج»
- ۲) وَإِنْ شَكُوهُ إِلَى الطَّيْرِ نُحِنَ فِي الْوَكْنَاتِ: جمع التفسير و مفردة «وكنة»
- ۳) شاهد الملك العادل يوماً فلاحاً عجوزاً: للمذكر و متضاده «شابت»
- ۴) مضى الزمان و قلبي يقول إنك آتئ: مترادفه «ذاهب»

۱۸۵- عین الأقراب من المفهوم:

- ۱) وَاللَّهِ مَا رَأَيْنَا حَبّاً بِلَا مَلَامَةٍ: عاشق صادق از ملامت دوست / گر برنجد، به دوست مَشمارش
- ۲) إِنِّي رَأَيْتُ دَهْرًا مِنْ هَجْرِكَ الْقِيَامَةَ: دانی که چون همی گذرانیم روزگل / روزی که بی تو می‌گذرد، روز محشر است
- ۳) وَإِنْ هَجَرْتِ سِوَاكَ عَشِيَّتِي وَ غَدَاتِي: امشب به راستی شب ما روز روشن است / عید وصال دوست، علی‌رغم دشمن است
- ۴) وَ قَدْ نَفَّشَ عَيْنَ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ! حافظ از آب حیات ازلی می‌خواهی / منبعش خاک در خلوت درویشان است

۱۸۶- عین الصحیح في قراءة العبارات التالية:

- ۱) أَ تَسْبِرُ السُّعْدِيَّ مِنَ الْمُقَدَّرِينَ؟ لَا إِنَّهُ مُنْتَجِعٌ خَلْقًا!
- ۲) لَعَلَّ الْمَوْلُوِيَّ أَشْهَرُ سُعْرَائِنَا فِي الْمَكْتَبَةِ الْعَالَمِيَّةِ!
- ۳) لَا صَوْتًا أَنْكَرَ مِنْ صَوْتِ الْجِمَارِ مُرْتَفِعًا!
- ۴) أَخَذَ الرَّجُلُ يَدَ ابْنِهِ نَادِمًا وَ اجْلَسَهُ عِنْدَهُ!

■ عین الصحیح في التحليل الصرفي و المحل الإعرابي للكلمات المعينة:

۱۸۷- «أكابر الكتاب يشوقون الشباب بأن يعينوا ساعة محددة لقراءة الكتب في منازلهم»

- ۱) أكابر: اسم تفضيل - جمع التفسير و مفردة مذكر - مبني / مبتدأ و مرفوع بالضمّة
- ۲) الكتاب: اسم - مفرد مذكر - معرّف بآل - معرب / مضاف إليه و مجرور
- ۳) محددة: اسم مفعول من الثلاثي المزيد من باب «تفعل» / حال و منصوب
- ۴) منازل: اسم مكان - جمع التفسير و مفردة مذكر - معرب / مجرور بحرف الجرّ

■ عین الصحیح في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۸):

۱۸۸- عین الصحیح في عدد أسماء الفاعل:

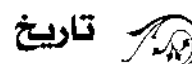
- ۱) «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ وَ الْمُتَافِقِينَ»: ثلاثة
- ۲) «وَ الرِّزْقَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَ الرِّيَاسَةَ وَ الرِّمَانَ مُتَشَابِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ»: اثنان
- ۳) «وَ مَا نُزِّلَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مَبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ»: اثنان
- ۴) «أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ»: اثنان

۱۸۹- عین ما لا يوجد في العبارة التالية: «إذا وصلت إلى المركز التجاري فاجلس أمام الباب الأول منتظراً لنا حتّى نأتي مع والدي ثم ندخل جميعاً»

- ۱) اسم التفضيل - اسم الفاعل من الثلاثي المزيد
- ۲) اسم المكان - اسم المفعول من الثلاثي المزيد
- ۳) اسم التفضيل - اسم الفاعل من الثلاثي المجرد
- ۴) اسم المكان - اسم الفاعل من الثلاثي المزيد

۱۹۰- عین الخطأ في استخدام اسم التفضيل:

- ۱) تختص العاقبة الحسنى بمن يجتهد أكثر!
- ۲) زميلتي فاطمة فضلى من سائر زميلاتي في الرياضة!
- ۳) إن بلدنا أشهر من بلدان المنطقة في الإنتاج العلمي!
- ۴) يعتبر جبل دماوند أعلى الجبال الإيرانية كلها!

304D

۱۹۱- برنامه‌ریزی و هدایت کودتای سیاه ۱۲۹۹ به عهده‌ی چه کسی بود و این فرد، چه منصبی داشت؟

- (۱) رضاخان - فرماندهی نیروی نظامی قزاق در ایران
(۲) آبرون‌ساید - سفیر انگلستان در ایران
(۳) آبرون‌ساید - فرماندهی نظامی نیروهای انگلیسی در ایران
(۴) رضاخان - وزیر جنگ دولت ایران

۱۹۲- سید ضیاءالدین طباطبایی، پس از رسیدن به نخست‌وزیری در اسفند ۱۲۹۹، چه سرنوشتی یافت؟

- (۱) مدت کوتاهی بعد، استعفا کرد و به اروپا رفت.
(۲) تا رسیدن رضاخان به سلطنت، نخست‌وزیر باقی ماند.
(۳) با توطئه‌ی رضاخان و هوادارانش به قتل رسید.
(۴) مدتی بعد، به جرم انجام کودتا محاکمه و زندانی شد.

۱۹۳- موضوع ماده‌ی واحده‌ای که در سال ۱۳۰۴ ش، به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد، چه بود؟

- (۱) موروثی شدن سلطنت در خانواده‌ی رضاخان
(۲) خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان
(۳) انتخاب رضاخان به نخست‌وزیری
(۴) انقراض سلسله‌ی قاجاریه و انتخاب رضاخان به پادشاهی ایران

۱۹۴- رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه، به تقلید از رئیس‌جمهور آن کشور دست به کدام اقدام زد؟

- (۱) مخالفانش را حذف کرد و شیوه‌ی حکومت استبدادی را در پیش گرفت.
(۲) نیروهای خارجی را از کشور بیرون راند.
(۳) ارتشی منظم پدید آورد و قانون نظام وظیفه‌ی عمومی را تصویب کرد.
(۴) به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت.

۱۹۵- یگانه دشمن سرسخت و جدی رضاشاه پس از رسیدن به سلطنت چه کسی بود؟

- (۱) سید ضیاءالدین طباطبایی (۲) آیت‌الله مدرس (۳) دکتر مصدق (۴) احمدشاه قاجار

۱۹۶- رضاشاه مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه‌ی کشور را چه عواملی می‌دانست؟

- (۱) ایجاد ارتش منظم و احداث خط آهن سراسری
(۲) تقلید از غرب و اشاعه‌ی فرهنگ غربی
(۳) حذف شخصیت‌های آزادی‌خواه، مستقل و بازگشت به حکومت استبدادی
(۴) تأسیس گسترده‌ی کارخانجات و صنعتی کردن سریع کشور

۱۹۷- رضاشاه پس از رسیدن به سلطنت، با هدایت دولت انگلستان و با هدف برقراری تمرکز قدرت سیاسی در ایران و سرکوب قیام‌های مردمی، چه

اقدامی انجام داد؟

- (۱) به وجود آوردن ارتش منظم (۲) بازگشت به حکومت استبدادی
(۳) اسکان اجباری عشایر (۴) احداث خط آهن سراسری

۱۹۸- رضاشاه پهلوی با کدام هدف، سیاست اسکان اجباری عشایر را در پیش گرفت؟

- (۱) زمینه‌سازی برای رواج و رونق فرهنگ غربی در ایران
(۲) برقراری تمرکز سیاسی در کشور و سرکوب قیام‌های مردمی
(۳) وابسته کردن ایران به بیگانگان از نظر تولید محصولات دامی
(۴) مهار کردن نیروی رزمی ایلات و عشایر ایران

۱۹۹- پس از سفر احمدشاه به اروپا، کدام اقدام رضاخان باعث افزایش محبوبیت او در کشور شد؟

- (۱) سرکوب شورش شیخ خزعل (۲) ایجاد ارتش منظم (۳) لغو قرارداد داری (۴) اعلام نظام جمهوری

۲۰۰- به کدام دلیل رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود؟

- (۱) حفظ بی‌طرفی در مقابل متفقین و متحدین در جنگ جهانی دوم
(۲) به منظور توسعه‌ی بازار رقابتی سرمایه‌گذاران خارجی در اقتصاد ایران
(۳) نزدیکی سیاسی و اقتصادی به آلمان با هدف مقابله با نفوذ انگلستان در ایران
(۴) به دستور سیاستمداران انگلیسی با هدف جلوگیری از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ایران و جهان باستان (۱)، شماره‌ی ۲۰۱ تا ۲۱۰) و زوج درس ۲ (تاریخ (۲)، شماره‌ی ۲۱۱ تا ۲۲۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ ایران و جهان (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

304D

- ۲۰۱- کدام گزینه، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌رود؟
 (۱) کوره‌های ذوب مس در تل ابلیس
 (۲) زیورآلات مسی تمدن جیرفت
 (۳) هنر فلزکاری ایلامی در شوش
 (۴) اشیا و ابزارهای مفرغی لرستان
- ۲۰۲- آثار باستانی پیش از اسلام در کدام منطقه‌ی ایران، مقصد اصلی جست‌وجوی جهانگردان اروپایی در دوره‌ی صفویه بود؟
 (۱) اصفهان (۲) فارس (۳) خوزستان (۴) کرمانشاه
- ۲۰۳- کدام گزینه، از نتایج کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات جدید درباره‌ی تاریخ ایران باستان است؟
 (۱) روابط سیاسی و اقتصادی ایران و اروپا گسترش یافت.
 (۲) امکان تشخیص تاریخ واقعی از تاریخ افسانه‌ای کاملاً فراهم شد.
 (۳) مورخان تقسیم‌بندی جدیدی از دوره‌ی پیش از تاریخ ایران ارائه کردند.
 (۴) چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده بودند.
- ۲۰۴- کدام گزینه درباره‌ی «آیین برهمنی در هند باستان»، درست است؟
 (۱) آیین پیچیده‌ای بود که از تلفیق باورهای آریایی‌ها و مردمان تمدن سند پدید آمد.
 (۲) آداب و مناسک ساده‌ای داشت که قربانی کردن از جمله‌ی آن بود.
 (۳) این آیین به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت.
 (۴) در برابر باورهای آمیخته با خرافات آیین بودایی ظهور کرد.
- ۲۰۵- بناهای یادبود رومیان به چه مناسبتی برپا می‌شد و کدام‌یک از اقدامات رومیان، حکایت از مهارت در معماری و طراحی در مهندسی دارد؟
 (۱) یادبود امپراطوران و خانوادگی سلطنتی - ساختن ساختمان‌های عمومی فراوان
 (۲) به افتخار پیروزی‌های نظامی - ساختن ساختمان‌های عمومی فراوان
 (۳) یادبود امپراطوران و خانوادگی سلطنتی - ایجاد شبکه‌ی پیشرفته‌ای از جاده‌ها
 (۴) به افتخار پیروزی‌های نظامی - ایجاد شبکه‌ی پیشرفته‌ای از جاده‌ها
- ۲۰۶- اساس تعالیم «کنفوسیوس»، فیلسوف برجسته‌ی چینی عهد باستان، چه بود؟
 (۱) بازگشت به پرستش خدایان چینی
 (۲) چگونگی غلبه بر رنج و درد زندگی
 (۳) راه‌های رسیدن به نیروانا (روشنی)
 (۴) شیوه‌ی مناسب رفتار حاکمان و مردم
- ۲۰۷- مهم‌ترین ویژگی ساکنین تمدن مینوسی که قرن‌ها پیش از مهاجرت آریاییان در یونان زندگی می‌کردند، چه بود؟
 (۱) اساس زندگی آنان بر کشاورزی و دامداری استوار بود.
 (۲) دولت - شهرهای آنان همواره با یک‌دیگر در حال رقابت و جنگ بودند.
 (۳) قومی دریانورد بودند و با مناطق هم‌جوار خود روابط بازرگانی داشتند.
 (۴) برای گسترش سلطه‌ی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به آن سوی مرزها می‌کوشیدند.
- ۲۰۸- در نتیجه‌ی توسعه‌ی دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، کدام تغییر در وضعیت سیاسی یونان باستان پدید آمد؟
 (۱) طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف به جای شاهان قدرت گرفتند.
 (۲) نوعی مردم‌سالاری در یونان و به ویژه در دولت - شهر آن شکل گرفت.
 (۳) شاهان به صورت موروثی حکومت را در دست گرفتند.
 (۴) اکثریت جمعیت یونان از حق رأی و شرکت در اداره‌ی امور سیاسی محروم شدند.
- ۲۰۹- از میان نخستین شهرهای فلات ایران، کدام‌یک در سیستان قرار دارد؟
 (۱) شهر سوخته (۲) سیلک (۳) جیرفت (۴) چغامیش
- ۲۱۰- چه عاملی موجب اتحاد حاکمان کوچک و مستقل ایلامی و شکل‌گیری پادشاهی ایلام در حدود ۲۶۰۰ ق.م شد؟
 (۱) ظهور پادشاهان باتدبیر و مقتدر در قلمرو ایلام
 (۲) اعتقاد مشترک به خدایان و الهه‌های ایلامی
 (۳) تاخت و تازهای فرمانروایان سومری و اکدی
 (۴) خط، زبان و فرهنگ مشترک ایلامیان

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سؤالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

- ۲۱۱- ساکنان کدام مناطق، در نتیجه‌ی مهاجرت گروهی از شیعیان و علویان به دیار آنان، با اسلام آشنا و مسلمان شدند؟
 (۱) فارس و خراسان (۲) قم و اصفهان (۳) کرمان و سیستان (۴) مازندران و گیلان
- ۲۱۲- به کدام دلیل، «منصور» خلیفه‌ی عباسی، ابومسلم خراسانی را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت؟
 (۱) ارتباطات پنهانی ابومسلم خراسانی با امامان شیعه
 (۲) نگرانی از نقوذ و قدرت فراوان ابومسلم
 (۳) قتل خلیفه‌ی پیشین و هم‌کاری با مخالفان منصور
 (۴) دفاع از شورش المقتع و سر باز زدن از سرکوب آن
- ۲۱۳- «عمر بن خطاب» خلیفه‌ی دوم، چگونه به خلافت رسید؟
 (۱) براساس وصیت شخص پیامبر (ص)
 (۲) تصمیم‌گیری در شورای شش نفره
 (۳) طی وصیت‌نامه‌ی مکتوب ابوبکر
 (۴) بیعت در سقیفه‌ی بنی‌ساعده
- ۲۱۴- کدام گزینه، مربوط به دوران حکومت معاویه است؟
 (۱) برخی از دیوان‌سالاران یونانی به مناصب سیاسی و نظامی مهمی ملنذ وزارت، فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و مناطق رسیدند.
 (۲) بیش‌تر شهرها و ولایات مختلف ایران یکی پس از دیگری به جنگ و یا صلح گشوده شد.
 (۳) ۵۰ هزار مرد جنگی عرب که به همراه اعضای خانواده، شمار آنان به چندصد هزار نفر می‌رسید، به داخل ایران کوچ کردند.
 (۴) حجاج بن یوسف ثقفی والی ایران و عراق شد و به ایرانیان، خواه مسلمان و خواه غیرمسلمان ظلم زیادی کرد.
- ۲۱۵- کدام گزینه، از اقدامات امام سجاد (ع) در دوران امامت خود بر مسلمانان است؟
 (۱) پایه‌گذاری جریان وکالت در جامعه‌ی اسلامی
 (۲) مبارزه با جریان‌های فکری منحرف و تربیت شاگردان توانمند
 (۳) دعوت مردم به حمایت از قیام زید، فرزند ایشان، علیه حکومت ظالم اموی
 (۴) جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و کم‌فایده
- ۲۱۶- درآمد‌های فراوانی که از سرزمین‌های ثروتمند فتح‌شده به خزانه‌ی مسلمانان در مدینه سرازیر شد، در زمان خلیفه‌ی دوم چه سرنوشتی یافت؟
 (۱) عامل ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی کارگزاران خلافت و بزرگان قریش شد.
 (۲) به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع شد.
 (۳) بذل و بخشش‌های فراوانی از آن به افراد مختلف، به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.
 (۴) به عنوان بیت‌المال به طور مساوی میان تمام مسلمانان تقسیم شد.
- ۲۱۷- حکومت امویان اندلس به دست چه کسی و در کدام شهر پایه‌گذاری شد؟
 (۱) هشام‌بن عبدالملک - غرناطه
 (۲) عبدالرحمان بن معاویه - غرناطه
 (۳) هشام‌بن عبدالملک - قرطبه
 (۴) عبدالرحمان بن معاویه - قرطبه
- ۲۱۸- کدام گزینه، درباره‌ی «نحوه‌ی اداره‌ی مناطق فتح‌شده‌ی ایران در عصر خلفای نخستین»، درست است؟
 (۱) حکومت بسیاری از مناطق ایران هم‌چنان در اختیار دهقانان و بزرگان ایرانی بود.
 (۲) محاسبه و دریافت مالیات‌ها توسط دبیران و دهقانان ایرانی انجام می‌گرفت.
 (۳) مناطق مختلف ایران تحت فرمان و نظارت والی عراق اداره می‌شد.
 (۴) خط و زبان دفترهای دیوانی از پهلوی به عربی برگردانده شد.
- ۲۱۹- اعراب مسلمان پس از محاصره و تسخیر «تیسفون» پایتخت ساسانیان در سال ۶۱۶ق، بقایای ارتش ساسانی را در کدام جنگ شکست دادند؟
 (۱) جولوا (۲) جسر (۳) نهاوند (۴) قادسیه
- ۲۲۰- کدام‌یک از عبارات‌های زیر، از ویژگی‌های «بیت‌الحکمه‌ی بغداد» در دوران خلافت عباسی نبوده است؟
 الف) بیت‌الحکمه در اصل برای ترجمه‌ی آثار علمی و فرهنگی تمدن‌های ایران، یونان، مصر و هند به زبان عربی، تأسیس شد.
 ب) پیدایش و رونق این مرکز در دوره‌ی دوم خلافت عباسی، تحول فکری و علمی عظیمی در میان مسلمانان ایجاد کرد.
 ج) برادران خوآرزمی و اسحاق‌بن حنین، از مشهورترین مترجمان در بیت‌الحکمه بودند.
 د) هدف اساسی عباسیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان وفادار به حکومت عباسی بود.
- (۱) «الف» - «ب» - «ج» (۲) «ب» - «د» (۳) «ب» - «ج» - «د» (۴) «الف» - «ج»

۲۲۱- کدام گزینه در تعریف «مدیریت حمل و نقل» به درستی بیان شده است؟

- (۱) دسترسی عادلانه‌ی همه‌ی مردم در جهت یک حمل و نقل خوب و سلامت محیط زیست برای برنامه‌ریزی حال و آینده را می‌گویند.
  - (۲) استفاده از دو یا چند شیوه‌ی حمل و نقل با هدف مدیریت هزینه‌ها را می‌گویند.
  - (۳) به کلیه‌ی فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه‌های حمل و نقل می‌گویند.
  - (۴) مکان‌های جغرافیایی را به صورت یک سامانه به وسیله‌ی مسیرها به یک‌دیگر پیوند می‌دهد.
- ۲۲۲- اگر کوتاه‌ترین مسیر قابل احداث بین دو مکان ۶۰ کیلومتر، طول مسیر مستقیم بین دو مکان ۳۰ کیلومتر و شاخص مطلوب ۱۰۰ باشد، شاخص انحراف چقدر است؟

- (۱) ۲۰۰٪ (۲) ۱۵۰۰٪ (۳) ۴۰۰٪ (۴) ۳۰۰٪

۲۲۳- اگر در دسترسی یک راه، میزان انحراف آن کم‌تر باشد، کدام نتیجه دربارهِ این راه درست است؟

- (۱) راه دارای پیچ و خم‌های زیادتر می‌باشد.
- (۲) احداث راه آسان‌تر و کم هزینه‌تر است.
- (۳) مسیر دارای گره‌ها، تونل‌ها و پل‌های فراوان‌تر می‌باشد.
- (۴) احداث راه پر هزینه‌تر و سخت‌تر است.

۲۲۴- کدام گزینه دو بخش اصلی شبکه‌ی دسترسی را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) طول مسیر قابل احداث بین دو مکان - خطوطی که بین دو مکان قرار گرفته‌اند.
- (۲) نقاطی که به وسیله‌ی مسیرها به هم مربوط می‌شوند - طول مسیر مستقیم بین دو مکان
- (۳) خطوطی که بین دو مکان قرار گرفته‌اند - طول مسیر مستقیم بین دو مکان
- (۴) خطوطی که بین مکان‌ها قرار گرفته‌اند - نقاطی که به وسیله‌ی مسیرها به هم مربوط می‌شوند.

۲۲۵- کدام عامل بر حمل و نقل تأثیر مستقیم دارد؟

- (۱) سرعت و زمان حرکت محموله
- (۲) آب و هوا
- (۳) نوع و حجم محموله
- (۴) طول جغرافیا

۲۲۶- کدام گزینه مهم‌ترین راهکار بهبود حمل و نقل شهری را به درستی نشان داده است؟

- (۱) احداث آزادراه و بزرگراه در شهرها
- (۲) افزایش ساعت طرح ترافیک در شهرهای بزرگ
- (۳) گسترش حمل و نقل عمومی در شهرها
- (۴) افزایش پارکینگ عمومی و جلوگیری از ورود ماشین‌های دودزا

۲۲۷- در کدام شهرهای ایران، اغلب خانواده‌ها، دوچرخه دارند و بسیاری از مردم با دوچرخه، به سر کار می‌روند؟

- (۱) رفسنجان - سرخس
- (۲) بناب - میاندوآب
- (۳) نائین - شوش
- (۴) بندر انزلی - یزد

۲۲۸- به ترتیب کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را در مورد «حمل و نقل درون شهری» به درستی بیان می‌کند؟

- (الف) ایجاد مسیرهای اتوبوس تندرو (BRT) از سال ۱۹۷۰ میلادی در شهرهای دنیا انجام شده است.
- (ب) در سال ۲۰۱۳ میلادی در بیش از ۵۰۰ شهر پایتختی از اتوبوس‌های برقی استفاده شده است.
- (ج) هزینه‌ی احداث مونوریل بسیار زیاد است و بیش‌تر در مناطق گردشگری و محوطه‌ی نمایشگاه‌ها کاربرد دارد.
- (د) در کشورهای هلند، دانمارک و آلمان، سهم دوچرخه در سفرهای درون شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

- (۱) غ - غ - ص (۲) غ - غ - ص (۳) ص - غ - غ (۴) ص - ص - غ

۲۲۹- تا چه مسافتی دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای درون شهری محسوب می‌شود؟

- (۱) ۵۰۰ تا ۷۰۰ متر (۲) ۲ کیلومتر (۳) ۵ کیلومتر (۴) ۱۰ کیلومتر

۲۳۰- کدام گزینه در تعریف «حمل و نقل چندوجهی» به درستی بیان شده است؟

- (۱) حمل و نقلی که در آن نوع و حجم محموله، سرعت، زمان و هزینه‌ی آن را به درستی نشان داده‌اند.
- (۲) حمل و نقلی که در آن هم‌زمان ترکیبی از شیوه‌های ریلی، جاده‌ای، دریایی و ... استفاده می‌شود.
- (۳) حمل و نقلی که ویژگی طبیعی، آب و هوا و نواحی مرتفع و مسطح را در هزینه‌ها و احداث آن اعمال کرده‌اند.
- (۴) حمل و نقلی که در آن تأثیر مصرف انرژی، محیط زندگی و آلودگی «هوا را در نظر می‌گیرد».

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره‌ی ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره‌ی ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

جغرافیای ایران (سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

زوج درس ۱

۲۳۱- کدام کشورهای همسایه با ایران هر سه صورت مرز خشکی، رودخانه‌ای و دریایی را دارا هستند؟

(۱) افغانستان - پاکستان (۲) ترکیه - عراق (۳) ترکمنستان - آذربایجان (۴) آذربایجان - ترکیه

۲۳۲- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را در مورد «موقعیت جغرافیایی» به درستی بیان می‌کند؟

الف) محل دقیق هر پدیده یا مکان با توجه به طول و عرض جغرافیایی را «موقعیت مطلق» می‌گویند.

ب) فاصله‌ی مدار رأس‌السرطان تا مدار ایران ۲ درجه است.

ج) ایران در مدار ۲۵ تا ۳۹ درجه‌ی شمالی و ۴۶ تا ۶۳ درجه‌ی غربی قرار دارد.

د) نسبت قرارگیری محل نشستن شما به میز معلم، تخته‌ی کلاس، در ورودی و پنجره‌ی کلاس را «موقعیت نسبی» می‌نامند.

(۱) ص - غ - ص - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۲۳۳- موارد زیر به کدام رشته‌کوه‌های ایران به درستی اشاره می‌کند؟

(ب) جهت غربی - شرقی

الف) جهت شمالی - جنوبی

ج) کوه‌ها به شکل منظم و موازی

(۲) الف: تالش ب: البرز ج: خراسان

(۱) الف: تالش ب: البرز ج: زاگرس

(۴) الف: البرز ب: تالش ج: آذربایجان

(۳) الف: البرز ب: تالش ج: خراسان

۲۳۴- کدام مرحله در پژوهش جغرافیایی، پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات آغاز می‌شود؟

(۴) ارائه‌ی پیشنهادها

(۳) تدوین اطلاعات

(۲) پردازش اطلاعات

(۱) نتیجه‌گیری

۲۳۵- کدام شکل، وارونگی دما در شهرهای صنعتی ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

۲۳۶- با توجه به عبارت زیر، کدام سؤالات کلیدی جغرافیا می‌توانند مطرح شوند؟

«جاده‌ی اسلام در استان گیلان، به علت کولاک و برف شدید بسته شد.»

(۱) کجا - چرا - چه چیز - چه موقع (۲) چطور - کجا - چه چیز - چه کسی
(۳) چرا - کجا - چطور - چه کسی (۴) چه کسی - چطور - چه موقع - کجا

۲۳۷- کدام گزینه به ترتیب مراحل «دوم» و «سوم» پژوهش در جغرافیا را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) بیان مسئله - جمع‌آوری اطلاعات (۲) طرح سؤال - پردازش اطلاعات
(۳) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات (۴) جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات

۲۳۸- کدام گزینه از خصوصیات «ناهمواری‌های مریخی» است؟

(۱) بر اثر باد و باران در نواحی هموار زمین در میان دشت‌ها به وجود آمده است.
(۲) بر اثر فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد شده است.
(۳) در اثر مواد حاصل از فرسایش در بین کوه‌ها، رسوب کرده و سطح همواری را به وجود آورده است.
(۴) از انحلال آهکی و هموار شدن زمین براساس فرسایش به وجود آمده است.

۲۳۹- کدام گزینه مهم‌ترین عامل ایجاد نواحی خشک و بیابانی در جنوب کشور است؟

(۱) دوری و نزدیکی به نواحی مرطوب و دریاها (۲) پرفشار جنب‌حاره‌ای
(۳) نزدیکی به مدار خط استوا (کم‌فشار) (۴) میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها

۲۴۰- با توجه به شکل در کدام قسمت‌های ایران، بیابان‌های گرم با زمستان‌های سرد قرار دارند؟

- (۱) الف - ج
(۲) ج - ب
(۳) الف - ب
(۴) د - ج

304D

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- کدام گزینه باعث به وجود آمدن مراکز فشار زیاد جنب‌حاره‌ای می‌شود؟

- (۱) در اثر سرد شدن، سنگینی و فرونشستن هوا در منطقه‌ی جنب‌استوایی
(۲) در اثر گرم شدن، سبکی و بالا رفتن هوا در منطقه‌ی استوایی
(۳) در اثر سرد شدن، سنگینی و فرونشستن هوا در منطقه‌ی کم‌فشار معتدل
(۴) در اثر گرم شدن، سبکی و بالا رفتن هوا در منطقه‌ی جنب‌استوایی

۲۴۲- کدام گزینه از عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی است؟

- (۱) جبهه‌ی هوایی (۲) توده‌ی هوایی (۳) پراکندگی کانون‌های فشار (۴) ارتفاع کوه‌ها از سطح زمین

۲۴۳- مردم مسلمان میانمار بر اثر پاک‌سازی قومی به کدام کشور مهاجرت کردند؟

- (۱) تایوان (۲) بنگلادش (۳) ویتنام (۴) مالزی

۲۴۴- کدام قاره بیش‌ترین تراکم جمعیت را در نواحی کوهستانی جهان دارد؟

- (۱) آمریکای شمالی (۲) آسیا (۳) آفریقا (۴) اروپا

۲۴۵- کدام گزینه نشانه‌ی «پرتگاه» در یک منحنی میزان است؟

- (۱) جاهایی که منحنی‌های میزان از یک‌دیگر فاصله دارند.
(۲) جاهایی که منحنی‌های میزان خیلی به هم نزدیک می‌شوند.
(۳) جاهایی که منحنی‌های میزان روی نقشه مماس می‌شوند.
(۴) جاهایی که شیب‌های زمین به صورت یکنواخت در کنار هم قرار دارند.

۲۴۶- کدام گزینه از اشکال فرسایشی تراکمی در سواحل است؟

- (۱) آب‌سنگ‌ها - دماغه‌ی ماسه‌ای
(۲) ستون سنگی دریایی - جزایر مرجانی
(۳) باتلاق‌ها و زبانه - طاق دریایی
(۴) جزایر مرجانی - طاق دریایی

۲۴۷- کدام گزینه به خصوصیات هر یک از انواع «فرسایش طبیعی در بیابان»، به درستی اشاره می‌کند؟

(الف) در رسوبات نرم به جامانده از دریاچه‌های قدیمی پدید می‌آید.

(ب) تپه‌های ماسه‌ای هلالی‌شکل و منفردی هستند که دو زائده یا بازو در جهت باد دارند.

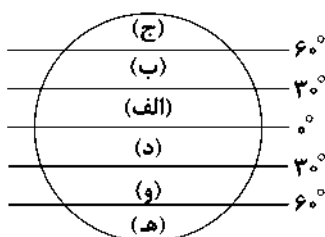
(ج) حاصل فرسایش بادی - آبی است و باد، شیارهایی موازی و Uشکل در این رسوبات ایجاد می‌کند.

(۱) الف: دشت ریگی ب: تپه‌ی ماسه‌ای ج: یاردانگ (۲) الف: کلوت ب: برخان ج: یاردانگ

(۳) الف: ستون سنگی ب: تپه‌ی ماسه‌ای ج: کلوت (۴) الف: یاردانگ ب: برخان ج: چاله‌های یادی

۲۴۸- با توجه به شکل زیر، بیابان‌های سرد جهان در کدام مناطق قرار دارند؟

- (۱) الف - ج
(۲) ب - و
(۳) الف - د
(۴) ج - ه

۲۴۹- کدام زیست‌بوم‌ها در کره‌ی زمین به ترتیب دارای کم‌ترین و بیش‌ترین تولید خالص اولیه‌ی (NPP) گیاهان می‌باشند؟

- (۱) توندرا - جنگل‌های پهن‌برگ
(۲) ساوان - علفزارهای منطقه‌ی معتدله
(۳) بیابان - جنگل‌های بارانی استوایی
(۴) بیشه‌زارها و مراتع مدیترانه‌ای - تایگا

۲۵۰- با توجه به نقشه‌ی قاره‌ی آفریقا در این دو مکان چه معادنی یافت می‌شود؟

- (۱) نفت - مس
(۲) فسفات - الماس
(۳) بوکسیت - الماس
(۴) بوکسیت - مس

304D

جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی (۲)

۲۵۱- پیامدهای منفی ناشی از دیدگاه غربیان به سه‌گانه‌ی قدرت، ثروت و دانش، واکنش‌هایی را در پی داشت. نخستین و دومین واکنش به ترتیب

چه بود؟

- (۱) خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد - ثروت از حالت خنثی به ریشه‌ی بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد.
(۲) ثروت از حالت خنثی به ریشه‌ی بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد - خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد.
(۳) قدرت از حالت خنثی به ریشه‌ی بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد - خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد.
(۴) خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد - قدرت از حالت خنثی به ریشه‌ی بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد.

۲۵۲- علت این امر که انسان، کنشگری قدرتمند خوانده می‌شود، کدام است؟

- (۱) توانایی تأثیرگذاری انسان بر آگاهی و اراده‌ی افراد دیگر و به خدمت‌گرفتن فعالیت ارادی آن‌ها
(۲) توانایی به کارگیری آگاهی و اراده‌ی خود، به عنوان عناصر مهم در انجام کارها
(۳) توانایی تأثیرگذاری بر قدرت فردی و اجتماعی افراد دیگر و به خدمت‌گرفتن آنان
(۴) توانایی به کارگیری قدرت سازمان‌یافته و مستقل از خواسته‌ها و اغراض شخصی

۲۵۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر به ترتیب، در ارتباط با «اقتدار» و «مقبولیت» صحیح است؟

- (۱) پذیرش رسمی یا غیررسمی قدرت همراه با مقبولیت - حاصل رضایت طرف مقابل با پذیرش رسمی یا غیررسمی
(۲) پذیرش رسمی یا غیررسمی قدرت همراه با مشروعیت - بدون استفاده از زور و با پذیرش غیررسمی
(۳) پذیرش رسمی قدرت همراه با مقبولیت - حاصل رضایت طرف مقابل با پذیرش رسمی یا غیررسمی
(۴) پذیرش رسمی قدرت همراه با مشروعیت - بدون استفاده از زور و با پذیرش غیررسمی

۲۵۴- در کدام شرایط می‌گوییم: «کنشگران فردی، گاهی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیش‌تری دارند»؟

- (۱) زمانی که کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی داشته باشند.
(۲) زمانی که کنشگران فردی توانایی رهبری براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین آن جامعه را داشته باشند.
(۳) آن‌گاه که کنشگران فردی بتوانند نفوذ خود را از طریق نهادهای غیرانتفاعی و انجمن‌های غیررسمی به انجام برسانند.
(۴) آن‌گاه که حکومت‌ها توان رهبری مردم خود را از دست بدهند و رابطه‌ی میان حکومت و مردم از میان رفته باشد.

۲۵۵- رابطه‌ی نظام سیاسی با سایر نظام‌ها در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) نظام سیاسی بر نظام اقتصادی اثر می‌گذارد و اثر می‌پذیرد، اما نظام سیاسی از نظام فرهنگی فقط اثر می‌پذیرد.
(۲) نظام سیاسی مستقل از نظام فرهنگی نیست، اما نسبت به نظام اقتصادی استقلال دارد.
(۳) نظام سیاسی نمی‌تواند از نظام‌های دیگر مستقل باشد، بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد.
(۴) نظام سیاسی بر نظام فرهنگی اثر می‌گذارد و اثر می‌پذیرد، اما نظام سیاسی از نظام اقتصادی فقط اثر می‌پذیرد.

۲۵۶- در رابطه با انواع نظام‌های سیاسی براساس «کمیت افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده»، کدام مورد را نمی‌توان گفت؟

- ۱) نظام‌هایی که یک اقلیتی از مردم در آن تصمیم می‌گیرند و نظام‌ها و حکومت‌هایی که یک فرد در آن حاکمیت دارد.
- ۲) حکومت‌هایی که اکثریت مردم در سرنوشت سیاسی آن دخیل هستند و نظام‌هایی که یک اقلیتی از مردم در آن تصمیم می‌گیرند.
- ۳) نظام‌ها و حکومت‌هایی که یک فرد در آن حاکمیت دارد و افراد تأثیرگذار، براساس خواسته‌ها و اغراض شخصی خود تصمیم می‌گیرند.
- ۴) نظام‌ها و حکومت‌هایی که یک فرد در آن حاکمیت دارد و حکومت‌هایی که اکثریت مردم در سرنوشت سیاسی آن دخیل هستند.

۲۵۷- «حکومت پاپ بر واتیکان»، «حکومت نخبگانی که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند» و «حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران که در برابر

اکثریت مردم مسئول نیستند» به ترتیب از انواع کدام نظام‌های سیاسی هستند؟

- ۱) موناشری - آریستوکراسی - الیگارشی
- ۲) موناشری - آریستوکراسی - استبدادی
- ۳) آریستوکراسی - الیگارشی - استبدادی
- ۴) آریستوکراسی - استبدادی - الیگارشی

۲۵۸- پدیده‌ای آسیب‌های زیر، ناشی از چیست؟

«قدرت مقبول غیرمشروع» و «فروپاشی نظام سیاسی»

- ۱) قدرتی خلاف قانون الهی با تبعیت ناشی از رضایت - دگرگونی در ارزش‌ها و هنجارهای سیاسی
- ۲) قدرتی خلاف قانون الهی با تبعیت ناشی از رضایت - عدم کنترل بحران اقتصادی
- ۳) قدرتی خلاف قانون الهی با عدم تبعیت - تغییر لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی
- ۴) قدرتی خلاف قانون الهی با عدم تبعیت - چالش فقر و غنا

۲۵۹- وجه مثبت و منفی رویکرد تفهیمی - تفسیری در مطالعه‌ی جوامع و فرهنگ‌ها به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) مقایسه‌ی ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط - درگیری علوم اجتماعی در مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشدنی
  - ۲) توجه به معانی فرهنگی آن جامعه از منظر افراد آن جامعه - درگیری علوم اجتماعی در مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشدنی
  - ۳) مقایسه‌ی ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط - توجه به معانی فرهنگی آن جامعه از منظر افراد آن جامعه
  - ۴) توجه به معانی فرهنگی آن جامعه از منظر افراد آن جامعه - منایسه‌ی ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های معنایی
- پوزیتیویستی

۲۶۰- راه‌حل جامعه‌شناسی «پوزیتیویستی» و «انتقادی» برای عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه‌ی هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.»

۱) ناگزیر از مقایسه‌ی ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌شود - راه‌حلی ارائه نمی‌کند، بلکه به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند.

۲) امور سیاسی را پدیده‌هایی معنادار و ارزشی می‌داند، اما جامعه‌شناسی را قادر به داوری درباره‌ی ارزش‌ها نمی‌داند - راه‌حلی ارائه نمی‌کند، بلکه به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند.

۳) راه‌حلی ارائه نمی‌کند، بلکه به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند - یافتن راهی برای داوری علمی درباره‌ی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه‌ی قدرت را ضروری می‌داند.

۴) با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده‌ی خنثی و فاقد معنا، مطالعه می‌کند - یافتن راهی برای داوری علمی درباره‌ی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه‌ی قدرت را ضروری می‌داند.

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- کدام گزینه، ویژگی هویتی عبارت «منزلت و احترام اجتماعی» را به درستی توصیف می‌کند؟

- ۱) از طریق موقعیت خانوادگی به دست می‌آید - از ابعاد ثابت هویت است.
- ۲) فرد در طول عمرش با نوع فعالیت و رفتار خود می‌تواند آن را حفظ کند - از ابعاد ثابت هویت است.
- ۳) فرد تأثیر در پیدایش آن ندارد - از ابعاد فردی هویت است.
- ۴) در اثر نوع فعالیت و رفتار فرد تغییر می‌کند - از ابعاد اکتسابی هویت است.

۲۶۲- مشخص کنید که هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب در کدام گروه هویتی جای می‌گیرد؟

«متوسط‌قد بودن»، «متأهل بودن»، «زن بودن»، «دارای مدرک تحصیلی زبان روسی»، «دارای درجه‌ی نظامی» و «داشتن موهای کوتاه»

- ۱) انسابی و فردی - اکتسابی و متغیر - انتسابی - اکتسابی - اجتماعی و اکتسابی - متغیر
- ۲) انسابی و اجتماعی - اکتسابی و ثابت - اکتسابی - متغیر - اجتماعی و اکتسابی - ثابت
- ۳) اکتسابی و فردی - اکتسابی و متغیر - انتسابی - اکتسابی - اجتماعی و اکتسابی - متغیر
- ۴) اکتسابی و فردی - انتسابی و ثابت - اکتسابی - متغیر - فردی و انتسابی - ثابت

۲۶۳- عبارات‌های «مباحث گسترده‌ای درباره‌ی هویت دارند»، «درباره‌ی ابعاد اجتماعی و فرهنگی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند و در این‌باره نظریاتی ارائه می‌دهند». اشاره به فعالیت کدام افراد زیر دارد؟

- ۱) انسان‌شناسان - فیلسوفان و جامعه‌شناسان
- ۲) جامعه‌شناسان - انسان‌شناسان و فیلسوفان
- ۳) فیلسوفان - جامعه‌شناسان و روان‌شناسان
- ۴) فیلسوفان - جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان

۲۶۴- «جریمه شدن توسط پلیس» و «نصیحت و توصیه توسط بزرگسالان» به ترتیب به کدام موارد اشاره دارند؟

- ۱) جامعه‌پذیری - جامعه‌پذیری
- ۲) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری
- ۳) محدودیت اجتماعی - جامعه‌پذیری رسمی
- ۴) محدودیت اجتماعی - جامعه‌پذیری غیررسمی

۲۶۵- روش‌های کنترل اجتماعی «تبلیغ و اقناع» و «تشویق و پاداش» به ترتیب، معمولاً در کدام جوامع و افراد تأثیر بیش‌تری دارند؟

۱) دارای فرهنگی با ظرفیت هیجانی و عقلانی بیش‌تر و سازگارتر با فطرت آدمیان باشند - افرادی که به دو شیوه‌ی تنبیه رسمی و غیررسمی در جهان اجتماعی عمل می‌کنند.

۲) دارای فرهنگی با ظرفیت منطقی و عقلانی بیش‌تر و سازگارتر با سرشت آدمیان باشند - افرادی که برای پذیرش عقاید قانع شده باشند.

۳) دارای فرهنگی با ظرفیت هیجانی و عقلانی بیش‌تر و سازگارتر با فطرت آدمیان باشند - افرادی که مطابق کج‌روی‌های اجتماعی عمل کنند.

۴) دارای فرهنگی با ظرفیت منطقی و عقلانی بیش‌تر و سازگارتر با سرشت آدمیان باشند - افرادی که مطابق ارزش‌ها و قواعد هر جهان اجتماعی عمل کنند.

۲۶۶- در جهان اسلام ..... در فرآیندهای ..... و ..... نقش مهمی دارند و دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری هستند.

- ۱) امر به معروف و نهی از منکر - تبلیغ و اقناع - کنترل اجتماعی
- ۲) امر به معروف و نهی از منکر - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی
- ۳) استکبارستیزی - جامعه‌پذیری - روابط سیاسی
- ۴) استکبارستیزی - تبلیغ و اقناع - روابط سیاسی

۲۶۷- شخصی که شغل خود را تغییر می‌دهد، در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، .....

- ۱) هیچ‌یک از انواع تحرک اجتماعی صورت نگرفته است.
- ۲) تحرک اجتماعی افقی، اتفاق افتاده است.
- ۳) تحرک اجتماعی صعودی، اتفاق افتاده است.
- ۴) تحرک اجتماعی نزولی، اتفاق افتاده است.

۲۶۸- به ترتیب مثال‌های زیر در کدام دسته‌ی تحرک اجتماعی قرار می‌گیرند؟

الف) انتقال کارمند بخش بایگانی به بخش فنی

ب) تغییر رتبه‌ی ناخدا سوم به ناخدا اول

ج) تغییر رتبه‌ی سرتیپ به سرتیپ دوم

د) انتقال مسئول کپی به منشی

- ۱) صعودی - صعودی - نزولی - صعودی
- ۲) صعودی - افقی - صعودی - صعودی
- ۳) افقی - صعودی - صعودی - افقی
- ۴) افقی - صعودی - نزولی - افقی

۲۶۹- به ترتیب نوع جهان اجتماعی جوامع زیر را تعیین کنید:

«در این جامعه، قواعد و روابط براساس ارزش‌های اقتصادی است.» «در این جامعه، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.» «در این جامعه، افراد محجبه امکان تحصیل را ندارند.» «در این جامعه قوانین بر مبنای اصول دینی قرار دارند.»

- ۱) سرمایه‌داری - دنیوی - سکولار - دینی
- ۲) سکولار - فئودالی - سکولار - دینی
- ۳) سرمایه‌داری - آپارتایدی - سکولار - معنوی
- ۴) سکولار - آپارتایدی - دنیوی - معنوی

۲۷۰- به ترتیب «پیامد تعارض فرهنگی»، «علت بیرونی تعارض فرهنگی» و «نتیججه تلاش فردی که موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقاء می‌دهد» چیست؟

- ۱) ایجاد نگرانی و اضطراب اجتماعی - نوآوری و فعالیت اعضای جهان اجتماعی - مورد تأیید قرار گرفتن توسط جامعه
- ۲) ایجاد نگرانی و اضطراب اجتماعی - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - مورد تأیید قرار گرفتن توسط جامعه
- ۳) ایجاد نگرانی و اضطراب - تأثیرگذاری بر جهان‌های اجتماعی دیگر - عدم رشد ویژگی‌های اکتسابی آن فرد
- ۴) ایجاد نگرانی و اضطراب - تأثیرپذیری از فعالیت اعضای جهان اجتماعی - تغییر ویژگی‌های انتسابی آن فرد

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- جهان غرب به ترتیب در راستای تحقق کدام آمال و آرزوها و با کدام عمل، نظام نوین جهانی را شکل داد؟

- ۱) امید به ایجاد بهشتی بر روی زمین - پدید آوردن حقوق، اقتصاد، سیاست و صنعت متناسب با فرهنگ خود
- ۲) امید به قدرت و سلطه‌ی آدمی بر طبیعت - پدید آوردن تدریجی چالش‌های برخاسته از متن فرهنگ خود
- ۳) امید به استقرار حاکمیت دنیوی و این جهانی انسان - فرار رفتن فرهنگ غرب از مرزهای خود
- ۴) امید به از بین رفتن جنگ‌ها و بحران‌ها - پدید آوردن تدریجی چالش‌های برخاسته از متن فرهنگ خود

۲۷۲- مارکس در چه قونی از لیبرالیسم اقتصادی انتقاد کرد و چه راه‌حلی را برای عبور از چالش‌های جامعه‌ی سرمایه‌داری ارائه داد؟

- ۱) نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم - تغییر ساختار سیاسی نظام سرمایه‌داری از طریق نفی مالکیت عمومی و دولتی
- ۲) نیمه‌ی اول قرن نوزدهم - تغییر ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری از طریق یک حرکت اقتصادی و فرهنگی
- ۳) نیمه‌ی اول قرن نوزدهم - حل چالش‌های جامعه‌ی سرمایه‌داری در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب
- ۴) نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم - تغییر نظام سرمایه‌داری به نظام اجتماعی سوسیالیستی و کمونیستی

۲۷۳- جریان‌های راست و چپ در مجلس فرانسه، به ترتیب، چه گروه‌هایی بودند و از چه زمانی شکل گرفتند؟

- ۱) مدافعان لیبرالیسم اقتصادی - مدافعان احزاب و اتحادیه‌های کمونیستی - پس از شکل‌گیری احزاب و اتحادیه‌های کمونیستی
- ۲) مدافعان دیدگاه‌های بلوک غرب - منتقدان دیدگاه‌های بلوک غرب - پس از به قدرت رسیدن حزب کمونیست شوروی
- ۳) مدافعان نظریه‌های لیبرالیستی - منتقدان لیبرالیسم اقتصادی - پس از انقلاب فرانسه
- ۴) منتقدان نظریه‌های لیبرالیستی - مدافعان نظریه‌های لیبرالیستی - پس از انقلاب صنعتی در انگلستان

۲۷۴- کدام‌یک از گزینه‌های زیر به عوامل بروز جنگ در گذشته اشاره دارد؟

- ۱) امپراتوری‌های بزرگ و کشورهای جهان سوم، همواره مرزهای خود را با پیروزی در جنگ تعیین می‌کردند.
- ۲) اغلب جنگ‌ها ریشه در ایدئولوژی ملی‌گرایانه و عوامل ذاتی فرهنگ داشتند.
- ۳) برخی جنگ‌ها منشأ دینی و مذهبی داشتند و یا ظاهر مذهبی به خود می‌گرفتند.
- ۴) جنگ‌ها همواره برای افزودن بر ثروت، قلمرو سرزمین خود و قدرت از طریق به دست آوردن غنائم جنگی انجام می‌شدند.

۲۷۵- براساس اعتقاد برخی از اندیشمندان، کدام‌یک از اصطلاحات سیاسی نام برده‌شده به چالش اصلی جهان اشاره دارد؟

- ۱) مرکز و پیرامون - منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای - استعمارگر و استعمارزده - امپریالیسم اقتصادی و فرهنگی
- ۲) جهان اول، دوم و سوم - کشورهای توسعه‌یافته و عقب‌مانده - مرکز و پیرامون - استعمارگر و استعمارزده
- ۳) جهان اول، دوم و سوم - شرق و غرب - شمال و جنوب - مرکز و پیرامون
- ۴) شمال و جنوب - استعمارگر و استعمارزده - امپریالیسم اقتصادی و فرهنگی - منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

۲۷۶- اصطلاح «مرکز و پیرامون» و اصطلاح «استعمارگر و استعمارزده» به ترتیب به کدام نکته اشاره دارند؟

- ۱) انتقال ثروت از کشورهای فقیر به کشورهای غنی از طریق معاهدات بین‌المللی و حل بحران اقتصادی کشورهای غنی - تسلط سیاسی و اقتصادی بر کشورهای فقیر توسط کشورهای غنی
- ۲) ضعف اقتصادی و خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه‌ی جوامع غیرغربی از کشورهای صنعتی - بهره‌کشی اقتصادی از جوامع غیرغربی و قرار دادن آن‌ها در موقعیتی فقیرانه
- ۳) تسلط اقتصادی کشورهای غربی بر کشورهای غیرغربی - تأمین رفاه کارگران کشورهای غربی از طریق ثروت جوامع غیرغربی
- ۴) حل چالش‌های درونی کشورهای غربی از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی - وجود چالش‌های اقتصادی و فرهنگی میان کشورهای فقیر و غنی

۲۷۷- این موارد به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

«نظام ارباب - رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را در هم ریخت.» «مشکل کشورهای فقیر تنها ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست، بلکه الگوی پذیری مقلدانه‌ی آن‌ها از کشورهای صنعتی است.»

(۱) لیبرالیسم متقدم - چالش استعمارگر و استعمارزده

(۲) لیبرالیسم متقدم - چالش مرکز و پیرامون

(۳) سوسیالیسم - چالش شمال و جنوب

(۴) سوسیالیسم - چالش کشورهای توسعه‌یافته و عقب‌مانده

۲۷۸- شباهت و تفاوت میان «بحران اقتصادی» و «چالش فقر و غنا»، به ترتیب کدام است؟

(۱) هر دو ماهیت اقتصادی دارند - چالش فقر و غنا، چالشی مستمر و بحران‌های اقتصادی، همواره دوره‌ای هستند.

(۲) هر دو ماهیت اجتماعی دارند - چالش فقر و غنا، چالشی دوره‌ای و بحران‌های اقتصادی، همواره مقطعی هستند.

(۳) هر دو ماهیت اقتصادی دارند - چالش فقر و غنا، چالشی دائمی و بحران‌های اقتصادی، اغلب مقطعی هستند.

(۴) هر دو ماهیت اجتماعی دارند - چالش فقر و غنا، چالشی مستمر و بحران‌های اقتصادی، اغلب مقطعی هستند.

۲۷۹- چگونه رابطه‌ی متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید؟

(۱) انسان مدرن با انقلاب صنعتی، تسلط و پیروزی بر طبیعت را به خود نوید می‌داد ولی از همین منظر، طبیعت نیز نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد.

(۲) کنار گذاشتن دیدگاه دینی نسبت به جهان هستی و از بین رفتن اولویت‌بندی میان نیازهای انسان‌ها، این امر را موجب شد.

(۳) انسان خود را در راستای طبیعت تعریف نکرد و جهان‌بینی نوینی ساخت که در آن، طبیعت جایی نداشت.

(۴) با گسترش بحران‌های محیط زیست و جهانی شدن آن، انسان به دوری از طبیعت و به فاصله‌مندی با آن گرفتار شد.

۲۸۰- دیدگاه فرهنگ «توحیدی» و دیدگاه فرهنگ «اساطیری» نسبت به طبیعت، به ترتیب کدام است؟

(۱) تصرف طبیعت تنها از طریق نیروهای فوق طبیعی - اعتقاد بر مادی، خام نبودن طبیعت و برخورداری آن از نیروهای ماورایی

(۲) طبیعت و همه‌ی موجودات طبیعی به عنوان آیات حکمت و رحمت خداوند - برخورداری طبیعت از نیروهای ماورایی

(۳) تصرف طبیعت با روش‌های دنیوی و نیروهای ماورایی - مادی، خام دانستن طبیعت و اعتقاد به برخورداری آن از نیروهای ماورایی

(۴) برخورداری طبیعت از معرفت برای تسبیح خداوند و بازگشت به او - دارای دیدگاه دنیوی به طبیعت و غفلت از ابعاد معنوی طبیعت

DriQ.com

فلسفه و منطق

فلسفه دوازدهم

۲۸۱- شیخ اشراق از افلاطون با کدام لقب یاد می‌کرده است؟

(۱) امام‌الحکمه

(۲) حکیم فاضل

(۳) شیخ یونانی

(۴) حکیم اشراقی

۲۸۲- علت نام‌گذاری فلسفه‌ی سهروردی به نام «فلسفه‌ی اشراق» و تعبیر وی از «واقعیت اشیا» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) تکیه بر معنای دو وجهی کلمه‌ی اشراق - نور

(۲) استوار بودن بر حقیقت نور و ظلمت - شدت و ضعف نور

(۳) متکی بودن بر مشرق و مغرب یک جغرافیای عرفانی - نور قاهر

(۴) مبتنی بودن بر حقیقت روشنائی و تاریکی - نور

۲۸۳- هنگامی که سهروردی از خورشید طلوع‌کننده سخن می‌گوید، بر چه مبنایی باید کلام او را تفسیر کرد؟

(۱) قاعده‌ی امکان اشراق

(۲) معنای دو وجهی کلمه‌ی اشراق

(۴) جغرافیای نور و ظلمت

(۳) مراتب انوار

۲۸۴- در مقایسه‌ی «نور مرئی» و «نور غیرمرئی» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) تفاوت آن‌ها ناشی از درجه‌ی آن‌هاست.

(۲) نور مرئی مرتبه‌ای از مراتب نور است.

(۳) اصل نورانیت منحصر به نور باطنی است.

(۴) هر دو دارای حقیقت مشترکی هستند.

۲۸۵- کدام گزینه، با توجه به «مبنای حکمت اشراق» نادرست است؟

- ۱) تأثیر طبقه‌ی متوسط از فرشتگان در تدبیر عالم طبیعت به وساطت انوار مدبر یا اسپهبدی صورت می‌گیرد.
- ۲) انوار قاهر معادل عقول در فلسفه‌ی مشاء است با این تفاوت که فرشتگان طولی بی‌شمار دارد و یک رشته‌ی عرضی.
- ۳) ارباب انواع هم‌رتبه هستند و تدبیر همه‌ی امور عالم طبیعت برعهده‌ی آن‌ها است و به عالم عقول تعلق دارند.
- ۴) مثل افلاطونی همان ارباب انواع هستند که هر یک رب‌النوع و عهدمدار تدبیر چیزی هستند.

۲۸۶- کدام گزینه درباره‌ی «صورت اشیای خارجی» نادرست است؟

- ۱) از آن جهت که از شیء خارجی حکایت می‌کند علم حصولی محسوب می‌گردد.
- ۲) با علم حضوری نسبت به آن آگاه می‌شویم چون صورت دیگری از آن در ذهن نیست.
- ۳) نسبت به آن علم بی‌واسطه داریم که خود آن علم هم متکی به علم حضوری نفس به خود است.
- ۴) در ذهن حاضر است و در پرتو نورانیت نفس آشکار شده و علم به آن بر هر علم دیگری مقدم است.

۲۸۷- حکیم متأله در نظر سهروردی .....

- ۱) آن کسی است که اشتیاق به حقیقت او را به جست‌وجوی معرفت ولسی دارد.
- ۲) آن کسی است که خود را پاک کرده و قلب او به حقیقت روشن شده است.
- ۳) استاد در مقام برهان و استدلال است که دلش به نور حقیقت روشن است.
- ۴) کسی است که در مقام استدلال و برهان بر همه غلبه و برتری دارد.

۲۸۸- کدام گزینه درباره‌ی «منابع حکمت اشراق» درست است؟

- ۱) بعضاً با تعالیم ارسطو سازگارند.
- ۲) همه‌ی حکمت یونان را شامل می‌شوند.
- ۳) نشان از تعصب سهروردی بر تعالیم اسلامی دارند.
- ۴) همگی جنبه‌ی ذوقی و عرفانی دارند.

۲۸۹- کدام گزینه توصیف مناسبی برای «معلوم واقعی» است؟

- ۱) در عالم واقعیت موجود است.
- ۲) با علم حصولی شناخته می‌شود.
- ۳) همان تصویر اشیای خارجی است.
- ۴) تنها برای حکیمان متأله مکشوف می‌شود.

۲۹۰- در فلسفه‌ی اشراق غلبه با کدام است؟

- ۱) همراهی عقل و ذوق عرفانی
- ۲) روش ذوقی و اشراقی
- ۳) قاعده‌ی امکان اشرف
- ۴) انتقاد به حکمت مشاء

منطق

۲۹۱- عکس مستوی قضیه‌ی «هر یازده حاصل جمع پنج و شش است» کدام است؟

- ۱) هیچ حاصل جمع پنج و شش غیر یازده نیست.
- ۲) هر غیر حاصل جمع پنج و شش غیر یازده است.
- ۳) هر حاصل جمع پنج و شش یازده است.
- ۴) بعضی حاصل جمع پنج و شش یازده است.

۲۹۲- با فرض صدق یک قضیه‌ی جزئی، کدام گزینه درست است؟

- ۱) حتماً عکس مستوی آن صادق است.
- ۲) حتماً متضاد آن کاذب است.
- ۳) حتماً متناقض آن کاذب است.
- ۴) حتماً متضاد متناقض آن صادق است.

۲۹۳- به ترتیب کدام یک از محصورات چهارگانه «متضاد» و «عکس مستوی» ندارند؟

- ۱) موجهی جزئی - سالبی جزئی
- ۲) موجهی جزئی - موجهی کلی
- ۳) سالبی جزئی - موجهی جزئی
- ۴) سالبی کلی - سالبی جزئی

۲۹۴- اگر قضیه‌ی «بعضی الف ب نیست» صادق باشد، ارزش دو قضیه‌ی «بعضی غیر ب الف است» و «هیچ غیر ب الف نیست» به ترتیب کدام است؟

- ۱) صادق - کاذب
- ۲) صادق - صادق
- ۳) صادق - غیرقابل تشخیص
- ۴) غیرقابل تشخیص - کاذب

۲۹۵- متضاد متناقض عکس مستوی «موجهی کلی» کدام است؟

- ۱) سالبی کلی
- ۲) سالبی جزئی
- ۳) موجهی کلی
- ۴) موجهی جزئی

۲۹۶- در مورد قضیه‌ی «میزهایی که در این کلاس هستند آبی نیستند» کدام گزینه درست است؟

- (۱) متضاد آن قضیه‌ای جزئی و سالبه است.
(۲) عکس آن قضیه‌ای کلی و موجهه است.
(۳) متضاد آن قضیه‌ای کلی و موجهه است.
(۴) عکس آن قضیه‌ای جزئی و سالبه است.

۲۹۷- عکس مستوی موجهه‌ی کلی و نقیض سالبه‌ی کلی، با موضوع و محمول یکسان .....
.....

- (۱) فقط در سور مشترک هستند. (۲) موضوع واحد دارند. (۳) متضاد ندارند. (۴) هیچ اشتراکی ندارند.

۲۹۸- به ترتیب «مبنای اعتماد به علوم تجربی» و «پیش‌دانسته‌های این مبنا در علوم تجربی» کدام‌اند؟

- (۱) استقرای ناقص - مشاهدات
(۲) استقرای تام - مشاهدات
(۳) استقرای ناقص - علوم نقلی
(۴) استقرای تام - تجربیات

۲۹۹- استدلال جزئی به کلی یادآور ..... است که .....
.....

- (۱) قیاس - نتیجه‌اش شخصی است.
(۲) استقراء - همیشه نتیجه‌ی کلی دارد.
(۳) قیاس - دو جنبه‌ی ماده و صورت دارد.
(۴) استقراء - مبنای اعتماد به علوم عقلی است.

۳۰۰- پزشکان با بررسی اثر آنتی‌بیوتیک‌ها بر روی بیماران متوجه شده‌اند که استفاده‌ی نادرست از این دارو، باعث مقاومت باکتری‌های بیماری‌زا در

مقابل این دارو می‌شود. روش این استدلال در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تمثیل (۲) قیاس (۳) استقرای تام (۴) استقرای ناقص

فلسفه یازدهم

۳۰۱- «نمی‌دانم» سقراط بیانگر کدام مورد است؟

- (۱) جهل مرکب (۲) جهل بسیط (۳) نادانی شخص خودش (۴) نادانی مطلق بشر

۳۰۲- کدام گزینه دیدگاه سقراط درباره‌ی حکیم الهی است؟

- (۱) تابع دستورات خداست.
(۲) گفتار و کردارش یکسان است.
(۳) در جنگال بدی گرفتار نمی‌شود.
(۴) مرگ پرافتخار دارد.

۳۰۳- کدام گزینه نتیجه‌ی فریاد «خود را بشناس» سقراط نیست؟

- (۱) فرو انداختن پرده‌ی جهل مرکب
(۲) ایجاد تواضع و فروتنی در جوینده‌ی حقیقت
(۳) آموزش پیمودن راه حقیقت
(۴) درس آگاه شدن از گوهر تابناک انسانیت

۳۰۴- سوفسطائیان در مقابل «نمی‌دانم» سقراط به کدام مورد معتقد بودند؟

- (۱) انسان نمی‌تواند هیچ چیز را بشناسد.
(۲) انسان می‌تواند همه‌چیز را بشناسد.
(۳) انسان می‌داند که به هیچ چیز توانا نیست.
(۴) انسان می‌داند که به هر چیزی توانا است.

۳۰۵- نمی‌دانم سقراط .....
.....

- (۱) با نمی‌دانم سوفسطائیان مقایسه می‌شود.
(۲) انتهای راه حکمت و معرفت است.
(۳) راه صحیح تفکر را به انسان می‌آموزد.
(۴) با فریاد خود را بشناس مرتبط است.

۳۰۶- کدام گزینه درباره‌ی موجودات طبیعت در نظر افلاطون نادرست است؟

- (۱) همواره در تغییرند.
(۲) بدل‌های مثل هستند.
(۳) نسبتی با ماوراء طبیعت ندارند.
(۴) نمی‌توان به درستی آن‌ها را شناخت.

۳۰۷- به اعتقاد افلاطون، مصداق واقعی «تصور کلی میز» کدام مورد است؟

- (۱) عالم مثل (۲) مثال میز
(۳) میزهای موجود در جهان (۴) وجه مشترک همه‌ی میزها

۳۰۸- به نظر افلاطون «طبیعت موضوع معرفت حقیقی نیست»، چون .....
.....

- (۱) یقینی نیست. (۲) ناپایدار است. (۳) کم ارزش است. (۴) درون غار است.

۳۰۹- به اعتقاد افلاطون اگر ادراک حسی، مقیاس حقیقت و واقعیت باشد، این نتیجه را دربر ندارد که .....
.....

- (۱) به یاد آوردن و بازشناسی امور منتهی خواهد بود.
(۲) هیچ‌کس دانایتر و عاقل‌تر از دیگران نمی‌تواند باشد.
(۳) همه‌ی بحث‌ها و کاوش‌های علمی و فلسفی بی‌معنا خواهد بود.
(۴) گفت‌وگوی مردم درباره‌ی آرای یک‌دیگر ابلهانه است.

۳۱۰- کدام گزینه درباره‌ی راه‌حل افلاطون برای حل مشکل نظر معرفت‌شناسانه‌ی سوفسطائیان درست است؟

- (۱) به تمثیل غار معروف است.
(۲) شامل دو مرحله است.
(۳) متمرکز بر یکی از ویژگی‌های معرفت حقیقی است.
(۴) مستلزم ماندن در حوزه‌ی محسوسات است.

۳۱۱- کدام دو عبارت زیر در رابطه با مفاهیم «حل مسئله» و «تصمیم‌گیری» نادرست هستند؟

- (۱) در تصمیم‌گیری فرد باید انتخاب‌های خود را بازآفرینی کند - در تصمیم‌گیری هر اولویتی فرد را به مقصد می‌رساند، ولی ممکن است مطلوب نباشد.
(۲) تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است - در حل مسئله افراد به دنبال روش‌های کارآمد و موفق هستند.
(۳) در حل مسئله تمامی راه‌حل‌ها ما را به حل مسئله می‌رساند - از نظر حضرت علی (ع) زمانی که فرد دانش به دست بیاورد، باید برای تصمیم‌گیری اقدام کند.
(۴) دغدغه‌ی تصمیم‌گیرندگان، انتخاب بهترین اولویت است - عبارت «فقط این راه مرا به هدف می‌رساند»، نشان‌دهنده‌ی تصمیم‌گیری است.

۳۱۲- کدام تصمیم‌گیری زیر از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انتخاب رئیس مجلس شورای اسلامی
(۲) انتخاب بهترین خواننده‌ی جشنواره‌ی موسیقی
(۳) انتخاب بهترین شیوه‌ی بازی در دقایق پایانی بازی فوتبال
(۴) انتخاب موضوع پایان‌نامه
- ۳۱۳- «سعید برای خرید خانه صرفاً به این دلیل که برادرش در یکی از محله‌های شهر ساکن است، در همان محله خانه می‌خرد، بدون آن‌که به مسافت زیاد خانه تا محل کارش توجه کند.» و «سارا اضافه وزن دارد و باید رژیم خود را رعایت کند، اما همیشه به مادرش می‌گوید از فردا رعایت می‌کنم.» به ترتیب سعید و سارا از کدام سبک تصمیم‌گیری استفاده کرده‌اند؟

- (۱) احساسی - اجتنابی (۲) وابسته - اجتنابی (۳) وابسته - احساسی (۴) احساسی - تکانشی

۳۱۴- اگر فردی قصد خرید یک اتومبیل را داشته باشد، به ترتیب مرحله‌ی «سوم» و «دوم» تصمیم‌گیری او کدام خواهد بود؟

- (۱) انتخاب ماشین پژو - ابراز رضایت از خرید ماشین
(۲) انتخاب ماشین مورد نظر از بین سه ماشین - بررسی ویژگی‌های هر یک از اتومبیل‌ها
(۳) بررسی ویژگی‌های هر یک از اتومبیل‌ها - انتخاب ماشین مورد نظر از بین سه ماشین
(۴) ابراز رضایت از خرید ماشین - انتخاب ماشین پژو

۳۱۵- کدام مسئله‌ی زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) بلندترین رشته‌کوه جهان چه نام دارد؟
(۲) علت سکته‌ی کم‌خونی کدام است؟
(۳) دلیل کم بودن انگیزه‌ی پیشرفت در دانش‌آموزان چیست؟
(۴) دلیل خشک شدن آب دریاچه‌ی ارومیه چیست؟

۳۱۶- کدام تعارض زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انتخاب شغل معلمی که مورد علاقه‌ی زینب است، اما حقوق آن کم است.
(۲) انتخاب بین پرداخت دیه برای یک مجرم یا رفتن به زندان
(۳) تحمل درد دندان و یا تحمل ترس ناشی از کشیدن آن
(۴) انتخاب بین محروم شدن از کلاس درس یا نوشتن صد صفحه مشق شب توسط دانش‌آموز خطاکار

۳۱۷- در کدام گزینه احتمال این‌که «فرد مسیر آینده را با خطا طی کند»، کم‌تر است؟

- (۱) الهام به دلیل تهیه‌ی لوازم بسیار برای سفر با وجود بارندگی زیاد به مسافرت می‌رود.
(۲) مسعود با وجود علاقه‌ی زیاد به شرکت در مسابقات ورزشی و انجام تمرینات سخت به علت آسیب‌دیدگی از ناحیه‌ی کمر، از شرکت در مسابقه انصراف می‌دهد.
(۳) علی به دلیل خرید بلیط کنسرت، حاضر است ساعت‌ها ایستاده به تماشای کنسرت بپردازد.
(۴) محمد به دلیل آن‌که مسافت زیادی را برای رفتن به مهمانی دوستش پیموده است، با وجود نامناسب و غیراخلاقی بودن مهمانی هم‌چنان در آن‌جا باقی می‌ماند.

۳۱۸- مرحله‌ی سوم روش «بارش مغزی» در مورد «سفر خانوادگی» کدام است؟

- ۱) فرزندان بر روی کاغذی می‌نویسند: «مسئله‌ی ما این است که به کدام شهر ایران سفر کنیم؟»
- ۲) پدر می‌گوید: «فقط شهرهایی انتخاب می‌شوند که آب و هوایی گرم داشته باشند.»
- ۳) دختر خانواده می‌گوید: «با خودروی شخصی به جنوب سفر کنیم» و پسر خانواده بیان می‌کند: «بهتر است با تور به مسافرت برویم.»
- ۴) بهترین سفر این خواهد بود که خانواده با خودروی شخصی به جنوب سفر کنند و سپس خودروی خود را با کشتی مسافربری به جزیره‌ی کیش ببرند و از آن‌جا هم دیدن کنند.

۳۱۹- در کدام گزینه «روش حل مسئله» با سایر روش‌ها متفاوت است؟

- ۱) مادری برای خرید هدیه‌ی تولد برای فرزندش از او می‌پرسد که به چه چیزی نیاز دارد، سپس برای او هدیه می‌خرد.
- ۲) سعید حدس می‌زند که همسرش از رنگ قرمز خوشش می‌آید، سپس برای او یک شال قرمز می‌خرد.
- ۳) دانش‌آموزی برای حل یک معادله‌ی هندسی از آخر به اول شروع به حل آن می‌کند.
- ۴) پدری از فرزندانش می‌خواهد برای برگزاری مهمانی هر راه‌حلی را که به ذهنشان می‌رسد، بازگو کنند.

۳۲۰- هر یک از اقدامات زیر مربوط به کدام مرحله‌ی «حل مسئله» است؟

الف) در این مرحله بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد خود به شناسایی مسئله بپردازد.

ب) مقایسه‌ی نمرات قبل و بعد از به کارگیری روش صحیح مطالعه

ج) استفاده از مطالعه‌ی کارآمد و بافاصله

۱) اول - چهارم - پنجم   ۲) دوم - سوم - چهارم   ۳) سوم - چهارم - دوم   ۴) اول - سوم - دوم

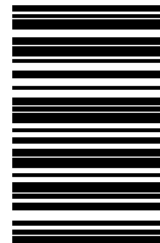
304D

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۹۷/۱۱/۱۹

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۵۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
			۱۱۶	۱۲۵	
			۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
			۱۶۱	۱۷۰	
			۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
			۲۰۱	۲۱۰	
			۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
			۲۳۱	۲۴۰	
			۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
			۲۶۱	۲۷۰	
			۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
			۲۹۱	۳۰۰	
			۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویز استاران علمی
فارسی	امیرتجات شجاعی - مهدی نظری	ابوالفضل مزرعی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	حسام حاج مؤمن	سید مهدی میرفتحی - شاهر مرادیان منیژه خسروی
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر - محمد رضایی بقا امیررضا عمران پور - فردین سماقی	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتخار سردابه آزاد
اقتصاد	امیرحسین صدیقین	الهام مقدادیان - میلاد اکبری مریم پارسائیان - نصیبه کلاتری
تاریخ	محمداسماعیل سلمان پور	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی - مبین غلامی‌نژاد
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان پور سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان
جامعه‌شناسی	فروغ تیموریان	نصیبه کلاتری - سیده مریم میرقاسمی مریم پارسائیان - سارا صدری
فلسفه	سید حسام‌الدین جلالی	عماد صفرنژاد - مریم پارسائیان نصیبه کلاتری
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	فاطمه ساریخانی - مریم احمدزاده مریم پارسائیان - نصیبه کلاتری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

۰۲۱-۶۴۲۰

اطلاع رسانی و ثبت نام

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارانظری

پرتاب‌دهنده و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویز استاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

مدیر فنی: مهرداد شمسی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حرف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - درگس اسودی - فرهاد عبیدی

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱ ۱

معنی درست واژه‌ها: ابدیت: جاودانگی، پایداری، بی‌کرائگی /
ماورا: فراسو، آن‌سو، ماسوا، برتر / نشئه: حالت سرخوشی، کیفوری، سرمستی /
صباح: خوب‌رویی و سفیدی رنگ انسان، زیبایی

۱ ۲

معنی درست واژه‌ها: شایق: آرزومند، مشتاق (لایق: بالیاقت) /
مناسک: جمع منسک یا منسک، جاهای عبادت حاجیان، مجازاً آداب، آیین‌ها و
مراسم / گهوار: اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است. (گوند: اسبی که رنگ آن
میان زرد و بور باشد) / شوم: باد بسیار گرم و زیان‌رساننده

۳ ۳

معنی درست واژه: توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن نامه و
فرمان

۱ ۴

املائی درست واژه‌ها: فراغ: آسایش، آسودگی / قرب: نزدیک
شدن، هم‌جواری (غرب: از جهت‌ها، مقابل مشرق) / ضعب: دشوار، سخت /
صفیر: بانگ و فریاد، آواز (سفیر: فرستاده)

۱ ۵

بررسی سایر گزینه‌ها:
۲) معیار: ابزار و مبنای سنجش (۳) محمل: کجاوه (مهمل: بیهوده)
۴) غالب: چیره (قالب: ریخت، چارچوب)

۳ ۶

بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) داستان‌هایی بسیار ساده (قید صفت) / داستان‌هایی کاملاً قابل درک
(قید صفت به تعبیری)

۲) کتاب‌هایی نسبتاً دشوار (قید صفت)

۴) شیوه‌ی همواره استوار (قید صفت)

۳ ۷

بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) آن‌ها همه (بدل) ۲) خسرو ... خود (بدل)
۴) ما همه (بدل)

۴ ۸

ترکیب‌های اضافی: گل ... باغ / سبزه‌ی ... باغ / غنچه‌ی باغ /
باغ ادب / چشم واکردن ما / ترک حیا / حسرت بی‌کاری / دست همه / پای همه /
مشتاق حنا / فکر جمعیت / جمعیت دل / رشته‌ی حسرت / حسرت ... عقده
(۱۴) ترکیب

۴ ۹

شاخص: میرزا

۳ ۱۰

واو عطف: شیخ و زاهد
حرف «و» در سایر گزینه‌ها از نوع «ربط» است.

۳ ۱۱

تشبیه: زبان به آتش / خود [شاعر] به شمع / پارادوکس: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جناس تام: پرده (اصطلاح موسیقایی) پرده (پوشش، حجاب) / کنایه: «از
دست برون بردن» کنایه از «بی‌اختیار کردن» / «بار در پرده نداشتن» کنایه از
بی‌بهرگی و ناکامی

۲) جناس ناقص: یاد، باد / استعاره: لعل استعاره از لب

۴) حس آمیزی: شعر تر / تضاد: ندانم ≠ دانم

۳ ۱۲

تضاد (بیت «ه»): دشمن ≠ دوست
استعاره (بیت «د»): آستانه‌ی عشق (اضافه‌ی استعاری) / سر نیاز (به تصوّر
طراح کنکور، اضافه‌ی استعاری)

تشبیه (بیت «ج»): باد فتنه (اضافه‌ی تشبیه‌ی) / چراغ چشم (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

ایهام (بیت «ب»): قلب: ۱- تقلبی ۲- دل

جناس ناقص (بیت «الف»): جلال، جمال

۱۳ ۴

استعاره: این‌که آب خضر بتواند حجاب ببندد و خجل شود،
تشخیص و استعاره است. / نغمه‌ی حروف: تکرار مصوّت بلند «ا» (۶ بار)
تشبیه: حجاب ظلمت (اضافه‌ی تشبیه‌ی) / طبع به آب
تلمیح: اشاره به داستان حضرت خضر (ع) / حسن تعلیل: شاعر علّت پنهان
بودن آب حیات را شرمندگی او از طبع روان حافظ دانسته است.

۳ ۱۴

بررسی آرایه‌ها در گزینه‌ی (۳):

تشبیه: خود به بلبل

تلمیح: اشاره به دم روح‌بخش حضرت مسیح (ع)

جناس ناقص: پرده‌سوز و پرده‌ساز

تکرار: من (۴ بار) / «م» (مخفف فعل اسنادی «هستم») (۴ بار)

۴ ۱۵

فرهاد و شیرین: وحشی بافقی

۴ ۱۶

مفهوم مشترک شعر سؤال و گزینه‌ی (۴): همه‌ی موجودات
ستایشگر خداوندند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) انسان اشرف مخلوقات است.

۲) حضور همیشگی معشوق در دل عاشق

۳) ستایش خداوند از سوی فرشتگان

۳ ۱۷

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): نکوهش
پرداختن به ظاهر و توصیه به توجه به حقیقت پدیده‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) تهی بودن روزگار از دلبران / بی‌تأثیر بودن قضا و قدر

۲) گذارندگی عشق

۴) ناپایداری دنیا

۲ ۱۸

مفهوم گزینه‌ی (۲): توصیه به عشق‌ورزی و تسلیم عاشقانه

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها:

توجه به ظواهر، موجب بی‌بهره ماندن از معنویت است.

۴ ۱۹

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۴): تغییر شرایط
مطلوب به نامطلوب / از عرش به فرش افتادن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) طلب عنایت و ترخم / دل عاشق جولانگاه غم و رنج عشق است.

۲) سرگشتگی عاشق ۳) خاکساری و بی‌قدری عاشق

۳ ۲۰

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): شورانگیزی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) گذارندگی غم هجران / وفاداری عاشق

۲) رنج عاشق و بی‌وفایی معشوق / تقدیرگرایی

۴) ناتوانی انسان از درک رازهای جهان هستی / تقدیرگرایی

۳ ۲۱

مفهوم گزینه‌ی (۳): توصیه به اخلاص و یک‌رنگی در دین‌داری

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: پاسخ بدی را با خوبی دادن

۱ ۲۲

مضمون مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): دعوت به

نوع دوستی و دست‌گیری از مردم

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۲) نکوهش دل‌بستن به دنیا

۳) توصیه به خوداتکالی

۴) توصیه به ترک وجود مادی

زبان عربی (عمومی) | ۵

۴) «لا»ی نفی جنس درست ترجمه نشده (← هیچ ... وجود ندارد)، خوش اخلاقی (← نرم خویی)، به خودت عزت بده (← خودت را گرامی بدار)، تا پراکنده نشوند (← زیرا پراکنده می‌شوند)، هر چند باشی (← اگر باشی)

۲۹) ۴ سرانجام امور تلخ می‌شود (← سرانجام امور تلخ می‌کنی) با توجه به حرف یکی مانده به آخر از فعل، متوجه می‌شویم که (تَمَرَّرَ) مجهول نیست، بلکه معلوم است و «عاقبة» مفعولش است.

۳۰) اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) شیما در حالی که کودک بود (← پیامبر (ص) را در حالی که کودک بود؛ «صغیراً» مذکر است، پس حال برای «النبی» است، نه برای «الشیما»)
۲) خواهر اسیرش (← خواهرش را در حالی که اسیر بود؛ «أسیرة» نکره و حال است؛ اگر صفت بود باید به صورت «أختها الأسیرة» می‌آمد.)
۴) فراموش نکنیم (← فراموش نشود؛ «لا تُنسى» فعل مجهول در صیغه مفرد مؤنث غائب است، چون نائب فاعلش «قیمه» است.)

۳۱) ۲ مجازات می‌کنی (← تا مجازات کنی) وقتی بعد از یک فعل امر، یک فعل مضارع می‌آید که از نظر معنایی، جوابی برای آن فعل امر است، این‌طور ترجمه می‌شود «تا + مضارع التزامی» (دَعُ ... تُعاقِبُ ← رها کن ... تا مجازات کنی)

۳۲) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «جوان کم‌سال - نوجوان بی‌ریش - بانمک - جوان» واژه سوم تناسب ندارد. (بقیه از دوره‌های عمر هستند.)
۲) «نگاه می‌کند - قدم می‌زند - می‌چشد - می‌بوید» واژه دوم تناسب ندارد. (بقیه از حواس پنج‌گانه‌اند.)
۳) «آغاز شب - سپیده‌دم - آغاز صبح - شب» هر چهار واژه از اوقات شبانه‌روز هستند.
۴) «امید دارد - میانه‌روی می‌کند - امید دارد - می‌خواهد» واژه دوم آشکارا نامتناسب است!

۳۳) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «صدایت را پایین بیاور!» ≠ بالا ببر
۲) «خدا کسی را جز به اندازه توانش مکلف نمی‌کند» ≠ مختار نمی‌کند
۳) «مکتبتر با خودپسندی به دیگران نزدیک می‌شود» = یا ناز و خودپسندی
۴) «پیامبر وقتی پدر، دخترش را نیوسید، آزرده شد» این فعل با «بد کردن» مترادف نیست.

۳۴) بررسی گزینه‌ها:

۱) هر چهار واژه جمع مکسرند برای (← «نموذج: نمونه»، «جار: همسایه»، «دائبة: چهارپا»، «صوت: صدا»)
۲) «قیم: ارزشمند» مفرد است؛ آن را با «قیم: ارزش‌ها» که جمع مکسر «قیمه» است، اشتباه نگیرید. بقیه واژه‌ها جمع مکسرند برای (← «جمار: الاغ»، «قن: هنر»، «ناهی: بازدارنده»)
۳) «صفات» جمع مؤنث سالم از «صفة» است. بقیه واژه‌ها جمع مکسرند برای (← «محفدة: ستایش»، «مصنح: آب‌انبار یا کارخانه»، «عادی: تجاوزگر، دشمن»)
۴) «عداوة» مصدر مفرد به معنای «دشمنی کردن» است. بقیه واژه‌ها جمع مکسرند برای (← «عجوز: پیرمرد، پیرزن»، «فسيلة: نهال»، «شیخ: پیرمرد، پیشوا»)

۳۵) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «بدترین مردم کسی است که شهوتش بر عقلش غلبه می‌کند و از خیانت دوری می‌کند!»؛ «دوری نمی‌کند» درست است!
۲) «آشکارترین نشانه برای کسی که به دوری یاران دچار می‌شود، در چشمانش آشکار می‌شود» درست است؛ آن نشانه، اشک است!

۲۳) ۴ مضمون مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۴): توصیه به خودحسابی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) تغییر شرایط مطلوب به نامطلوب
۲) گله از زندگی ناگوار
۳) نگوهرش درک نادرست از حقایق

۲۴) ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): ناپایداری دنیا
مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) غم فریق
۲) توصیف بی‌تابی عاشق
۳) گذرا بودن هوی و هوس

۲۵) ۳ مضمون مشترک آیهی سؤال و گزینه‌ی (۳): پذیرش بار امانت الهی، تنها از سوی انسان
مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) فراوانی رنج و ناله‌ی عاشق
۲) گداز زندگی عشق
۴) تقابل عشق و عقل / افشاگری عشق

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا واژگان یا گفت‌وگو یا مفهوم مشخص کن (۳۷ - ۲۶):

۲۶) ۳ ترجمه کلمات مهم: جادل: ستیز کن، مجادله کن / أعلم: دانانتر / قل: گمراه شد، به بیراهه رفت

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) پروردگار (← پروردگارت)، چه کسی (← کسی؛ «من» این‌جا اسم موصول است، نه اسم استفهام)
۲) نیکوترین (← نیکوتر؛ صفت برتر است، نه صفت برترین)، بهتر می‌شناسد (← دانانتر است؛ «أعلم» اسم تفضیل است، نه فعل)
۴) شیوة بهتری (← شیوه‌ای که بهتر است؛ ترکیب وصفی در آیه نیامده)، خوب می‌داند (← دانانتر است)، چه کسانی (← کسی که؛ اولاً «من» مفرد ترجمه می‌شود، چون بعدش فعل مفرد آمده؛ ثانیاً اسم استفهام نیست.)

۲۷) ۱ ترجمه کلمات مهم: یفتش: جست‌وجو می‌کنند، در پی ... است، به دنبال ... است / لا یجرب: تجربه نمی‌کند، نمی‌آزماید / جزب: تجربه کرده، آزموده / حتی یتبع: تا دور شود، تا به دور باشد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) ندامت از او دور شود (← از ندامت دور شود؛ نقش کلمه‌ها درست ترجمه نشده.)
۳) سلامتی را در زندگی (← سلامتی زندگی را)، «سابقاً» ترجمه نشده (← پیش‌تر، قبلاً)
۴) در زندگی به دنبال سلامتی (← به دنبال سلامتی زندگی)، بار دیگر (← پیش‌تر، قبلاً)، تا پشیمانی از او دور باشد (← تا از پشیمانی دور باشد)

۲۸) ۳ ترجمه کلمات مهم: لا فضیلة: هیچ فضیلتی نیست / اكرم: ارجمندتر، گرامی‌تر / غرر: گرامی‌بار، گرامی‌نما / یتفصون: پراکنده می‌شوند / إن كنت: اگر باشی؛ فعل شرط / فظاً: تندخو

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) وقتی (← اگر)
۲) فضیلت (← فضیلتی؛ اسم «لا»ی نفی جنس به صورت نکره ترجمه می‌شود)، خوش خلقی (← نرم‌خویی)، عزت را حفظ کن (← گرامی بدار)، بداخلاق (← تندخو)، دور می‌شوند (← پراکنده می‌شوند)

۲۸ ۲ متن درباره کدام موضوع سخن نگفته است؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «آثار منفی که غیبت کردن بر روابط انسانی به جا می‌گذارد» در این باره صحبت شده: «غیبت، نگاه مردم ...»
- ۲) «دلایلی که باعث می‌شود انسان درباره دیگران در غیبتشان حرف بزند» چیزی درباره این دلایل نیامده
- ۳) «روش قرآن کریم در سخن گفتن از غیبت» روش قرآن کریم در این موضوع در آغاز متن گفته شده.
- ۴) «فراخواندن به ترک غیبت و رویارو شدن با مردم» جمله‌ی آخر متن دقیقاً در این باره سخن گفته!

۲۹ ۴ ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) «کسی که برادرش را در غیبتش به بدی یاد می‌کند، بعد از مرگش گوشتش را می‌خورد» این صرفاً تشبیهی است که قرآن آورده تا شدت ناپسند بودن غیبت را بیان کند، نه این‌که واقعاً این‌گونه است!
- ۲) «غیبت کردن، مسلمانان را از پرداختن به نماز و روزه چهل شبانه‌روز باز می‌دارد» غیبت مؤمنان را از این کار باز نمی‌دارد، بلکه ثوابش را از بین می‌برد!
- ۳) «هدف از حرام کردن غیبت، فقط برقرار ماندن ارتباط میان مردم است» دقت کنید: «انما» معنای «فقط» می‌دهد، اما علاوه بر این هدف، «حرص اسلام بر همزیستی مردم با دوستی» نیز به عنوان هدفی دیگر بیان شده است!
- ۴) «بدگویی تو از (شخص) غایب، واجباتی را که انجام می‌دهی باطل می‌کند» از روایتی که از پیامبر (ص) نقل شده، همین مطلب فهمیده می‌شود.

۴۰ ۱ [گزینۀ] نادرست را براساس متن مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) «وقتی نگاه ما به دیگران بد می‌شود، روابط ما خوب می‌شود» براساس متن دقیقاً برعکس است؛ متن گفته وقتی با غیبت کردن نگاه ما به دیگران خراب می‌شود، روابط ما فاسد می‌شود!
- ۲) «قرآن ناپسندی غیبت کردن را با تشبیهی بیان می‌کند که در احساس ما اثر می‌گذارد» درست است؛ تشبیهی که ذکر شده بسیار در احساس مخاطب اثر می‌گذارد!
- ۳) «همزیستی مردم به حفظ روابط دوستانه‌شان وابسته است.» درست است؛ از «حرص اسلام بر همزیستی مردم با دوستی» همین موضوع فهمیده می‌شود.
- ۴) «روایاتی به ما رسیده که در امتداد قرآن، غیبت کردن را نکوهش می‌کنند» درست است؛ مثل روایتی که نقل شده.

۴۱ ۳ [گزینۀ] نادرست را درباره نتیجه‌ای که از این عبارت می‌گیریم، مشخص کن:

ترجمه عبارت سؤال: بسیاری از مشکلات ما حل می‌شود هرگاه پیام‌آموزیم با دیگران حرف بزنیم به جای این‌که درباره آن‌ها حرف بزنیم!

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «گفت‌وگو کردن سودمندترین راه برای اصلاح روابط میان مردم است» عبارت مذکور دقیقاً ما را به گفت‌وگو کردن برای رفع مشکلات دعوت می‌کند.
- ۲) «بهتر این است که در غیاب دیگران درباره‌شان سخن نگوئیم» درست است؛ باید با خودشان حرف بزنیم!
- ۳) «ما باید یاد بگیریم چگونه با یک‌دیگر سخن بگوئیم» عبارت مذکور فقط گفته باید یاد بگیریم، با یک‌دیگر حرف بزنیم، نگفته باید یاد بگیریم چگونه با هم حرف بزنیم، بنابراین از عبارت چنین نتیجه‌ای گرفته نمی‌شود.
- ۴) «صحبت کردن درباره شخص غایب گاهی برای ما مشکلاتی می‌آفریند» درست است؛ برای همین باید با خودش حرف بزنیم نه در غیبتش!

۳) «قدر آب را نمی‌دانی در حالی‌که در بیابان‌ها هستی، کنار فرات خواهی دانست» برعکس است؛ قدر آب در بیابان‌ها دانسته می‌شود و در کنار فرات دانسته نمی‌شود!

۴) «کسی که میان فرزندانش فرق می‌گذارد، براساس اخلاق اسلامی عمل می‌کند»؛ «عمل نمی‌کند» درست است!

۳۶ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) شلوارهای شما قیمت‌هایشان بسیار گران است! - آن فروشگاه همکارم است، قیمت‌های او ارزان‌تر است!
  - ۲) چرا قیمت‌های شما گران‌تر از قیمت‌های اوست؟! - قیمت‌ها براساس جنس‌ها فرق می‌کنند!
  - ۳) این شلوار را به من بده و بگو قیمتش چقدر است؟! - قیمت‌ها از پنجاه هزار شروع می‌شود تا هفتاد هزار تومان!
  - ۴) مبلغ بعد از تخفیف چقدر می‌شود؟! - قیمت‌های ما هیچ تخفیفی ندارد، هفتاد هزار تومان بده!
- همه گفت‌وگوها منطقی‌اند به جز گفت‌وگوی سوم؛ چون وقتی مشتری یک شلوار خاص را خواسته و قیمتش را پرسیده، فروشنده باید دقیقاً قیمت همان را به او بگوید، نه این‌که قیمت‌های مختلف اجناس را بگوید!

۳۷ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا سودمندترین آن‌ها برای بندگان اوست» این حدیث درباره سودمند بودن برای دیگران است، اما بیت فارسی درباره «بی‌آزار بودن» است.
  - ۲) «هزار دوست بگیر و هزار، کم است» این حکمت ما را به دوستی با مردم تشویق می‌کند، اما شاعر می‌گوید دلش به دوستش گرم است و از دشمنان ترسی ندارد این دو تناسبی ندارند.
  - ۳) «دوست بسیار راستگو کسی است که تو را در مورد عیب پند می‌دهد» این حدیث با بیت فارسی، هر دو می‌گویند دوست واقعی، عیب‌های انسان را به او نشان می‌دهد.
  - ۴) «بهترین برادران شما کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کند» یعنی بهترین دوست ما، عیب‌هایمان را به ما گوشزد می‌کند؛ و این با بیت تناسبی ندارد که می‌گوید دوست ما خطرهای پیش رویمان را به ما گوشزد می‌کند
- متن زیر را با دقت بخوان، سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۴۳ - ۳۸):

غیبت کردن کار بدی است که خداوند در قرآن از آن نهی کرده و فرموده کسی که درباره دیگران با کلام بد در غیبتشان حرف می‌زند، همانند کسی است که گوشت برادر مرده‌اش را می‌خورد! پس غیبت کردن از دیدگاه اسلام از ناپسندترین کارهاست! روایتی (نیز) از پیامبرمان (ص) نقل شده که در آن می‌فرماید: «کسی که درباره مرد یا زن مسلمانی غیبت کند، خداوند متعال نماز او و روزه‌اش را چهل شبانه‌روز قبول نمی‌کند.»

از جمله دلایلی که غیبت را در اسلام حرام می‌کند، حرص اسلام بر همزیستی مردم با دوستی و حفظ ارتباط میان آن‌هاست؛ زیرا غیبت، نگاه مردم به دیگران را خراب می‌کند؛ لذا این کار بسیار آفریننده مشکلات است و فاسدکننده روابط از این‌رو اسلام آن را حرام کرده و آن را از گناهان کبیره برشمرده است. حقیقت این است که بسیاری از مشکلات ما حل می‌شود هرگاه پیام‌آموزیم «با دیگران» حرف بزنیم به جای این‌که «درباره آن‌ها» حرف بزنیم!

۴۶ | ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) (أَمَّا: بسیار امرکننده) و (عَلَّامَة: بسیار دانای) اسم مبالغه‌اند؛ اما (فَاتِحَة: گشاینده) اسم فاعل است.
- (۲) (عَفَّار: بسیار آمرزنده) و (كَذَّاب: بسیار دروغگو) اسم مبالغه‌اند؛ اما (مَعْطَرَة: عطراگین) اسم مفعول است.
- (۳) (فَهَّاقَة: بسیار فهمیده) و (ضَبَّار: بسیار بردبار) و (عَلَّام: بسیار دانای) هر سه اسم مبالغه‌اند.
- (۴) (زَوَّاق: بسیار روزی‌دهنده) اسم مبالغه است، اما (مَنْظَرَة: منظره) اسم مکان است و (كُتَّاب: نویسندگان؛ جمع کتاب) اسم فاعل است.

۴۷ | ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) (أَنْفَع: سودمندتر) اسم تفضیل است و «مَجَالِس» (جمع مَجْلِس) اسم مکان ترجمه: «در زندگی‌ات زمینی سودمندتر از مجلس‌های دانشمندان نخواهی یافت» (۲) (أَعْجَب: شگفت‌ترین) اسم تفضیل است و (الْمُشَاهِدَة: صحنه‌ها؛ جمع «المُشَاهِدَة») اسم مکان ترجمه: «از شگفت‌ترین صحنه‌های طبیعی، نزول باران‌های سیاه از آسمان است» (۳) (أَقْل: کم‌تر) اسم تفضیل است؛ اما اسم مکان وجود ندارد. (مَجَالِس: هم‌نشین) اسم فاعل است.
- ترجمه: «هم‌نشین دانشمندان گاه در کم‌تر از یک ساعت چیزی را می‌آموزد که مردم در یک سال می‌آموزند»
- (۴) (الْفَلَاحِيْب: ورزشگاه‌ها؛ جمع «الْمَلْعَب») اسم مکان است و (أَغْلَب: بیش‌تر) اسم تفضیل. البته (مُشَاهِدَة: مشاهده) اسم فاعل است.
- ترجمه: «بیننده ورزشگاه‌ها در تلویزیون مساحت واقعی آن‌ها را در بیش‌تر اوقات باور نمی‌کنند»

۴۸ | ۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) اسم مفعول وجود ندارد؛ «الْمُتَوَاضِع» اسم فاعل از مصدر «تَوَاضَع» و «الْمُتَكَبِّر» اسم فاعل از مصدر «تَكَبَّر» است.
- (۲) اسم مفعول وجود ندارد؛ «مُصَادَقَة» مصدر از باب «مُفَاعَلَة» است.
- (۳) «مُعَزَّوْن» اسم مفعول از مصدر «تَعَزَّوْ» است. البته «الْمُدَافِعِيْنَ» نیز اسم فاعل از مصدر «مُدَافَعَة» و «المواطنین» اسم فاعل از مصدر «مُؤَاطَنَة» هستند.
- (۴) اسم مفعول وجود ندارد؛ «الْمُتَوَكِّلُون» اسم فاعل از مصدر «تَوَكَّل» و «مُنْتَفِعُون» اسم فاعل از مصدر «انْتَفَع» است.

۴۹ | ۴ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «كَاْفِر» اسم فاعل از ثلاثی مجرد و «مُؤْمِن» اسم فاعل ثلاثی مزید از مصدر «إِيْمَان» است.
- ترجمه: «او کسی است که شما را آفریده؛ برخی از شما کافر و برخی از شما مؤمن هستند»
- (۲) «الْحَكَّام» (جمع الحاکم) اسم فاعل از ثلاثی مجرد و «الْمُسْتَكْبِرِيْنَ» اسم فاعل ثلاثی مزید از مصدر «اسْتَكْبَر» است.
- ترجمه: ای کاش زمین از حاکمان مستکبر خالی شود
- (۳) «الْمُشْفِق» اسم فاعل ثلاثی مزید از مصدر «إِشْفَاق» و «الْبَاجِهِل» و «العاقبة» اسم فاعل از ثلاثی مجرد هستند؛ البته «مُشَاوَرَة» نیز مصدر از باب «مُفَاعَلَة» است.
- ترجمه: مشورت کردن یا دلسوز نادان، بد سرانجام است
- (۴) «الْمُقَوَّب» اسم مفعول ثلاثی مزید از مصدر «تَقَرَّب» و «مَالِك» اسم فاعل از ثلاثی مجرد است. پس در این گزینه اسم فاعل از ثلاثی مزید وجود ندارد.
- ترجمه: (انسان) نزدیک‌شده به خدا فرمانروای دل‌های مردم است

- ۴۲ | ۳ «الإِسْلَام» فاعل برای فعل «حَزَمَ» است که به درستی مرفوع (با ضمه) آمده.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سَيَّءٌ (← سَيِّءٌ)، «عَمَلٌ» خبر و مرفوع است؛ بنابراین صفتش هم به تبعیت از آن مرفوع می‌شود.
- (۲) رِوَايَةٌ (← رِوَايَةٌ)، «نُقِلَتْ» فعل ماضی مجهول است و «رِوَايَةٌ» نائب فاعلش است که باید مرفوع باشد.
- (۴) الْفِيئَةُ (← الْفِيئَةُ)، مفعول برای فعل «تَحَرَّمَ» است و باید منصوب باشد.

۴۳ | ۳ برای آن‌چه در متن با خط به آن اشاره شده، [گزینه] درست را

درباره نوع کلمه و محلّ اعرابی‌اش مشخص کن:

«خَلَّاقَة» بر وزن «فَعَالَة» اسم مبالغه، و خبر برای مبتدا (هی) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مضاف‌الیه و مجرور (← مجرور بحرف الجرّ؛ بعد از «مِنْ»)

(۲) اسم فاعل (← اسم مکان؛ «مَنْظَر» بر وزن «مَفْعَل»)

(۴) اسم مفعول (← اسم فاعل؛ «مُسَلِم» بر وزن «مَفْعِل» از مصدر «إِسْلَام» در باب «إِفْعَال»)

■ گزینه صحیح را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۴):

۴۴ | ۱ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «الْآخِرِيْنَ» جمع مذكر سالم از «الْآخِر» است که در اصل، «الْآخِر» بر وزن «أَفْعَل» می‌باشد و اسم تفضیل است.
- ترجمه: «به راستی او از بدگمان مؤمن ما است، سپس دیگران را غرق کردیم»
- (۲) «خَيْرًا» در این آیه به معنای «خوبی، خوبی» است و معنای برتری ندارد (خوب‌تر، خوب‌ترین)، پس اسم تفضیل نیست.
- ترجمه: «چه بسا چیزی را ناپسند می‌دارید و خداوند در آن خیر بسیاری را قرار می‌دهد»
- (۳) «أَحْسَنَ» در این آیه فعل ماضی بر وزن «أَفْعَل» از مصدر «إِحْسَان» در باب «إِفْعَال» است و اسم تفضیل نیست.
- ترجمه: «قطعاً ما پاداش کسی را که کاری را به نیکی انجام داده تباه نمی‌کنیم»

(۴) «شَرًّا» در این آیه به معنای «شرّ، بدی» است و معنای برتری ندارد (بدتر، بدترین)، پس اسم تفضیل نیست.

ترجمه: «و از شرّ حسود آن‌گاه که حسادت می‌کند»

۴۵ | ۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «الذَّائِر» مبتدا، «خَيْرٌ» خبر و اسم تفضیل

ترجمه: «و سرای آخرت برای کسانی که پرهیزکاری می‌کنند، بهتر است»

(۲) «مِنْ بَيْنَ» خبر مقدم، «شَرُّ» مبتدای مؤخر و اسم تفضیل، پس در این گزینه، خبر از نوع جائز و مجرور است و اسم تفضیل به عنوان مبتدا آمده است.

ترجمه: آیا کسی میان مردم بدتر از دورو هست؟

(۳) «خَيْرٌ» مبتدا و اسم تفضیل، «أَوْسَطُ» خبر و اسم تفضیل

ترجمه: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست.

(۴) «مَا» مبتدا، «أَكْبَرُ» خبر و اسم تفضیل

ترجمه: «و آن‌چه سینه‌های آنان پنهان می‌کند، بزرگ‌تر است»

۵۰ بررسی گزینه‌ها:

۱) «ساقی» و «بالغة» هر دو اسم فاعل از ثلاثی مجرد، «مُعْجَباً» اسم مفعول از مصدر «إِعْجَاب»، اسم مبالغه وجود ندارد.

ترجمه: «راننده‌ای با سرعتی زیاد با خودپسندی در کوچه می‌راند»

۲) «شُعراء» جمع شاعر، اسم فاعل و «مَمْرُوجَةٌ» اسم مفعول از ثلاثی مجرد، «المَلَمَع» اسم مفعول از مصدر «تَلَمَّع»، اسم مبالغه وجود ندارد.

ترجمه: «بعضی از شاعرانمان اشعاری آمیخته به عربی و فارسی سرودند که آن‌ها را مَلَمَع نامیدند»

۳) «مُصَدِّقٌ» اسم فاعل از مصدر «تَصَدَّقَ»، «الْقَوْلُ» اسم مبالغه، «مَحْرُومٌ» اسم مفعول از ثلاثی مجرد، پس هر سه در این گزینه وجود دارد.

ترجمه: «باورکننده انسان پُرگو در هر چه می‌گوید، از اعتماد مردم محروم است»

۴) «الغَلَامَةُ» اسم مبالغه و «المُفَسِّرُ» اسم فاعل از مصدر «تَفَسَّرَ»، اسم مبالغه وجود ندارد.

ترجمه: «عَلَمَه طباطبائی از نامدارترین مفسران قرآن کریم در جهان است»

دقت کنید: (العالم: جهان) اسم فاعل نیست و با (العالم: دانا) فرق دارد.

دین و زندگی

۵۱) ۳ روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است

که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می‌کشاند تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

۵۲) ۴ علت عدم یأسی از رحمت الهی یعنی عبارت «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ» در عبارت «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً» تجلی دارد؛ زیرا خداوند همه گناهان را می‌بخشد و چرا همه گناهان را می‌بخشد؛ زیرا او آمرزنده‌ی مهربان است «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ».

۵۳) ۳ مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه‌ی جامعه از بیماری‌های اجتماعی انجام دادن وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر است. اگر مردم در انجام این وظیفه کوتاهی کنند، گناهان اجتماعی، قوی‌تر و محکم‌تر می‌شوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می‌کند.

۵۴) ۱ تصمیم‌های جدید همواره برای تکمیل پیمان قبلی و پیمودن ادامه‌ی راه نیست، بلکه گاه برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیانباری بر جای گذاشته است و امام کاظم (ع) عبد بنده) ندانستن بشرین حارث را این موضوع می‌دانست که اگر بنده بود بندگان می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت و این بساط را پهن نمی‌کرد.

۵۵) ۱ با توجه به ترجمه‌ی آیه: «أَيُّكُمْ كَسَبَ الْبُيُوتَ الَّذِي كَانَتْ تُرَابًا لَكُمْ» خود را بر پایه‌ی تقوای الهی و خشنودی خدا نهاده، بهتر است؛ یا کسی که بنای خود را بر لبه‌ی پرتگاهی در حال سقوط ساخته است؟ «تنها شیوه‌ی مطمئن و قابل اعتماد زندگی، سبک زندگی دینی است و در صورت انتخاب برنامه‌ی غیردینی، آینده‌ای غیر قابل اعتماد در انتظار انسان است.

توجه: لفظ «متبوع» به معنای «علت، زمینه‌ساز، عامل، سبب و ...» است و لفظ «تابع» به معنای «معلول، نتیجه، ثمره و ...» در گزینه‌ی (۲) رضایت الهی علت خردمندی توصیف شده است در حالی‌که آیه‌ی شریفه‌ی «افمن أسس بنيانه على تقوى من الله» بیان‌گر خردمندی و عاقبت‌اندیشی است که نتیجه‌ی آن رضایت الهی «وَرِضْوَانٍ» می‌شود. (نادرستی گزینه‌ی (۲))

۵۶) ۴

منع و پرهیز کامل از یک میل سبب حریص‌تر شدن می‌شود، نه توصیه به استفاده‌ی متعادل از آن میل. گاهی کسانی که دچار افراط در استفاده از یک میل هستند و به دنبال اشاعه‌ی آن در میان دیگران می‌باشند، می‌کوشند تا بین مردم افرادی مانند خود بیابند و یا کسانی را مانند خود اسیر استفاده‌ی افراطی از یک میل نمایند. امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «ذَوُّ الْعُيُوبِ يُجِئُونَ إِشَاعَةَ مَغَائِبِ النَّاسِ لِتُسَبِّحَ لَهُمُ الْعَذْرُ فِي مَغَائِبِهِمْ».

۵۷) ۳

خداوند در آیه‌ی «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يضرَّ اللَّهَ شَيْئاً وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» این نکته را یادآوری می‌کند که خطر انحراف و دور شدن از جامعه‌ی توحیدی و بازگشت به جاهلیت برای جامعه‌ای که به دست پیامبر (ص) هم بنا شده، وجود دارد (منحصر نبودن بازگشت به زمان جاهلیت به دوران پیامبر (ص)) و ممکن است در آینده، مسلمانان مسیر نادرستی را در پیش بگیرند. از این‌رو از آنان می‌خواهد تا مصون از تحول در اعتقاد بوده و در راه ایمان ثابت‌قدم باشند و چنین کسانی را سیاست‌گزاران واقعی نعمت رسالت نامیده و به آن‌ها وعده‌ی پاداش داده است.

توجه: این آیه اشاره‌ای به پایان پذیرفتن دریافت و ابلاغ وحی از مسئولیت‌های رسالت پیامبر (ص) بعد از ایشان ندارد.

۵۸) ۲

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد و سعادت بشر را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه‌ی برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

۵۹) ۲

امام علی (ع) در سخنان خود مسلمانان را چنین بیم می‌داد: «به خدا سوگند، بنی‌امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آن‌که حلال شمارند ... تا آن‌که در حکومتشان دو دسته بگیرند: دسته‌ای بر دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیای خود که به آن نرسیده‌اند.» (به ضرر دنیاطلبان و دینداران)

بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص)، سفارش آن حضرت به نوشتن سخنانشان نادیده گرفته شد و نوشتن احادیث آن حضرت ممنوع شد. در نتیجه، شرایط مناسب برای جاعلان احادیث پیش آمد و آنان براساس اغراض شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.

۶۰) ۴

پاسخ‌هایی که به نیازهای برتر انسان داده می‌شوند، باید کاملاً درست و قابل اعتماد، باشند، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی‌که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است. طبق فرموده‌ی امام کاظم (ع) کسانی پیام خداوند را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تفکر و تعقل برترند (علت)، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند (معلول یا نتیجه).

۶۱) ۲

با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتوی عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن کریم داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای به آن اضافه یا از آن کم نگردید، به همین جهت نیاز به تصحیح ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند. لازمه‌ی ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. همان‌طور که پیامبران، با ایمان راسخ در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند.

۶۹ ۴ خداوند در آیهی «یا ایُّهَا الَّذِیْنَ آمَنُوا اطِيعُوا اللّٰهَ و اطِيعُوا الرَّسُولَ و اُولِی الْأَمْرِ مِنْكُمْ...» طرح و برنامه‌ی خود را برای جامعه‌ی بعد از دوران پیامبر (ص) معرفی می‌کند. براساس این برنامه، افرادی که از علم و عصمت برخوردارند (اولی الامر)، باید رهبری جامعه را به دست بگیرند. از آن‌جا که امام همدی مسئولیت‌های پیامبر (ص) به‌جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، بنابراین باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر را داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند.

۷۰ ۳ بعد از نزول آیهی انذار، پیامبر (ص) با ۴۰ نفر از بزرگان بنی‌هاشم درباره‌ی اسلام سخن گفت اما تنها امام علی (ع) که در آن زمان نوجوانی بیش نبود، اعلام آمادگی و وفاداری کرد.

با توجه به آیهی شریفه‌ی «تطهیر» و روایت ام سلمه از نزول این آیه، پیامبر (ص)، امام علی (ع)، حضرت فاطمه (س)، امام حسن و امام حسین (ع) از هرگونه گناه و پلیدی دور هستند و در سخنان دیگر پیامبر (ص)، امامان بعدی هم جزء اهل بیت شمرده شده‌اند.

۷۱ ۱ تزکیه‌ی نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود. این کار با «توبه از گناهان» آغاز می‌شود، طبق آیهی «قد افلح من زکاه: به یقین هر کس خود را تزکیه کرد، رستگار شد»، رستگاری (افلح) ثمره‌ی تزکیه‌ی نفس است.

۷۲ ۴ پیامبر (ص) آن‌قدر برای هدایت مردم شبانه‌روز تلاش کرد که خداوند در این باره خطاب به مسلمانان فرمود: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر [هدایت] شما حریص (به شدت علاقه‌مند) است.»

رفتار پیامبر با مردم به قدری محبت‌آمیز بود که مردم ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند معمولاً اطرافیان یک رهبر برای این‌که خود را به او نزدیک کنند، عیب دیگران را نزد او بازگو می‌کنند اما پیامبر به یاران خود می‌فرمود: «بدی‌های یک‌دیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.» که این امر نشان‌دهنده‌ی محبت و مدارا با مردم از سیره‌ی پیامبر (ص) در رهبری جامعه است.

۷۳ ۲ انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص باید و نباید‌ها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.

۷۴ ۱ آیه‌ی شریفه‌ی «أَحَلَّ اللّٰهُ الْبَیْعَ و حَرَّمَ الرِّبَا» اشاره به عوامل ختم نبوت یعنی پویایی و روزآمد بودن دین اسلام دارد. قرآن کریم برای نیاز ثابت داد و ستد، یک قاعده و اصل ثابت دارد و آن قاعده در این آیه متجلی است که خداوند معامله را حلال کرده است و ربا را حرام.

۷۵ ۱ امام باقر (ع) می‌فرماید: «خداوند آن‌چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.» البته روشن است که منظور از آن‌چه موردنیاز است، نیازهای مربوط به برنامه‌ی زندگی و هدایت انسان‌ها است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ کارگران بیرون پنجره‌ام خیلی سر و صدا می‌کردند که بیا بروم تمرکز کردن را دشوار می‌کرد.

توضیح: با توجه به این‌که مرجع ضمیر موصولی قرارگرفته در ابتدای جای خالی، تمام بند پیش از جای خالی است، مرجع ضمیر موصولی غیرانسان به حساب می‌آید و در گزینه‌ی صحیح به «which» نیاز داریم، نه «who».

دقت کنید: بعد از صفت (مانند «difficult» در این سؤال) فعل را به صورت مصدر با «to» (در این مورد «to concentrate») به کار می‌بریم.

۶۲ ۲ در کنار قوانین ثابت و متغیر، اسلام برای حاکم نظام اسلامی اختیارات ویژه‌ای در نظر گرفته که این اختیارات بیش‌تر در مواردی است که یک مورد مهم با یک مورد مهم‌تر در تضاد قرار می‌گیرد و شرایط ویژه‌ای را پیش می‌آورد که نیازمند قانون جدید است.

در اسلام دو دسته قانون ثابت و متغیر وجود دارد. یک نمونه‌ی استفاده از قوانین متغیر، در نظام بانکداری است. شیوه‌ی داد و ستد در هر زمان، متغیر است و امروزه قراردادهای بانکی، معاملات را تنظیم می‌کنند. در هر صورت از معامله، ربا شکل خاصی پیدا می‌کند که باید تشخیص داده شود. این شکل خاص، یک نیاز متغیر است که فقیهان و مجتهدان قوانین آن را براساس اصل ثابت و با تحقیق در کتاب و سنت استخراج کرده و به کسانی که مجتهد نیستند، اعلام می‌کنند و این اشاره به «پویایی و روزآمد بودن دین اسلام» از عوامل ختم نبوت دارد.

۶۳ ۳ انسان باید میان امیال و غرایز خود تعادل برقرار کند تا طغیان یک یا چند میل و غریزه، عرصه را بر گرایش‌های انسان به خیر و نیکی تنگ ننماید تمایلات مادی در انسان همیشه به جریان آب در طبیعت است اگر کنترل نشود و به صورت سیل و سیلاب جاری شود، تخریب و ویرانی به بار می‌آورد، به طور مثال یکی از قوای وجودی ما قوه‌ی غضب (غضبیه) است. اگر کسی از همین قوه سوء استفاده کند، به حقوق مردم تجاوز می‌نماید و به ظلم و ستم می‌پردازد.

۶۴ ۴ طبق نظریه‌ی انبساط جهان، کهکشانی با سرعت در حال فاصله گرفتن از یک‌دیگرند و در نتیجه، جهان در حال گسترش و انبساط است که خداوند در قرآن کریم به آن اشاره کرده است: «و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.»

اعجاز لفظی قرآن از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفته بود. ویژگی‌های ادبی و ساختار دلنشین قرآن سبب شده بود تا سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند. همین زیبایی لفظی، سبب نفوذ خارق‌العاده‌ی این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است.

۶۵ ۲ زیبایی‌های لفظی قرآن کریم، از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفت و همین زیبایی‌ها سبب شده بود تا مشرکان مردم را از شنیدن قرآن منع کنند.

معجزه‌ی آخرین پیامبر الهی که دینش برای همه‌ی زمان‌هاست، باید به نوعی باشد که هم مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و هم آیندگان معجزه بودن آن را تأیید کنند. از این‌رو خداوند معجزه‌ی پیامبر اسلام (ص) را معجزه‌ای از جنس کتاب قرار داد.

۶۶ ۱ اگر پیامبری در تعلیم و تبیین تعالیم دین و وحی الهی معصوم نباشد، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از بین می‌رود.

ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست و به همین جهت اطاعت از فرمان او و کسانی که خودش معین کرده، ضروری و واجب است.

۶۷ ۳ این سخن امام خمینی (ره) درباره‌ی ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام است و قبل از جمله‌ای که در متن سؤال آمده، ایشان فرموده است: «مذهب اسلام هم‌زمان با این‌که به انسان می‌گوید که خدا را عبادت کن و چگونه عبادت کن، به او می‌گوید چگونه زندگی کن و روابط خود را با سایر انسان‌ها چگونه باید تنظیم کنی و حتی جامعه‌ی اسلامی با سایر جوامع چگونه روابطی باید برقرار نماید...»

۶۸ ۳ سکوت قرآن کریم و پیامبر (ص) در مورد سرنوشت این دو مسئولیت، صحیح و قابل قبول نیست زیرا قرآن، هدایتگر مردم در همه‌ی امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه‌ی اسلامی تأثیرگذار است، بی‌تفاوت باشد. هم‌چنین پیامبر (ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسئله‌ی مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد.

۸۵ ۲ آن‌ها باید قادر باشند تا با یک‌دیگر به خوبی ارتباط برقرار کنند؛ نه تنها در مورد جنبه‌های مثبت کارشان، بلکه هم‌چنین برای پرداختن به مشکلات [کاری].

(۱) تشخیص دادن، شناختن (۲) ارتباط برقرار کردن
(۳) تجربه کردن (۴) اثر گذاشتن بر، تحت تأثیر قرار دادن

۸۶ ۲ بیش‌تر آب جهان آب شور است، در حالی‌که بیش‌تر آب شیرین باقی‌مانده در صفحات یخ و یخچال‌ها [ی طبیعی] منجمد شده است.

(۱) مناسب، شایسته (۲) تازه؛ [آب] شیرین
(۳) اقیانوس (۴) سالم؛ تندرست
توضیح: آب شیرین؛ "fresh water"

۸۷ ۴ کودکان تخیل فعالی دارند که باید ترغیب شود تا آن‌ها افراد بالغ خلاق شوند.

(۱) اطلاعات (۲) اتصال، پیوند
(۳) بیان، ابراز؛ [چهره] حالت (۴) تخیل؛ خیال؛ تصور

تا اواسط قرن گذشته، داستان‌هایی درباره‌ی پرواز فضایی تنها در کتاب‌های علمی - تخیلی یافت می‌شد. امروزه موشک‌ها به طور منظم [به فضا] پرتاب می‌شوند. آن‌ها ماهواره‌ها را در مدار زمین قرار می‌دهند، فضاپروان و بار را به ایستگاه فضایی بین‌المللی می‌فرستند، و فضاپیما [ها] را برای کاوش (بررسی) منظومه‌ی شمسی پرتاب می‌کنند (روانه می‌کنند). پرواز فضایی پس از توسعه‌ی موتورهای قدرتمند موشک با قابلیت ارائه‌ی سرعتی به یک فضاپیما یا ماهواره که آن برای رسیدن به مدار زمین نیاز دارد، واقعیت پیدا کرد (به حقیقت پیوست). فضاپیما برای سفر خود از زمین به فضا به بالای یک وسیله‌ی نقلیه‌ی پرتابی (موشک) متصل می‌شود که نیروی آن توسط موتورهای موشک تأمین می‌شود و مقادیر زیادی سوخت را حمل می‌کند. کاوش منظومه‌ی شمسی یکی از هیجان‌انگیزترین جنبه‌های پرواز فضایی است. انسان تنها تا ماه سفر کرده است، یک سفر فقط سه‌روزه. با این وجود، فضاپیما [ها]ی رباتیک سال‌ها برای کاوش سیارات دوردست سفر کرده‌اند.

۸۸ ۱ قرار دادن، گذاشتن (۲) مرتب کردن؛ نظم دادن
(۳) حاوی ... بودن، دربر داشتن (۴) حدس زدن، گمان کردن، پنداشتن

۸۹ ۱ حقیقت، واقعیت (۲) کارکرد؛ عملکرد
(۳) محصول (۴) توانایی

۹۰ ۳ توضیح: هر دو فعل "power" (نیروی ... را تأمین کردن) و "carry" (حمل کردن، به همراه داشتن) متعدی هستند و به مفعول نیاز دارند. با توجه به این‌که مفعول "power" (یعنی ضمیر موصولی "which") پیش از فعل قرار گرفته است، این فعل را به صورت مجهول (در این مورد "is powered") به کار می‌بریم، در حالی‌که مفعول فعل "carry" (یعنی "huge amounts of fuel") پس از آن قرار دارد و این فعل را به صورت معلوم استفاده می‌کنیم.

دقت کنید: "fuel" (سوخت) در این‌جا غیرقابل شمارش است و "s" جمع نمی‌گیرد.

نکته: ضمیر موصولی ابتدای جای خالی به دلیل مفهوم جمله و کاربرد ویرگول پیش از آن، غیرتعریفی است و در نتیجه در این‌جا نمی‌توان از "that" استفاده کرد.

۷۷ ۱ A: «استفان چطور است؟»

B: «خیلی خوب نیست. فکر کن اگر بی می‌پردی که در تمام امتحانات رد شده‌ای، چه احساسی داشتی!»

توضیح: با توجه به این‌که در این جمله به امری خیالی در زمان حال و آینده اشاره شده است، جمله دارای ساختار شرطی نوع دوم است؛ بنابراین در بند شرط به فعل در زمان گذشته‌ی ساده (در این مورد "discovered") نیاز داریم و بند جواب شرط با فعل آینده در گذشته‌ی ساده (در این‌جا "d feel") کامل می‌شود.
دقت کنید: "d" پیش از جای خالی اول، منخف "would" است.

۷۸ ۳ به نظر می‌رسد که افراد زیادی برای این کار درخواست داده‌اند و برخی از آن‌ها کاندیدهای آینده‌داری به نظر می‌رسند.

توضیح: طبق مفهوم جمله و با توجه به این‌که "people" (افراد) اسم قابل شمارش جمع است، در جای خالی اول هم می‌توان از "many" استفاده کرد و هم از "a few" و هیچ‌کدام از گزینه‌ها را نمی‌توان بر مبنای موارد موجود برای جای خالی اول حذف کرد.

دقت کنید: ضمیر قرارگرفته پس از حرف اضافه‌ی "of" در جای خالی دوم، در جایگاه مفعول حرف اضافه است و بنابراین در این مورد به ضمیر مفعولی (them) نیاز داریم.

۷۹ ۱ اگر وقت و پول داشتم، این تابستان را در اروپا می‌گذراندم. شاید سال بعد!

توضیح: با توجه به این‌که در این جمله به امری فرضی یا خیالی در زمان حال و آینده اشاره شده است، جمله دارای ساختار شرطی نوع دوم است؛ بنابراین در بند شرط به فعل در زمان گذشته‌ی ساده (در این مورد "had") نیاز داریم و بند جواب شرط با فعل آینده در گذشته‌ی ساده (در این‌جا "would spend") کامل می‌شود.

۸۰ ۴ این جزیره مقصد محبوبی برای آن‌هایی است که به دنبال محلی آرام برای برپا کردن کمپ برای چند روز می‌گردند.

(۱) کامل، مطلق (۲) اجتماعی، معاشرتی
(۳) فوری، بی‌درنگ (۴) محبوب، پرطرفدار

۸۱ ۳ به طور شگفت‌آوری، برخی افراد گیاه‌خواری را به عنوان یک رژیم غذایی تعریف می‌کنند که شامل گوشت حیوانات نمی‌شود، ولی ماهی و تخم‌مرغ را مجاز می‌داند.

(۱) عادت (۲) [غذا] پرس
(۳) رژیم غذایی (۴) سبک، شیوه

۸۲ ۱ اعتقاد وجود دارد که مرکز سیاره‌ی زمین از دو بخش مجزا تشکیل می‌شود، با یک هسته‌ی مایع بیرونی که هسته‌ی جامد درونی را احاطه می‌کند.

(۱) احاطه کردن، گردآورد ... بودن (۲) مانع ... شدن، پیشگیری کردن از
(۳) ترکیب کردن، تلفیق کردن (۴) شاملی ... بودن، مستلزم ... بودن

۸۳ ۱ او با صدایی آرام صحبت می‌کرد [و] هیچ نشانی از وضعیت روحی‌ای [که] چند لحظه پیش‌تر در آن بود را بروز نمی‌داد.

(۱) آرام، خونسرد (۲) طبیعی؛ ذاتی
(۳) امن، ایمن (۴) ذهنی؛ روحی

۸۴ ۳ عادت بدی دارم که تا دقیقه‌ی آخر در رختخواب می‌مانم و سپس صبح به هم‌سو می‌دوم [و] عجله می‌کنم تا به اداره برسم.

(۱) عامل؛ فاکتور (۲) عنصر؛ بخش
(۳) عادت (۴) اندازه؛ اقدام

۹۵ ۴ عبارت "talk over their heads" (صحبت کردن فراتر از

سطح (فهم) آن‌ها) در پاراگراف دوم به معنی ..... است.

(۱) بسیار بلند صحبت کردن

(۲) نگاه کردن به سقف در طول سخنرانی‌تان

(۳) آن‌ها را از بالا به پایین نگرستن

(۴) استفاده کردن از کلمات و ایده‌هایی که بسیار دشوار هستند

۹۶ ۱ تمام گزاره‌های زیر درست هستند؛ جز این‌که .....

(۱) بیش‌تر افراد نمی‌توانند بر گام‌های ضروری برای ارائه‌ی یک سخنرانی خوب مسلط شوند

(۲) یک سخنران باید از تمام ابزارهای موجود استفاده کند تا سخنرانی‌اش را واضح‌تر کند

(۳) تحقیق و سازماندهی در آماده کردن سخنرانی مهم هستند

(۴) گام‌های ساده‌ای وجود دارد [که] شما می‌توانید برادری‌تان را توانایی صحبت کردن خودتان را بهبود ببخشید

«فناوری پیشرفته» و «پیشرفته‌ترین فناوری» دو عبارتی هستند که فناوری بسیار مدرن را توصیف می‌کنند. فناوری پیشرفته (high tech) فقط یک راه کوتاه‌تر (مخفف) برای گفتن فناوری پیشرفته (high technology) است. و فناوری پیشرفته، هر اختراع، سیستم یا وسیله‌ای که از جدیدترین ایده‌ها یا اکتشافات علمی و مهندسی استفاده می‌کند را توصیف می‌کند. فناوری پیشرفته چیست؟ یک رایانه، [دارای] فناوری پیشرفته است. همین‌طور یک ماهواره‌ی ارتباطی [دارای فناوری پیشرفته] است. یک سیستم تولید مدرن، مطمئناً [دارای] فناوری پیشرفته است.

فناوری پیشرفته در اوایل دهه‌ی ۱۹۸۰ در ایالات متحده به عبارت محبوبی تبدیل شد. به علت پیشرفت‌ها در فناوری، مردم می‌توانستند بسیاری از انواع محصولات جدید از قبیل رایانه‌های خانگی، اجاق‌های مایکروویو و غیره را در فروشگاه‌های زنجیره‌ای خریداری کنند.

«پیشرفته‌ترین فناوری» چیزی است که تا حد ممکن مدرن است. آن محصولی است که براساس آخرین روش‌ها و فناوری می‌باشد. چیزی که [دارای] «پیشرفته‌ترین فناوری» است، جدیدترین طراحی یا محصول ممکن [در] یک کسب و کار یا صنعت است. به عنوان مثال [یک] دستگاه تلویزیون [دارای] پیشرفته‌ترین فناوری، مدرن‌ترین طراحی و بخش‌های الکترونیکی را مورد استفاده قرار می‌دهد. این بهترین [چیزی] است که شخص می‌تواند بخرد. «پیشرفته‌ترین فناوری» عبارت جدیدی نیست. مهندسان سال‌ها از آن برای توصیف بهترین و مدرن‌ترین روش انجام دادن چیزی استفاده کرده‌اند.

میلیون‌ها آمریکایی در اواخر دهه‌ی ۱۹۷۰ شروع به استفاده از این عبارت کردند. دلیل [آن] انقلاب رایانه بود. هر شرکت رایانه‌ای ادعا می‌کرد که رایانه‌های آن [دارای] «پیشرفته‌ترین فناوری» هستند. فناوری رایانه آن قدر سریع تغییر می‌کند که پیشرفته‌ترین فناوری امروز [یک] رایانه ممکن بود فردا قدیمی باشد. عبارت «پیشرفته‌ترین فناوری» به اندازه‌ی خود رایانه‌ها متداول و محبوب شد. در حال حاضر [به] همه‌ی انواع محصولات، [دارای] «پیشرفته‌ترین فناوری» گفته می‌شود.

۹۷ ۳ هدف این متن چیست؟

(۱) تا به ما بگوید «فناوری پیشرفته» و «پیشرفته‌ترین فناوری» چگونه شکل گرفته‌اند

(۲) تا از «فناوری پیشرفته» مثال‌هایی ارائه کند

(۳) تا بگوید «فناوری پیشرفته» و «پیشرفته‌ترین فناوری» چه چیزی هستند

(۴) تا فناوری بسیار مدرن را توصیف کند

۹۱ ۴ توضیح: صفات فاعلی (مانند "exciting" در این سؤال)

ایجادکننده‌ی احساس هستند و معمولاً برای اشاره به غیرانسان (در این مورد "aspects") به کار می‌روند.

۹۲ ۲ توضیح: با توجه به ناقص بودن ساختار گزینه‌های (۳) و (۴) و

هم‌چنین نادرست بودن گزینه‌ی (۱) به دلیل کاربرد "the Moon" (ماه) بعد از جای خالی، تنها می‌توانیم از گزینه‌ی (۲) به عنوان ساختار صفت برابری استفاده کنیم.

خب، شما مجبور هستید سخنرانی کنید؛ و وحشت‌زده هستید. [در این شرایط] شما عصبی می‌شوید، چیزی را که می‌خواهید بگویید فراموش می‌کنید، برای [ادای] کلمات لگنت زبان می‌گیرید، خیلی طولانی (بیش از حد) صحبت می‌کنید و مخاطبان خود را خسته می‌کنید. بعدها شما فکر می‌کنید: «خدا را شکر، آن (سخنرانی) تمام شد. من اصلاً در سخنرانی عمومی خوب نیستم. امیدوارم [آه] هرگز دوباره مجبور نباشم آن [کار] را انجام دهم.»

اخم‌هایتان را باز کنید! آن (سخنرانی عمومی) لازم نیست آن قدر بد باشد. در این‌جا چند گام ساده برای برداشتن سختی از سخنرانی کردن (آسان‌تر کردن آن) ارائه می‌شود. از خودتان هدف سخنرانی‌تان را بپرسید. مناسبیت چیست؟ چرا شما صحبت می‌کنید؟ سپس تا جایی که می‌توانید در رابطه با موضوعتان حقایق (اطلاعات) جمع‌آوری کنید. زمان بسیاری را [برای] انجام دادن تحقیقاتتان صرف کنید. سپس زمان زیادی را صرف سازماندهی مطالب خود کنید تا سخنرانی شما برای فهمیدن (دنیا را کردن) روشن و ساده باشد. تا جایی که ممکن است از مثال‌های بسیاری استفاده کنید و اگر تصاویر، جداول و نمودارها کمک می‌کنند [تا] نکات [کلیدی] سخنرانی‌تان را روشن‌تر شوند، از آن‌ها استفاده کنید. هرگز مخاطبان خودتان را فراموش نکنید. فراتر از سطح (فهم) آن‌ها صحبت نکنید و خیلی ساده هم با آن‌ها حرف نزنید. با مخاطبان خود محترمانه رفتار کنید. آن‌ها قدرتان توجه شما خواهند بود.

فقط به یاد داشته باشید: آماده باشید. موضوعتان، مخاطبانتان و مناسبیت را بشناسید. خلاصه [گو] باشید. آن چه را که باید بیان کنید بگویید، سپس توقف کنید. و [سعی کنید] خودتان باشید. اجازه دهید شخصیت خودتان بروز پیدا کند تا با مخاطبانتان ارتباط شخصی به شخص برقرار کنید.

اگر شما این گام‌های ساده را بردارید (دنیا را کنید)، خواهید دید که لازم نیست از سخنرانی عمومی بترسید. در حقیقت، ممکن است شما این تجربه را آن قدر لذت‌بخش بدانید که برای ارائه‌ی سخنرانی‌های بیش‌تر داوطلب شوید!

۹۳ ۱ ایده‌ی اصلی این متن [آن] است که .....

(۱) شما می‌توانید توانایی سخنرانی عمومی خودتان را بهبود ببخشید

(۲) یک سخنران ضعیف به سختی می‌تواند تغییر کند

(۳) شما همواره باید سخنرانی خودتان را کوتاه کنید

(۴) انجام سخنرانی عمومی کار سختی است

۹۴ ۴ کدام‌یک از موارد زیر شیوه‌ی ارائه شدن اطلاعات در این متن

را به بهترین شکل توصیف می‌کند؟

(۱) یک مشکل خاص ذکر می‌شود و دلایل وجود آن مورد بحث قرار می‌گیرد.

(۲) یک نکته‌ی کلی ارائه و سپس یک مشکل خاص مربوط به آن ذکر می‌شود.

(۳) یک موضوع جذاب معرفی و ایده‌های تأییدکننده و مخالف آن ذکر می‌شود.

(۴) مشکلی معرفی می‌شود و سپس گام‌هایی برای حل آن مورد بحث قرار می‌گیرد.

گزینه‌ها را امتحان می‌کنیم: **۱۰۵** ۲

$$1) a_n = n^2 \Rightarrow \begin{cases} n=1 \Rightarrow a_1 = (1)^2 = 1 \\ n=2 \Rightarrow a_2 = (2)^2 = 4 \end{cases} \text{ نادرست}$$

$$2) a_n = \frac{1}{n^2} \Rightarrow \begin{cases} n=1 \Rightarrow a_1 = \frac{1}{(1)^2} = 1 \\ n=2 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{(2)^2} = \frac{1}{4} \\ n=3 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{(3)^2} = \frac{1}{9} \\ n=4 \Rightarrow a_4 = \frac{1}{(4)^2} = \frac{1}{16} \\ n=5 \Rightarrow a_5 = \frac{1}{(5)^2} = \frac{1}{25} \end{cases}$$

جملات دنباله را مشخص می‌کنیم: **۱۰۶** ۱

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = a_1 - 2 \Rightarrow a_2 = 1 - 2 = -1$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = a_2 - 2 \Rightarrow a_3 = -1 - 2 = -3$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = a_3 - 2 \Rightarrow a_4 = -3 - 2 = -5$$

پس جملات دنباله به صورت $1, -1, -3, -5, \dots$ است و ضابطه‌ی آن برابر است با:

$$a_n = -2n + 1 \text{ یا } a_n = 1 - 2n$$

جملات دنباله را پیدا می‌کنیم: **۱۰۷** ۳

$$n=1 \Rightarrow a_1 = \frac{1}{1} = 1$$

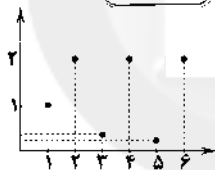
$$n=2 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{2}$$

$$n=3 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{3}$$

$$n=4 \Rightarrow a_4 = \frac{1}{4}$$

$$n=5 \Rightarrow a_5 = \frac{1}{5}$$

$$n=6 \Rightarrow a_6 = \frac{1}{6}$$

با دقت در اعداد متوجه می‌شویم که هر جمله در $\frac{1}{n}$ ضرب **۱۰۸** ۳شده و جمله‌ی بعدی را می‌سازد، پس: $a_{n+1} = \frac{1}{n+1} a_n, a_1 = 1$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = \frac{1}{2} a_1 = \frac{1}{2}(1) = \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{1}{3} a_2 = \frac{1}{3}(\frac{1}{2}) = \frac{1}{6}$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = \frac{1}{4} a_3 = \frac{1}{4}(\frac{1}{6}) = \frac{1}{24}$$

$$\xrightarrow{n=4} a_5 = \frac{1}{5} a_4 = \frac{1}{5}(\frac{1}{24}) = \frac{1}{120}$$

۱۱۰ ۲

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{5 - 2}{2 - 5} = \frac{3}{-3} = -1$$

$$y = mx + n \xrightarrow{x=2, y=5} 5 = (-1)(2) + n$$

$$\Rightarrow 5 = -2 + n \Rightarrow n = 7$$

$$y = mx + n \xrightarrow{m=-1, n=7} y = -x + 7 \xrightarrow{\text{ضابطه‌ی دنباله}} a_n = -n + 7$$

چه چیزی را می‌توانیم از متن برداشت کنیم؟ **۹۸** ۱

(۱) محصولات [دارای] «فناوری پیشرفته» از دهه‌ی ۱۹۸۰ راحت‌تر در دسترس بوده‌اند.

(۲) «فناوری پیشرفته» آخرین محصول موجود در بازار را توصیف می‌کند.

(۳) یک شخم چوبی که توسط گاوها کشیده می‌شود «پیشرفته‌ترین فناوری» است.

(۴) «پیشرفته‌ترین فناوری» به اندازه‌ی «فناوری پیشرفته» محبوب نیست.

کدام یک از گزاره‌های زیر درست نیست؟ **۹۹** ۴

(۱) از [زمان] انقلاب رایانه، اصطلاح «پیشرفته‌ترین فناوری» محبوب شده است.

(۲) «پیشرفته‌ترین فناوری» محصولی را توصیف می‌کند که بهترین و مدرن‌ترین از نوع خودش است.

(۳) با پیشرفت سریع فناوری رایانه‌ای، یک رایانه [ی دارای] پیشرفته‌ترین فناوری ممکن است به راحتی قدیمی شود.

(۴) تمام محصولات وقتی ابتدا معرفی می‌شوند [دارای] «پیشرفته‌ترین فناوری» هستند.

بهترین عنوان برای متن ..... است. **۱۰۰** ۲

(۱) فناوری رایانه

(۲) فناوری پیشرفته و پیشرفته‌ترین فناوری

(۳) پیشرفته‌ترین فناوری

(۴) اصطلاحات متداول فناوری

ریاضی و آمار

$$t_4 = \frac{2^4}{3} = \frac{16}{3} \Rightarrow 6t_4 = 6(\frac{16}{3}) = 2(16) = 32 \quad \text{۱۰۱} \quad ۳$$

$$d_5 = \frac{(-1)^{2(5)+1}}{2(5)} = \frac{(-1)^{11}}{10} = \frac{-1}{10} \Rightarrow 10d_5 = 10(\frac{-1}{10}) = -1$$

$$\Rightarrow 6t_4 - 10d_5 = 32 - (-1) = 32 + 1 = 33$$

۱۰۲ ۱

$$a_{2n} = \frac{\sqrt{5}}{(-1)^{2n}} = \frac{\sqrt{5}}{1} = \sqrt{5}$$

$$b_{2n} = \frac{\sqrt{5}}{(-1)^{2n+1}} = \frac{\sqrt{5}}{-1} = -\sqrt{5}$$

$$a_{2n} + b_{2n} = \sqrt{5} + (-\sqrt{5}) = 0$$

۱۰۳ ۳

$$e_n = 4 \Rightarrow \frac{n^2}{3} - 8 = 4 \Rightarrow \frac{n^2}{3} = 4 + 8 \Rightarrow \frac{n^2}{3} = 12$$

$$\Rightarrow n^2 = 36 \xrightarrow{n > 0} n = 6$$

۱۰۴ ۴

$$\frac{2n-1}{2n} = \frac{12}{9} \Rightarrow 26n - 27n - 9 \Rightarrow 26n - 27n = -9$$

$$\Rightarrow -n = -9 \Rightarrow n = 9$$

یعنی مقدار جمله‌ی نهم برابر $\frac{12}{9}$ است ($m=9$)، حال مقدارجمله‌ی ($m+2$)ام، یعنی ($9+2$)ام را محاسبه می‌کنیم:

$$a_{11} = \frac{2(11)-1}{2(11)} = \frac{22-1}{22} = \frac{21}{22} = \frac{16}{11}$$

۱۱۹ کل پول این فرد را x در نظر می‌گیریم، طبق اطلاعات مسئله داریم:

$$x - \left(\frac{x}{3} + \frac{x}{4} + \frac{x}{5}\right) = 26$$

$$\Rightarrow x - \left(\frac{20x + 15x + 12x}{60}\right) = 26 \Rightarrow x - \frac{47x}{60} = 26$$

$$\Rightarrow \frac{60x - 47x}{60} = 26 \Rightarrow \frac{13x}{60} = 26 \Rightarrow 13x = 26 \times 60$$

ساده کردن ۱۳
از طرفین تساوی $\Rightarrow x = 2 \times 60 \Rightarrow x = 120$

۱ ۱۲۰

$$x^2 - ax + a - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x^2 \text{ ضریب} = a = 1 \\ x \text{ ضریب} = b = -a \\ \text{عدد ثابت} = c = a - 1 \end{cases}$$

شرط آن که معادله‌ی درجه دوم دارای ریشه‌ی مضاعف باشد، آن است که $\Delta = 0$ باشد:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-a)^2 - 4(1)(a-1) = 0 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (a-2)^2 = 0 \Rightarrow a-2=0 \Rightarrow a=2$$

$$\frac{a=2}{\text{جایگذاری}} \rightarrow x^2 - 2x + 1 = 0 \Rightarrow x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-2)}{2(1)} = \frac{2}{2} = 1$$

۲ ۱۲۱

$$x^2 - bx - (6b+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -b \\ c = -(6b+4) \end{cases}$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{-(-b)}{1} = b \Rightarrow b = 6$$

$$\frac{b=6}{\text{جایگذاری}} \rightarrow x^2 - 6x - (6(6)+4) = 0 \Rightarrow x^2 - 6x - 40 = 0$$

$$\text{مجموع ۸ عدد فرد طبیعی متوالی اولیه:} = x_1 \cdot x_2 = P = \frac{c}{a} = -40$$

۳ ۱۲۲

$$S = x_1 + x_2 = 1 + \sqrt{2} + 1 - \sqrt{2} = 2$$

$$P = x_1 \cdot x_2 = (1 + \sqrt{2})(1 - \sqrt{2}) = (1)^2 - (\sqrt{2})^2 = 1 - 2 = -1$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \xrightarrow{P=-1, S=2} x^2 - 2x - 1 = 0$$

۴ ۱۲۳

$$x + \frac{1}{x} = \frac{25}{12} \xrightarrow{\times 12x} 12x \left(x + \frac{1}{x}\right) = \frac{25}{12} \cdot 12x$$

$$\Rightarrow 12x^2 + 12 = 25x \Rightarrow 12x^2 - 25x + 12 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (25)^2 - 4(12)(12) = 625 - 576 = 49$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-25) \pm \sqrt{49}}{2(12)} = \frac{25 \pm 7}{24}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{25+7}{24} = \frac{32}{24} = \frac{4}{3} \\ x_2 = \frac{25-7}{24} = \frac{18}{24} = \frac{3}{4} \end{cases}$$

آن دو عدد $\frac{3}{4}$ و $\frac{4}{3}$ هستند:

$$|x_1 - x_2| = \left| \frac{4}{3} - \frac{3}{4} \right| = \left| \frac{16-9}{12} \right| = \left| \frac{7}{12} \right| = \frac{7}{12}$$

حال جملات دنباله را می‌یابیم:

$$a_1 = -1 + 7 = 6, a_2 = -2 + 7 = 5, a_3 = -3 + 7 = 4, a_4 = -4 + 7 = 3$$

$$6, 5, 4, 3, \dots$$

مشاهده می‌کنیم که از هر جمله یک واحد کاسته شده، پس ضابطه‌ی بازگشتی دنباله به صورت $a_{n+1} = a_n - 1$ و $a_1 = 6$ است.

۱ ۱۱۱ جملات دنباله را تشکیل می‌دهیم (این دنباله به دنباله‌ی

فیبوناتچی معروف است):

$$\frac{n=1}{\rightarrow} a_2 = a_1 + a_0 = 1 + 1 = 2$$

$$\frac{n=2}{\rightarrow} a_3 = a_2 + a_1 = 2 + 1 = 3$$

$$\frac{n=3}{\rightarrow} a_4 = a_3 + a_2 = 3 + 2 = 5$$

$$\frac{n=4}{\rightarrow} a_5 = a_4 + a_3 = 5 + 3 = 8$$

همان‌طور که مشاهده می‌کنید در این دنباله، هر جمله برابر با مجموع دو جمله‌ی قبلی است، پس جملات دنباله به صورت $1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, \dots$ خواهد بود و جمله‌ی ششم آن برابر ۸ است.

۲ ۱۱۲ در بالا ده جمله‌ی اول دنباله‌ی فیبوناتچی را نوشتیم. در بین

این ده جمله اعداد ۳ و ۲۱ بر عدد ۳ بخش‌پذیرند (یعنی دو جمله).

$$۴ ۱۱۳ \text{ مجموع ۸ جمله} = 1 + 1 + 2 + 3 + 5 + 8 + 13 + 21 = 54$$

۴ ۱۱۴ جمله‌ی عمومی این دنباله (که به دنباله‌ی مثلثی معروف است)،

به صورت $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$ است، پس مقدار جمله‌ی هشتم برابر است با:

$$a_8 = \frac{8(8+1)}{2} = \frac{8 \times 9}{2} = 36$$

۲ ۱۱۵ تعداد کل دایره‌ها در شکل n ام از مجموع n عدد فرد متوالی

اولیه به دست می‌آید، بنابراین تعداد کل دایره‌های شکل هشتم برابر است با مجموع ۸ عدد فرد طبیعی متوالی اولیه:

$$1 + 3 + 5 + 7 + 9 + 11 + 13 + 15$$

که براساس الگوی داده‌شده تعداد دایره‌های سفید برابر است با:

$$3 + 7 + 11 + 15 = 36$$

۴ ۱۱۶

$$a^2 + b^2 = (a+b)^2 - 2ab(a+b) \Rightarrow a^2 + b^2 = (4)^2 - 2(2)(4)$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 = 16 - 16 = 0$$

۲ ۱۱۷

$$\underbrace{x^5 + x^4 - 16x - 16}_{= x^4(x+1) - 16(x+1)}$$

$$= (x+1)(x^4 - 16) = (x+1)(x^2 - 4)(x^2 + 4)$$

$$= (x+1)(x-2)(x+2)(x^2 + 4)$$

از بین گزینه‌ها عبارت $x+1$ جزو عوامل تجزیه است.

۲ ۱۱۸

$$\frac{2a}{a^2 - b^2} + \frac{1}{a+b} - \frac{1}{a-b} = \frac{2a + (a-b) - (a+b)}{(a-b)(a+b)}$$

$$= \frac{2a + a - b - a - b}{(a-b)(a+b)} = \frac{2a - 2b}{(a-b)(a+b)} = \frac{2(a-b)}{(a-b)(a+b)} = \frac{2}{a+b}$$

۱ ۱۲۴

اگر تعداد واحد کالا را x در نظر بگیریم، داریم:

$$x = 6000 - 30p \Rightarrow 30p = -x + 6000 \xrightarrow{+30} p = -\frac{1}{30}x + 200$$

$$R(x) = x.p = x(-\frac{1}{30}x + 200) = -\frac{1}{30}x^2 + 200x$$

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow \text{درآمد} - \text{هزینه} = \text{سود}$$

$$P(x) = (-\frac{1}{30}x^2 + 200x) - (60x + 250)$$

$$P(x) = -\frac{1}{30}x^2 + 200x - 60x - 250$$

$$P(x) = -\frac{1}{30}x^2 + 140x - 250$$

طرفین معادله را در مخرج مشترک یعنی $(x+10)(10-x)$

ضرب می‌کنیم:

$$(x+10)(10-x) \left(\frac{24}{x+10} = \frac{24}{10-x} - 1 \right)$$

$$\Rightarrow 24(10-x) = 24(10+x) - (x+10)(10-x)$$

مزدوج

$$\Rightarrow 240 - 24x = 240 + 24x - (10^2 - x^2)$$

$$\Rightarrow 240 - 24x - 240 - 24x + 100 - x^2 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 - 48x + 100 = 0 \Rightarrow x^2 + 48x - 100 = 0$$

$$\Rightarrow (x-2)(x+50) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-2=0 \Rightarrow x=2 \\ x+50=0 \Rightarrow x=-50 \end{cases}$$

هر دو جواب قابل قبول هستند و مجموع آن‌ها برابر است:

$$-50 + 2 = -48$$

۴ ۱۲۶

گزاره‌ی مرکب داده‌شده، ترکیب عطفی است و از آن‌جا که گزاره‌ی اولی درست است، برای آن‌که ارزش کل گزاره نادرست گردد باید یک گزاره‌ی نادرست انتخاب کرد که فقط گزاره‌ی گزینه‌ی (۴) نادرست است.

۳ ۱۲۷

از آن‌جا که ارزش گزاره‌ی p نادرست است، پس ارزش گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ به انتهای مقدم درست خواهد بود و در نتیجه ارزش گزاره‌ی $(r \Rightarrow p) \Rightarrow (p \Rightarrow q) \Rightarrow (r \Rightarrow p) \Rightarrow T \equiv T$

$$((r \Rightarrow p) \Rightarrow (p \Rightarrow q)) \Rightarrow (r \Rightarrow p) \Rightarrow T \equiv T$$

$$((p \vee q) \wedge (p \vee \neg q)) \equiv (p \vee (q \wedge \neg q)) \equiv p \vee F \equiv p \quad 1 \quad 128$$

۳ ۱۲۹

$$(\neg(\neg p \Rightarrow q)) \equiv (\neg(\neg(\neg p) \vee q)) \equiv (\neg(p \vee q)) \equiv \neg p \wedge \neg q$$

ترکیب فصلی دو گزاره فقط وقتی نادرست است که هر دو گزاره نادرست باشند:

$$p \equiv F, (\neg p \wedge q) \equiv F \xrightarrow{-p \equiv T} T \wedge q \equiv F \Rightarrow q \equiv F$$

بنابراین p و q هر دو نادرست و $p \Rightarrow q$ درست خواهد بود و ضمناً $\neg q \sim$ هم درست خواهد بود.

$$((p \Rightarrow q) \wedge r) \equiv ((T \Rightarrow F) \wedge r) \equiv F \wedge r \equiv F \quad 2 \quad 131$$

$$((p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)) \equiv ((T \wedge F) \Leftrightarrow (F \Rightarrow T))$$

$$\equiv (F \Leftrightarrow T) \equiv F$$

۱ ۱۳۲

وقتی ارزش گزاره‌ی شرطی $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست است به معنای آن است که مقدم یعنی $p \wedge q$ درست و تالی یعنی r نادرست بوده است. وقتی $p \wedge q$ درست است، یعنی هر دو گزاره درست هستند، پس تا این‌جا نتیجه گرفتیم که:

$$p \equiv T, q \equiv T, r \equiv F$$

$$((p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (q \vee r)) \equiv ((T \Leftrightarrow T) \Leftrightarrow (T \vee F)) \equiv (T \Leftrightarrow T) \equiv T$$

$$\sim p \equiv F \quad 3 \quad 133$$

سطر اول جدول: اگر $q \equiv F$ و $p \equiv T$ باشد، آن‌گاه $\sim p \equiv F$ و $\sim q \equiv T$ خواهد بود و داریم:

$$(\sim(p \vee q) \wedge (p \vee \sim q)) \equiv (\sim(T \vee F) \wedge (T \vee T)) \equiv F \wedge T \equiv F$$

سطر دوم جدول: اگر $q \equiv F$ و $p \equiv F$ باشد، آن‌گاه $\sim p \equiv T$ و $\sim q \equiv T$ خواهد بود و داریم:

$$(\sim(p \vee q) \wedge (p \vee \sim q)) \equiv (\sim(F \vee F) \wedge (F \vee T)) \equiv T \wedge T \equiv T$$

پس $A \equiv F$ و $B \equiv T$ خواهد بود.

۲ ۱۳۴

گزینه‌ی (۲) نادرست است و عبارت درست آن به صورت $\frac{4+x^2}{2} > 5x^2$ می‌باشد.

۱ ۱۳۵

گزاره‌ی «باران بیارد» را p و گزاره‌ی «درخت بارور می‌شود» را q می‌نامیم. نتیجه‌گیری به صورت $(p \Rightarrow q) \wedge \sim q \Rightarrow \sim p$ است که یک گزاره‌ی همیشه درست است، زیرا می‌دانیم $p \Rightarrow q$ هم‌ارز $\sim p \vee q$ است، پس داریم:

$$(((p \Rightarrow q) \wedge \sim q) \Rightarrow \sim p) \equiv (\sim[(\sim p \vee q) \wedge \sim q] \vee \sim p)$$

$$\equiv (\sim(\sim p \wedge \sim q) \vee \sim p) \equiv (p \vee q) \vee \sim p$$

$$\equiv ((p \vee \sim p) \vee q) \equiv T \vee q \equiv T$$

اقتصاد

۱ ۱۳۶ بررسی عبارتها:

الف) فقر یا تهی‌دستی مطلق به معنای نداشتن حداقل معیشت است.

ب) در هر جامعه، افرادی که درآمد آن‌ها از سطح حداقل معیشتی معین کم‌تر باشد، زیر خط فقر قرار دارند.

ج) اهداف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی در هر کشوری، دستیابی به عدالت، کاهش انواع نابرابری‌ها در برخورداری از امکانات، کاهش فاصله‌ی درآمدی، نابود کردن فقر و تأمین حداقل رفاه اجتماعی برای عموم مردم می‌باشد.

۳ ۱۳۷

$$50,000 \times \text{سه‌م دهک دوم} = 50,000 \times \frac{4}{100} = 2,000 \text{ میلیارد ریال}$$

$$50,000 \times \text{سه‌م دهک نهم} = 50,000 \times \frac{16}{100} = 8,000 \text{ میلیارد ریال}$$

۴ ۱۳۸

به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی (اشتغال، تورم و رشد) اعمال می‌کند، سیاست‌های تثبیت اقتصادی گفته می‌شود که تقاضای کل اقتصاد را در کوتاه‌مدت، کنترل و تنظیم می‌کند.

۳ ۱۳۹

وظیفه‌ی دولت در رفع مشکل بیکاری به معنای این نیست که به بیکاران کار دهد و مستقیماً در بخش دولتی اشتغال ایجاد کند، بلکه با مدیریت خود، زمینه‌ی کاهش بیکاری و ایجاد اشتغال را فراهم می‌کند.

۱۴۵) الف) پرداخت‌کننده‌ی مالیات، همان مؤدی مالیاتی است.

ب) آن چه را که مالیات بر آن وضع می‌شود، «پایه مالیاتی» می‌نامند.
ج) استقرار یکی از راه‌های درآمدی دولت است که اگر صرف سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راه‌گشا باشد. بهترین راه استقرار، قرض گرفتن از مردم از طریق فروش اوراق مشارکت است و بدترین آن، استقرار از بانک مرکزی است که موجب افزایش نقدینگی می‌شود.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶) در دوره‌ی معاصر ابتدا تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی، جعفر خامنه‌ای و در نهایت نیما یوشیج برای تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا تلاش کردند که آن‌ها را «پیشگامان شعر نو» خوانده‌اند.

۱۴۷) رخصنده اعتصامی معروف به پروین، در قصیده به سبک ناصرخسرو شعر می‌سرود و روانی و لطافت شعر او یادآور اشعار سعدی شیرازی است.

۱۴۸) همه‌ی عبارات درباره‌ی ویژگی‌های «منظومه‌ی افسانه»، اثر نیما یوشیج، درست‌اند.

۱۴۹) «ارزیابی شتاب‌زده» اثری در قالب «مقاله» است و محتوای داستانی ندارد.

۱۵۰) «گسترش تعلیم و تربیت» و «رواج علوم و فنون جدید» از درون‌مایه‌های رایج در ادبیات دوره‌ی بیداری‌اند.

۱۵۱) بیت سؤال سروده‌ی «پروین اعتصامی» است.

۱۵۲) از نشریات مهم در دوره‌ی دوم از شعر دوران معاصر، «روزگار نو» و «سخن» هستند. «نوبهار» مجله‌ای است با مدیریت ملک‌الشعرا بهار که در دوره‌ی بیداری منتشر می‌شد.

۱۵۳) اولین تجربه‌ی داستان‌نویسی سیمین دانشور «آتش خاموش» بود. «سوشون» اثر معروف اوست که در برگزیده‌ی داستان زندگی زری و یوسف و اوضاع اجتماعی مردم فارس در خلال جنگ جهانی دوم است و اوچ نویسنده‌ی دانشور را نشان می‌دهد.

۱۵۴) نخستین رمان تاریخی دوره‌ی معاصر «شمس و طغرا» اثر محمداقبر میرزا خسروی است.

۱۵۵) شعر گزینه‌ی (۴) آغاز منظومه‌ی افسانه است که نیما آن را در سال ۱۳۰۱ ه. ش. منتشر کرد و در واقع «بیانیه‌ی شعر نو» است.

۱۵۶) روزگار سپری شده‌ی مردم سال خورده: محمود دولت‌آبادی / مدار صفر درجه، زمین سوخته، همسایه‌ها: احمد محمود

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) علی مؤذنی

(۲) قیصر امین‌پور

(۳) سید علی موسوی گرمارودی

۱۵۷) جریان نوگرایی شعری علی اسفندیاری، معروف به نیما یوشیج، با سرایش «قنوس» در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد. منظومه‌ی «افسانه» نام اثر دیگری از نیماست که پیش از قنوس در سال ۱۳۰۱ ه. ش. منتشر کرد و در واقع، «بیانیه‌ی شعر نو» است.

۱۴۰) دولت با سیاست‌هایی نظیر افزایش بهره‌وری و امنیت

اقتصادی، بهبود محیط کسب و کار و برنامه‌ریزی در جهت به‌کارگیری فناوری‌های نوین، فعالیت‌های بخش تولید و عرضه را بهبود می‌بخشد. همچنین با اجرای سیاست‌های مناسب تجاری و ارزی سعی می‌کند وابستگی و شکنندگی اقتصادی در مقابل تکانه‌های داخلی و خارجی را بکاهد و واردات غیرضروری و مصرف بی‌رویه‌ی کالاهای وارداتی را کاهش دهد و صادرات را تقویت کند، بدین ترتیب تجارت خارجی را سامان دهد.

۱۴۱) الف) سیاست‌های پولی معمولاً به دو شکل انبساطی و انقباضی انجام می‌پذیرد که یکی از این اشکال همان کاهش حجم پول در گردش یا سیاست پولی انقباضی است.

ب) افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی (سیاست‌های مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای کل است.

ج) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می‌شود.

۱۴۲) الف، ب و ج) دولت‌ها برای تحقق اهداف خود سه نوع برنامه دارند: کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت که در این میان بودجه یک برنامه‌ی کوتاه‌مدت یک‌ساله است که در آن منابع درآمدی و مخارج برنامه‌ای پیش‌بینی شده است. هرگاه مخارج بودجه از درآمدهای آن بیش‌تر باشد، به اصطلاح با کسری بودجه روبرو هستیم. با توجه به قانون، بودجه ابزار کنترلی مجلس بر دولت است.

۱۴۳) بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) امروزه در اکثر کشورها، مجلس نمایندگان وظیفه‌ی تصویب بودجه را بر عهده دارد.

ب) در جمهوری اسلامی ایران به موجب اصل ۵۲ قانون اساسی، بودجه‌ی سالانه‌ی کل کشور توسط دولت تهیه می‌شود.

د) لایحه‌ی بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه‌ی مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس در صحن علنی مجلس مطرح می‌شود.

۱۴۴) ۳

$$\begin{aligned} & 50,000,000 - 45,000,000 = 5,000,000 \\ & \Rightarrow 5,000,000 \times \frac{2}{100} = 1,000,000 \\ & 45,000,000 - 35,000,000 = 10,000,000 \\ & \Rightarrow 10,000,000 \times \frac{18}{100} = 1,800,000 \\ & 35,000,000 - 25,000,000 = 10,000,000 \\ & \Rightarrow 10,000,000 \times \frac{15}{100} = 1,500,000 \\ & 25,000,000 - 15,000,000 = 10,000,000 \\ & \Rightarrow 10,000,000 \times \frac{12}{100} = 1,200,000 \\ & 15,000,000 - 5,000,000 = 10,000,000 \\ & \Rightarrow 10,000,000 \times \frac{10}{100} = 1,000,000 \end{aligned}$$

مالیات‌های پرداختی = جمع کل مالیات ماهانه = $1,000,000 + 1,800,000 + 1,500,000$

ریال $1,000,000 + 1,200,000 = 6,500,000$

ریال $6,500,000 \times 12 = 78,000,000$

ریال $78,000,000 - 6,500,000 = 71,500,000$

۱۷۷ ۴

رو	ی	خو	بت	آ	ی	از	لطف	بر	ما	کشفت	کرد
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	U
ز	ز	جز	لط	ف	خو	بی	نیست	در	تف	سی	ما
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مستفعَلن مستفعَلن مستفعَلن مستفعَلن

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۱۷۸ ۳ تنها شدن (-U -U -U مستفعَلن) / بی‌طاقتی (-U -U -U مستفعَلن)

/ اسرار ما (-U -U -U مستفعَلن) / آرام جان (-U -U -U مستفعَلن) / نامهربان

(-U -U -U مستفعَلن)

رکن سایر کلمات:

بردباری (-U -U -U فاعلاتن) / آتش دل (-U -U -U مفعَلن)

حرف زدن (-U -U -U مفعَلن) / نمی‌خواهم (-U -U -U مفعَلین)

گردباد (-U -U -U فاعلاتن)

۱۷۹ ۲ تقطیع بیت سؤال:

د	ر	ح	ض	ر	ت	چ	م	ش	تا	ق	ا	ی	ز	ا	ر	ن	د	ن	د
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	-
ک	ب	ا	ی	ز	د	م	ر	د	ب	د	ر	م	ا	ن	د	ر	م	ا	ن
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	-
مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن

تقطیع بیت گزینه‌ی (۲):

ا	گر	بر	من	ن	ب	خ	ش	ا	ی	پ	ش	م	ا	ن	ی	خ	ر	ی	ا
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	-
ب	خ	ط	ر	د	ا	ر	ا	ی	م	ن	ی	ک	د	ر	خ	د	م	ت	ج
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	-
مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مستفعَلن مستفعَلن مستفعَلن مستفعَلن

(۲) فعولن فعولن فعولن فعولن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۱۸۰ ۳

ا	ت	دی	کا	تش	د	ر	ع	ل	ز	ن
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
وا	ت	گ	ت	تا	ن	ک	د	ع	ق	ب
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

علائم هجایی سایر گزینه‌ها:

(۱) -U -U -U -U

(۲) -U -U -U -U

(۳) -U -U -U -U

۱۵۸ ۱ برخلاف آن چه در گزینه‌ی (۱) گفته شده، اخوان ثالث در

بیش‌تر مجموعه‌های شعری خود، مانند زمستان، زبانی نمادین دارد.

۱۵۹ ۱ بررسی موارد نادرست:

قیصر امین‌پور (شاخه‌ی اول) / علی‌محمد افغانی (شاخه‌ی دوم) / سید حسن

حسینی (شاخه‌ی اول) / علیرضا قزوه (شاخه‌ی سوم)

۱۶۰ ۴ تنگسیر: صادق چوبک / چشم‌هایش: بزرگ علوی / شوهر آهو

خانم: علی‌محمد افغانی / بره‌ی گم‌شده‌ی راعی: هوشنگ گلشیری

۱۶۱ ۳ «شاهنامه‌ی ابومنصور» حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست

عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد.

۱۶۲ ۱ براساس نظریه‌ی بهار، سبک غالب در تمام طول قرن سیزدهم،

سبک دوره‌ی بازگشت است.

۱۶۳ ۳ برخلاف گزینه‌ی (۳) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا یکی از

ویژگی‌های این اثر است.

۱۶۴ ۳ دوره‌ی رواج نثر مصنوع، قرن ششم هجری است و نخستین

نمونه‌ی آن، کتاب «کلیله و دمنه» ابوالعالی نصرالله منشی است که (در سال

۵۳۶ ه. ق) در اواسط نیمه‌ی اول قرن ششم تألیف شد.

۱۶۵ ۳ فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی به خط میخی نوشته

شده است.

۱۶۶ ۳ تاریخ بلعمی از نمونه‌های نثر دوره‌ی سامانی‌ست. آثار نام‌برده

در سایر گزینه‌ها متعلق به دوره‌ی غزنوی و سلجوقی هستند.

۱۶۷ ۳ شاخه‌ی شمالی از گروه غربی زبان‌های ایرانی میانه را

«پهلوانیک» یا «پارتی» و شاخه‌ی جنوبی از گروه غربی را «پارسی میانه» یا

«پهلوی» می‌گویند.

۱۶۸ ۳ سبک «فکاهی» شاخه‌ای از تقسیم‌بندی سبک‌های ادبی

براساس نظریه‌ی ارسطوست که به «هدف» سبک توجه دارد.

۱۶۹ ۲ منطقه‌ی رواج فارسی دری، ابتدا در نواحی مشرق و شمال

شرقی ایران بود.

۱۷۰ ۱ نخستین کسی که قصیده‌ی تمام و کمال تعلیمی سرود،

«کسائی» بود.

۱۷۱ ۳ در این دوره مدعیان عرفان که به اقتضای زمانه با مغولان کنار

آمده بودند، کم‌کم اصالت خود را از دست دادند و به درسی کردن عرفان و شرح

اصطلاحات و «پیچیده» جلوه دادن مفاهیم آن پرداختند.

۱۷۲ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کاربرد واژه‌ی «ایدون» (۳) کاربرد واژه‌ی «آبا»

(۴) کاربرد واژه‌ی «آبر»

۱۷۳ ۳ واژه‌ی حافظ در این گزینه به معنی «حفظ‌کننده و نگهبان» و

در سایر گزینه‌ها تخلص خواجه شمس‌الدین محمد، معروف به «حافظ» است.

۱۷۴ ۲ در این دوره، شعری توجه به علوم ادبی از جمله «بیان» و

«بدیع» بیش‌تر شد.

۱۷۵ ۴ بیت گزینه‌ی (۴) یادآور نام کتاب ظفرنامه‌ی شامی است که در

مقدمه‌ی آن، جمله‌ی مورد اشاره، آمده است.

۱۷۶ ۳ فعولن فعولن فعولن فعولن

وزن سایر گزینه‌ها:

مفاعیلن مفاعیلن فعولن

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، مفهوم، یا خواندن کلمات مشخص کن (۱۸۶ - ۱۸۱):

۱۸۱) ۴ ترجمه کلمات مهم: ارجو: امید دارم، امیدوارم / آن یُحَسِّنْ: که نیکو سازد / خُلِقَ: اخلاق / حَسَنٌ: نیکو ساخته / خَلَقَ: خلقت، آفرینش / ساء: بد شود (فعل شرط) / عَذَّبَ: عذاب می‌دهد (جواب شرط)

اشتباهات پاره سایر گزینه‌ها:

۱) از خدا امید دارم (← امید دارم که خدا؛ دقت کنید که «اللَّهُ» فاعل «يُحَسِّنُ» است.)، عذاب کشیده (← عذاب داد، عذاب می‌دهد؛ «عَذَّبَ» فعل متعدی است.)
۲) چرا که (← همان‌طور که، هم‌چنان که)؛ بدخلق باشد (← اخلاقش بد شود)
۳) خلقتم را (← اخلاقم را)، اخلاقم را (← خلقتم را)، بد اخلاق باشد (← اخلاقش بد شود)

۱۸۲) ۱ ترجمه کلمات مهم: لَمْ يَكُنْ (نبوده؛ ماضی منفی) /

أَحْسَنُ: بهتر / مِثْنُ: (مین + مَن ← از کسی) / صَادِقٌ (دوستی کرده، دوستی کرده است؛ فعل ماضی از مصدر «مُصَادَقَةٌ») / إِخْلَاصٌ: اخلاص، بی‌ریایی / نَاهِيًا: بازدارنده / مَعِينًا: یاور

اشتباهات پاره سایر گزینه‌ها:

۲) بهترین کس (← بهتر از کسی)، بوده (← نبوده)، صداقت داشته (← دوستی کرده)
۳) کسی به من نیکی کرده (← بهتر از کسی نبوده)، اسلوب حال در «ناهیًا» و «مَعِينًا» ترجمه نشده است.
۴) نیست (← نبوده)، صداقت دارد (← دوستی کرده)، اسلوب حال ترجمه نشده است.

۱۸۳) ۳ «كَانَ ... رَاحُوا» معادل با ماضی بعید است: می‌رفتند (← رفته بودند)

۱۸۴) ۳ بررسی گزینه‌ها:

۱) مفرد و جمعه «نمودج» (← جمع التکسیر و مفرده «نمودج»)
۲) جمع التکسیر (← جمع مؤنث سالم)
۳) دقت کنید که «عَجُوزٌ» هم برای مذکر است و هم مؤنث (پیرمرد، پیرزن)
۴) مترادفه «ذاهب» (← متضاده «ذاهب» آتی (آینده، در حال آمدن) ≠ ذاهب (رونده، در حال رفتن).

۱۸۵) ۲ بررسی گزینه‌ها:

۱) مصرع عربی می‌گوید هیچ عشقی بدون سرزنش نیستا یعنی هر که عاشق شود مورد سرزنش قرار می‌گیرد! بیت فارسی می‌گوید عاشق واقعی نباید از سرزنش یار خود ناراحت شود! یعنی عاشق باید هر رنجی را از محبوب خود به جان بخرد! پس مفهومی متفاوت دارند.
۲) مصرع عربی می‌گوید از دوری یار، روزگار به چشم من هم‌چون قیامت شده! بیت فارسی نیز در مصرع دومش دقیقاً همین را می‌گوید!
۳) مصرع عربی می‌گوید از هجران یار، شب و روزم یکی شده! و بیت فارسی می‌گوید در وصال یار، شبم مثل روز روشن شده! پس مفهومان کاملاً متفاوت است.
۴) مصرع عربی می‌گوید گاهی آب حیات در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌شود، اما بیت فارسی می‌گوید آب حیات، منبعش خاک پای درویشان است! خاک پای درویشان ربطی به تاریکی‌ها ندارد.

۱۸۶) ۱ تَعَبَّرَ (فعل مضارع، متعدی، معلوم، السَّعْدِيُّ (مفعول /

منصوب)، مِن (حرف جرّ، المُتَقَدِّمِينَ (اسم فاعل از مصدر «تقلید» / مجرور به حرف جرّ)، مُنْتِجٌ (اسم فاعل از مصدر «إنتاج» / خبر برای «إِنَّ» و مرفوع، خَلَّاقٌ (اسم مبالغه / صفت برای خبر و مرفوع به تبعیت از آن)

ترجمه: آیا سعدی را از تقلیدکنندگان برمی‌شماری؟ نه! قطعاً او تولیدکننده‌ای بسیار آفریننده (خلاق) است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) المَكْتَبَةُ ← المَكْتَبَةُ: اسم مکان بر وزن «مَفْعَلَةٌ».

ترجمه: چه‌بسا مولوی مشهورترین شاعران ما در کتاب‌خانه جهانی باشد!

۳) صَوْتًا ← صَوْتٌ: اسم «لا»ی نفی جنس آخرش تنوین نمی‌گیرد، بلکه فتحه می‌گیرد.

ترجمه: هیچ صدایی زشت‌تر از صدای الاغ نیست در حالی‌که بالا رفته است!

۴) نَادِمٌ ← نَادِمًا: حال است و باید منصوب باشد.

ترجمه: آن مرد دست پسرش را با پشیمانی گرفت و او را نزد خود نشاندا!

■ پاسخ صحیح را در تحلیل صرفی و محل اعرابی برای کلمات مشخص شده مشخص کن:

۱۸۷) ۴ ترجمه عبارت سؤال: بزرگ‌ترین نویسنده‌ها جوانان را تشویق می‌کنند که ساعت مشخصی را برای خواندن کتاب‌ها در منزل‌هایشان معین کنند!

بررسی گزینه‌ها:

۱) مِئَنِي ← مِعْرَب / دقت کنید که «أكابر» جمع مکسر «أكبر» (اسم تفضیل) است.

۲) مفرد مذکر ← جمع التکسیر و مفرده مذکر / دقت کنید که «الکُتَّاب» جمع مکسر «الکاتب» (اسم فاعل) است.

۳) باب «تفعّل» ← باب «تفعیل» / حال و منصوب ← صفة و منصوبه بالتبعیة: «يَعْتَنُوا» فعل متعدی، «ساعة» مفعول و منصوب، «مُحَدِّدَةٌ» صفت برای مفعول / دقت کنید که «مُحَدِّدَةٌ»: مشخص شده، معین شده» اسم مفعول از مصدر «تحدید» است.

۴) دقت کنید که «مَنَازِلُ» جمع مکسر «مَنَزِلُ» (اسم مکان) بر وزن «مَفْعِلٌ» است.

■ گزینه صحیح را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۸):

۱۸۸) ۳ بررسی گزینه‌ها:

۱) الكُفَّارُ (جمع «الكافر» اسم فاعل ثلاثی مجرد) و المَنَافِقِينَ (اسم فاعل از مصدر «مَنَافَقَةٌ») ← دو اسم فاعل

دقت کنید: «جَاهِدُ» فعل امر است که برای این‌که به کلمه بعدش وصل شود، آخرش به جای ساکن یک کسره آمده است.

۲) مُخْتَلِفًا (اسم فاعل از مصدر «إختلاف») و «مُتَشَابِهًا» و «مُتَشَابِهًا» (هر دو اسم فاعل از مصدر «تَشَابُه») ← سه اسم فاعل

۳) مَبْشِيرِينَ (اسم فاعل از مصدر «تَبشیر») و مَنذِرِينَ (اسم فاعل از مصدر «إنداز») ← دو اسم فاعل

دقت کنید: «المُرْسَلِينَ» اسم مفعول از مصدر «إرسال» است و اسم فاعل نیست.

۴) مُعْرِضُونَ (اسم فاعل از مصدر «إعراض») ← یک اسم فاعل

۱۸۹) ۲ «المُرَكَّبُ» اسم مکان بر وزن «مَفْعَلٌ» / «الأوَّلُ» اسم تفضیل بر وزن «أفعل» (در اصل، «أوَّلُ» بوده.) / «مُنْتَظِرٌ» اسم فاعل از ثلاثی مزید (مصدر «إنتظار») / «والِدٌ» اسم فاعل از ثلاثی مجرد، بنابراین در این عبارت، اسم مفعول از ثلاثی مزید وجود ندارد.

ترجمه: هر وقت به مرکز تجاری رسیدی، روبروی درِ اوّل منتظر بنشین تا ما با پدرم بیاییم سپس همگی وارد شویم!

۱۹۹ ۱ در دوره‌ی نخست‌وزیری رضاخان و زمانی که احمدشاه در سفر اروپا بود، سرکوبی شورش شیخ خزعل و بعضی شورش‌های پراکنده‌ی دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، بر محبوبیت او افزود.

۲۰۰ ۴ هم‌زمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که هم‌چنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند و با این همکاری، موانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. از نظر انگلیسی‌ها، در آن شرایط، بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاستمداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه‌ی خویش دستور دهند تا امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم سازند؛ به همین دلیل، رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود.

۲۰۱ ۴ یکی دیگر از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت اشیاء و ابزارهای مفرغی از طریق آمیختن مس با ماده‌ی قلع بود. مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند.

۲۰۲ ۲ برخی از جهانگردان اروپایی که در دوران فرمانروایی صفویان به ایران آمدند، با کنجکاوی زیاد در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دوره‌ی هخامنشی به خصوص در فارس بودند.

۲۰۳ ۴ کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های جدید نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهاده بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) در نتیجه‌ی این کاوش‌ها، امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد.

۳) یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره‌ی باستان ارائه کردند.

نکته: واژه‌ی «کامله» در گزینه‌ی (۲) و عبارت «پیش از تاریخ» در گزینه‌ی (۳) نادرست‌اند.

۲۰۴ ۳ به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد. این آیین به خدایان متعددی که در وادها ستایش شده بودند، باور داشت و آداب و مناسک دشواری را بر پیروان خود تحمیل می‌کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عبارت «از تلفیق باورهای آریایی‌ها و مردمان تمدن سند پدید آمد» نادرست است.

۲) آداب و مناسک «ساده» غلط است؛ زیرا آیین برهمن آداب و مناسک «دشواری» داشت.

۴) آیین بودایی در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم سخت کیش برهمنی ظهور کرد، نه برعکس.

۲۰۵ ۲ رومیان به افتخار پیروزی‌های نظامی خود بناهای یادبود زیادی را برپا کردند. آنان هم‌چنین در رم و دیگر شهرهای قلمروی امپراتوری مثل انطاکیه، دمشق، اسکندریه، آتن و مارس، ساختمان‌های عمومی فراوانی ساختند که حکایت از مهارت در معماری و طراحی در مهندسی دارد.

۱۹۰ ۲ اسم تفضیل فقط وقتی به شکل مؤنث (بر وزن «فعلی») می‌آید که صفت برای یک اسم مؤنث باشد؛ مثل «العاقبة الحسنى» در گزینه (۱). در غیر این صورت، اسم تفضیل همیشه به شکل مذکر (بر وزن «أفضل») می‌آید؛ حتی وقتی برای مقایسه‌ی میان دو اسم مؤنث به کار برود. پس گزینه (۲) صحیحش می‌شود ← زمیلتی فاطمة أفضل من سائر زمیلاتی فی الریاضة! در بقیه‌ی گزینه‌ها نیز می‌بینید که به شکل مذکر آمده است.

تاریخ

۱۹۱ ۳ دولت انگلستان برای دستیابی به اهداف خود، در صدد تغییر حکومت ایران برآمد؛ به این منظور، برنامه‌ی کودتا طرح‌ریزی و اجرای آن به سفارت انگلیس و نیروهای انگلیسی مستقر در ایران واگذار شد. آبرون‌سایید، فرماندهی نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، به جست‌وجو در میان نیروهای قزاق پرداخت و رضاخان را برای این منظور مناسب تشخیص داد. آبرون‌سایید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سید ضیاءالدین درباره‌ی او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند. آبرون‌سایید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، به تهران آمد و به احمدشاه چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است. با آماده شدن شرایط، قوای قزاق در بامداد روز سوم اسفند ۱۲۹۹ وارد تهران شدند.

۱۹۲ ۱ سید ضیاءالدین طباطبایی، مهره‌ی سیاسی کودتا، به فاصله‌ی کوتاهی پس از انتصاب به نخست‌وزیری، استعفا کرد و به اروپا رفت.

۱۹۳ ۲ پس از آن‌که عمال انگلیس اذهان عموم مردم را به سود رضاخان آماده کردند، سرانجام در سال ۱۳۰۴ ش، ماده‌واحدی به صورت طرح در مجلس شورای ملی مطرح شد که در آن، خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود. در این ماده‌واحد، پیش‌بینی شده بود که پس از خلع قاجاریه، مجلس مؤسسان برای تغییر چند ماده از قانون اساسی تشکیل خواهد شد و تکلیف قطعی سلطنت را تعیین خواهد کرد.

۱۹۴ ۴ رضاشاه که تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه‌ی کشور تقلید از غرب و اشاعه‌ی فرهنگ غربی است، پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت.

۱۹۵ ۲ مدرس، روحانی مبارز و خستگی‌ناپذیری که آرزویش نجات ایران از چنگال استبداد و استعمار بود، یگانه دشمن سرسخت و جدی رضاخان در دوران نخست‌وزیری رضاخان و پس از به سلطنت رسیدن او به شمار می‌رفت.

۱۹۶ ۲ رضاشاه تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه‌ی کشور تقلید از غرب و اشاعه‌ی فرهنگ غربی است.

۱۹۷ ۱ به وجود آوردن ارتش منظم در ایران از جمله برنامه‌های اساسی انگلیسی‌ها بود. این ارتش ضمن این‌که تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می‌ساخت، قیام‌های مردمی را سرکوب می‌کرد و در مواقع ضروری، به عنوان تأمین‌کننده‌ی اهداف نظامی انگلستان مورد استفاده قرار می‌گرفت.

۱۹۸ ۴ از اقدامات رضاشاه، اسکان اجباری عشایر بود. هدف آن، مهار کردن نیروی رزمی عشایر بود.

۲۱۷) ۴ پس از سقوط خلافت اموی، یکی از نوادگان هشام بن عبدالملک به نام عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا فرار کرد. او سرانجام موفق شد شهر قرطبه در اندلس را تصرف و حکومت امویان را در آنجا پایه‌ریزی کند.

۲۱۸) ۲ پس از فتح هر شهر و منطقه توسط اعراب مسلمان، به فرمان خلیفه، فردی از میان فرماندهان سپاه، سران قبیله‌ها و یا صحابه به حکومت آن‌جا منصوب می‌شد. از آن‌جا که اعراب تجربه‌ی چندانی در کشورداری نداشتند، اداره‌ی امور دیوانی، هم‌چون گذشته در اختیار ایرانیان باقی ماند. محاسبه و دریافت مالیات‌ها هم‌چنان توسط دبیران و دهقانان ایرانی انجام می‌گرفت. دفترهای دیوانی مثل گذشته به خط و زبان پهلوی نوشته می‌شد و سکه‌های ضرب‌شده توسط ساسانیان هم‌چنان در گردش بود.

۲۱۹) ۱ پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولاگرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند (۱۶ ق.).

۲۲۰) ۲ بررسی عبارات نادرست:

ب) تحت تأثیر تعالیم اسلام و مجموعه‌ای از امکانات و حمایت‌های مادی و معنوی که در دوره‌ی نخست خلافت عباسی فراهم آمد، تحول فکری و علمی عظیمی در میان مسلمانان ایجاد شد.
د) این مورد مربوط به اهداف حکومت فاطمیان می‌باشد و به خلافت عباسی ارتباطی ندارد.

جغرافیا

۲۲۱) ۳ مدیریت حمل و نقل عبارت است از کلیه‌ی فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه‌کردن سامانه‌های حمل و نقل.

۲۲۲) ۱

شاخص مطلوب

$$\frac{100 \times \text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{شاخص انحراف } (\%)$$

$$\Rightarrow \frac{60}{30} \times \frac{100}{1} = 200$$

۲۰۰ یعنی باید ۲ برابر مسیر مستقیم بین دو مکان، راه ساخته شود.

۲۲۳) ۲ هر چه در دسترسی یک راه، میزان انحراف آن کم‌تر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر است.

۲۲۴) ۴ هر شبکه‌ی دسترسی از دو بخش اصلی تشکیل می‌شود:

۱- مسیرها یا خطوطی که بین مکان‌ها قرار گرفته‌اند.

۲- گره‌ها یا نقاطی که به وسیله‌ی مسیرها به هم مربوط می‌شوند.

۲۲۵) ۲ ویژگی‌های طبیعی نواحی بر مدیریت سامانه‌های حمل و نقل تأثیر می‌گذارد. آب و هوا بر حمل و نقل تأثیر مستقیم دارد، برای مثال در کشورهای اسکانديناوی با توجه به زمستان‌های سخت، تجهیزات خاصی در پاک‌سازی جاده‌ها به کار می‌رود.

۲۲۶) ۳ گسترش حمل و نقل عمومی، مهم‌ترین راهکار بهبود حمل و نقل شهری است.

۲۰۶) ۴ در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره‌ی جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از برجسته‌ترین این اندیشمندان، کنفوسیوس بود. کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره‌ی دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

۲۰۷) ۳ مینوسیان قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کرده بودند. آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق هم‌جوار خود، روابط بازرگانی داشتند.

۲۰۸) ۱ در یونان باستان مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند؛ اما در نتیجه‌ی توسعه‌ی دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

۲۰۹) ۱ در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به وجود آمد. شوش و چغامیش در خوزستان؛ شهداد و جیرفت در کرمان؛ شهر سوخته در سیستان و سیلک در کاشان از جمله‌ی این شهرها بودند.

۲۱۰) ۳ از آن‌جا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و اکدی پیایی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یک‌دیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

۲۱۱) ۴ ساکنان شهر قم و نیز شمار زیادی از مردم مازندران و گیلان در نتیجه‌ی مهاجرت گروهی از شیعیان و علویان به دیار آنان، با اسلام آشنا و مسلمان شدند.

۲۱۲) ۲ منصور، ابومسلم خراسانی را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت؛ زیرا نگران نفوذ و قدرت فراوان فرماندهی سپاه‌جامگان بود.

۲۱۳) ۳ خلیفه‌ی اول (ابوبکر) اندکی بیش از دو سال خلافت کرد. او در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامه‌ی مکتوبی، عمر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد.

۲۱۴) ۳ در زمان معاویه ۵۰ هزار مرد جنگی عرب که به همراه اعضای خانواده، شمار آنان به چندصد هزار نفر می‌رسید، به داخل ایران کوچ کردند.

۲۱۵) ۴ امام سجاد (ع) چهارمین امام شیعه، ضمن زنده نگاهداشتن نام امام حسین (ع)، به بیان اهداف قیام کربلا پرداخت. ایشان هم‌چنین با جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و کم‌فایده، به صورت مدترانه‌ای مانع نابودی شیعیان شد.

۲۱۶) ۲ در دوران خلافت عمر و عثمان درآمد‌های فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه‌ی مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه‌ی دوم این درآمد‌ها را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه‌ی توزیع عطایا توسط خلیفه‌ی دوم، اگرچه بر پایه‌ی مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

یادآور: گزینه‌ی (۴) مربوط به خلافت امام علی (ع) و گزینه‌ی (۳) مربوط به دوران خلافت خلیفه‌ی سوم است.

۲۴۰ ۳ دشت لوت از بیابان‌های گرم با زمستان‌های ملایم و دشت کویر از بیابان‌های گرم با زمستان‌های سرد است.

۲۴۱ ۱ هوا در منطقه‌ی جنب‌استوایی (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی) سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند و مراکز فشار زیاد جنب‌استوایی به وجود می‌آید.

۲۴۲ ۳ پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره‌ی زمین از عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی است.

۲۴۳ ۲ صدها نفر مردم ناحیه‌ی مسلمان‌نشین میانمار بر اثر پاک‌سازی قومی به کشور بنگلادش مهاجرت کردند.

۲۴۴ ۴ دامنه‌های کوه‌های آلپ در اروپا دارای بیش‌ترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی جهان است.

۲۴۵ ۲ مناس شدن منحنی‌های میزان روی نقشه، نشانه‌ی پرتگاه است.

۲۴۶ ۱ اشکال فرسایشی تراکمی شامل آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه‌ی ماسه‌ای است.

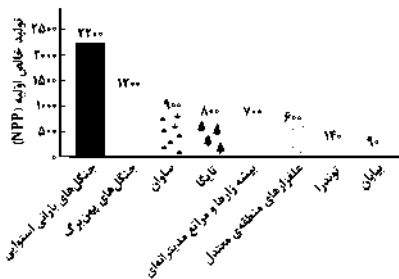
۲۴۷ ۲ الف) در رسوبات نرم به جامانده از دریاچه‌های قدیمی پدید می‌آید ← کلوت (یاردانگ)

ب) تپه‌های ماسه‌ای هلالی‌شکل و منفردی هستند که دو زائده یا بازو در جهت باد دارند ← برخان

ج) حاصل فرسایش بادی - آبی است و باد، شیارهایی موازی و لاشکل در این رسوبات ایجاد می‌کند ← یاردانگ (کلوت)

۲۴۸ ۲ بیابان‌های سرد جهان بالای ۳۰ درجه‌ی شمالی (ب) و پایین ۳۰ درجه‌ی جنوبی (و) قرار دارند.

۲۴۹ ۳

۲۵۰ ۲ صحرای بزرگ آفریقا - فسفات
بیابان کالاهاری - الماس

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۲ نخستین واکنش به ثروت بود: ثروت دیگر نه یک امر خنثی (نه خوب و نه بد) بلکه ریشه‌ی بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، دزدی خوانده شد.

دومین واکنش به دانش بود: خوش‌بینی به دانش مورد تردید جدی قرار گرفت.

۲۵۲ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به تعریف قدرت اجتماعی اشاره دارد، در حالی‌که در صورت سؤال معنای کلی قدرت انسان مورد پرسش قرار گرفته است، نه انواع آن.

۲ و ۴) در ارتباط با نظام سیاسی می‌توانند مطرح شوند، نه در ارتباط با قدرت انسان.

۲۴۷ ۲ در کشور ما در شهرهای اصفهان، کاشان، یزد، بناب و میاندوآب، فرهنگ استفاده از دوچرخه بسیار رایج بوده است. در بناب و میاندوآب، اغلب خانواده‌ها دوچرخه دارند و بسیاری از مردم با دوچرخه به سر کار می‌روند.

۲۴۸ ۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) ایجاد اتوبوس‌های تندرو (BRT) از سال ۱۹۹۰ میلادی در شهرهای دنیا انجام شده است.

ب) در سال ۲۰۱۳ میلادی در بیش از ۳۰۰ شهر پایتختی از اتوبوس‌های برقی استفاده شده است.

۲۴۹ ۳ دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت در شهرهاست.

۲۴۰ ۲ حمل و نقل چندوجهی یا چندمنظوره‌ای، ترکیبی از دو یا چند شیوه‌ی مختلف حمل و نقل ریلی، جاده‌ای، دریایی و ... است.

۲۴۱ ۳ ترکمنستان ← رودخانه‌ای؛ رود اترک / خشکی / دریایی؛ دریای خزر

آذربایجان ← رودخانه‌ای؛ رود ارس / خشکی / دریایی؛ دریای خزر

۲۴۲ ۳ بررسی عبارت نادرست:

ج) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه در جنوب منطقه‌ی معتدله‌ی نیم‌کره‌ی شمالی و ۴۴ تا ۶۳ درجه‌ی طول شرقی واقع شده است.

۲۴۳ ۲ الف) جهت شمالی - جنوبی - تالش

ب) جهت غربی - شرقی - البرز

ج) شکل کوه‌ها به صورت منظم و موازی ← خراسان

۲۴۴ ۲ پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله‌ی پردازش شروع می‌شود.

۲۴۵ ۴ شرایط وارونگی دما

۲۴۶ ۱

کجا ← استان گیلان - جاده‌ی
اسالم
چرا ← کولاک و برف شدید و
یخبندان
چه چیز ← بسته شدن جاده
چه موقع ← زمستان

جاده‌ی اسالم در استان گیلان به علت کولاک و برف شدید بسته شد.

۲۴۷ ۳ مرحله‌ی دوم پژوهش جغرافیایی ← تدوین فرضیه

مرحله‌ی سوم پژوهش جغرافیایی ← جمع‌آوری اطلاعات

۲۴۸ ۲ فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آن‌ها را ناهمواری‌های مریخی هم گفته‌اند.

۲۴۹ ۲ عامل پرفشار جنب‌حاره‌ای، مهم‌ترین عامل ایجاد نواحی خشک و بیابانی در جنوب کشور است.

- ۲۶۲) ۱ «متوسط‌قد بودن» ← امری است خارج از کنترل ما (انتسابی) و فردی است.
- «متاهل بودن» ← اکتسابی است و چون می‌تواند فرد از مجرد بودن، متأهل شود و بالعکس، پس متغیر است نه ثابت.
- «زن بودن» ← انتسابی است.
- «دارای مدرک تحصیلی زبان روسی» ← اکتسابی و متغیر است.
- «دارای درجه‌ی نظامی» ← اکتسابی است و در اجتماع تعیین می‌شود و فردی نیست.
- «داشتن موهای کوتاه» ← متغیر است، چون قابل تغییر است.
- ۲۶۳) ۴ فیلسوفان ← مباحث گسترده درباره‌ی هویت جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان ← بحث درباره‌ی ابعاد هویت اجتماعی و فرهنگی و ارائه‌ی نظراتی در این‌باره
- مشاوران و روان‌شناسان و روان‌کاوان ← آگاهی از ویژگی‌هایی که خود به آن واقف نیستیم.
- پیامبران و اولیای الهی ← سخن گفتن از «ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان‌ها» و «غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت حقیقی»
- دین و پیامبران الهی، فیلسوفان، زبان‌شناسان، انسان‌شناسان و جامعه‌شناسان ← درباره‌ی غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت واقعی خود
- ۲۶۴) ۲ جریمه شدن شیوه‌ی رسمی پاداش و مجازات است، نوعی مقابله‌ی جامعه با شکستن قوانین بوده و کنترل اجتماعی است و نصیحت و بن‌آموزی از طریق والدین و افراد خانواده، جامعه‌پذیری از نوع غیررسمی می‌باشد.
- ۲۶۵) ۴ روش تبلیغ و اقناع در فرهنگ‌هایی: ۱- با ظرفیت «منطقی و عقلانی بیشتر» ۲- «با فطرت انسان سازگارتر» تأثیر بیشتری دارد. با این توضیح گزینه‌های (۱) و (۳) رد می‌شوند، زیرا در آن‌ها به جای «منطقی»، صفت «هیجانی» به کار رفته است. هر جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعدش عمل کنند، تشویق می‌کند و به آن‌ها پاداش می‌دهد.
- ۲۶۶) ۲ در جهان اسلام امر به معروف و نهی از منکر در فرآیندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارند و دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری هستند.
- ۲۶۷) ۲ تغییر شغلی به شغل جدید به معنی جابه‌جایی موقعیت اجتماعی و ایجاد تحرک اجتماعی است. در حالی‌که در گزینه‌ی (۱) گفته شده که هیچ نوع تحرک اجتماعی اتفاق نیفتاده است، پس این گزینه نادرست است. در صورتی‌که در تحرک اجتماعی موقعیت تغییر نکند، تحرک اجتماعی از نوع افقی خواهد بود.
- ۲۶۸) ۱ الف) بخش فنی نیازمند دانش بالاتر است و صعودی به حساب می‌آید.
- ب) صعودی است. ناخدا سوم درجه‌ی پایین‌تری از ناخدا اول است.
- ج) سرتیپ بالاتر است و اگر سرتیپ به سرتیپ دوم تغییر یابد، یعنی نزولی بوده است.
- د) منشی از مسئول کپی بالاتر است و به معنای ارتقا می‌باشد، در نتیجه صعودی است.

- ۲۵۳) ۳ با آگاهی به این‌که اقتدار، پذیرش رسمی قدرتی است که با مقبولیت همراه باشد، می‌توانیم گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) را رد کنیم.
- توجه: مقبولیت با پذیرش رسمی یا غیررسمی به دست می‌آید.
- ۲۵۴) ۱ امروزه بسیاری از کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند و به همین دلیل گاهی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند.
- ۲۵۵) ۳ رابطه‌ی نظام سیاسی با سایر نظام‌ها: نظام سیاسی نمی‌تواند از نظام‌های دیگر مستقل باشد، بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد.
- ۲۵۶) ۳ در گزینه‌ی (۳) «اغراض شخصی» آمده است که مربوط به تقسیم‌بندی براساس روش تصمیم‌گیری است.
- ۲۵۷) ۱ نمونه‌ی حکومت‌های موناشری: حکومت پاپ بر واتیکان و کلیسای جهانی کاتولیک
- حکومت‌های آریستوکراسی: حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند.
- حکومت‌های الیگارشی: حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.
- ۲۵۸) ۲ اگر قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد، اما تبعیت از آن، از روی رضایت باشد، قدرتی مقبول، ولی غیرمشروع وجود دارد.
- در صورتی‌که بحران‌های اقتصادی کنترل نشود می‌تواند به فروپاشی نظام سیاسی منجر شود.
- ۲۵۹) ۲ وجه مثبت: توجه به معانی فرهنگی آن جامعه از منظر افراد آن جامعه
- وجه منفی: الف) تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌سازد.
- ب) فرهنگ‌های مختلف، معمولاً به مرزهای خودشان محدود نمی‌مانند و ما را ناگزیر از مقایسه‌ی ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند. ولی وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه‌ی هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.
- ۲۶۰) ۴ جامعه‌شناسی پوزیتیویستی: با متحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه‌ی علمی نمی‌داند؛ از این‌رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده‌ی خنثی و فاقد معنا، مطالعه می‌کند.
- جامعه‌شناسی انتقادی: جامعه‌شناسان انتقادی یافتن راهی برای داوری علمی درباره‌ی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه‌ی قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را بین‌یست زندگی انسان معرفی می‌کنند.
- ۲۶۱) ۴ موارد زیر را در ارتباط با منزلت اجتماعی به یاد بسپارید:
- ۱- از طریق ارتباط با دیگران کسب می‌شود، پس دارای بعد اجتماعی است.
- ۲- می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم، پس دارای بعد اکتسابی و متغیر است.

۲۷۷ ۱ لیبرالیسم متقدم، نظام ارباب - رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را در هم ریخت.

از نظر کسانی که اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را برای کشورهای غنی و فقیر، به کار می‌برند، مشکل کشورهای فقیر تنها ضعف اقتصادی نیست، بلکه خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه‌ی آن‌ها از کشورهای صنعتی است.

۲۷۸ ۳ شباهت ← هر دو ماهیت اقتصادی دارند.

تفاوت ← چالش فقر و غنا، مستمر (دائمی) و چالش مربوط به بحران اقتصادی، اغلب مقطعی و دوره‌ای است.

۲۷۹ ۱ انسان مدرن با انقلاب صنعتی، تسلط و پیروزی بر طبیعت را به خود نوید می‌داد، ولی از همین منظر، طبیعت نیز نخستین مسائل و مشکلات خود را نشان داد و به همین ترتیب رابطه‌ی متقابل انسان و طبیعت دچار اختلال گردید.

۲۸۰ ۲ در نگاه توحیدی طبیعت و هرچه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند می‌باشد و در نگاه اساطیری طبیعت ماده‌ی خام نیست و از ابعاد و نیروهای ماورایی برخوردار است.

فلسفه و منطق

۲۸۱ ۱ شیخ اشراق، افلاطون را امام‌الحکمه یا پیشوای حکمای اشراق می‌نامد.

۲۸۲ ۴ چون فلسفه‌ی سهروردی استوار بر حقیقت نور و ظلمت (روشنایی و تاریکی) است، سهروردی آن را حکمت اشراق نامیده است. سهروردی از واقعیت اشیا به نور تعبیر می‌کند.

۲۸۳ ۴ هرگاه سهروردی از مشرق و مغرب یا از خورشید طلوع‌کننده و غروب‌کننده سخن می‌گوید، کلام او را باید بر مبنای جغرافیای نور و ظلمت در جهان هستی تفسیر کنیم.

۲۸۴ ۳ وقتی سهروردی از نور صحبت می‌کند منظور او هم نور مرئی و هم نور باطنی است.

۲۸۵ ۱ دقت کنید، تأثیر رشته‌ی عرضی (ارباب انواع) در عالم طبیعت به وساطت انوار مدبر / انوار اسپهبدی (طبقه‌ی متوسط) است.

۲۸۶ ۴ علم به صورت شیء خارجی بر علم به احوال نفسانی و علم به نفس (که هر دو حضوری هستند) تقدم ندارد.

۲۸۷ ۳ حکیم متأله از نظر سهروردی هم باید در بحث استاد باشد (در مقام برهان استاد باشد) و هم به تصفیه‌ی نفس پرداخته باشد (دلش به نور حقیقت روشن باشد).

۲۸۸ ۱ شیخ اشراق با حکمت مشاء و به ویژه افکار ابن‌سینا آشنایی کامل داشته و بهره‌ی فراوانی که از تعالیم ابن‌سینا نصیب او شده، در نوشته‌هایش نمایان است.

۲۸۹ ۳ آن‌چه به طور مستقیم بر روی ما معلوم است و ذهن به آن بی‌واسطه آگاهی دارد همان صورت شیء خارجی است که به علم حضوری دریافت می‌شود. همین صورت علمیه معلوم واقعی است.

۲۹۰ ۲ گرچه شیخ اشراق همواره به همراهی عقل و ذوق عرفانی تأکید داشته، اما در فلسفه‌ی او غلبه با روش ذوقی و اشراقی است.

۲۹۱ ۴ عکس مستوی موجهی کلی، موجهی جزئی است.

۲۶۹ ۱ «در این جامعه، قواعد و روابط براساس ارزش‌های اقتصادی است.» ← جوامع سرمایه‌داری

«در این جامعه، به هويت دينی و معنوی افراد توجه نمی‌شود.» ← جوامع دنیوی یا سکولار

«در این جامعه، افراد محجبه امکان تحصیل را ندارند.» ← جوامع دنیوی یا سکولار

«در این جامعه قوانین بر مبنای اصول دینی قرار دارند.» ← جوامع دینی و معنوی

۲۷۰ ۲ «پيامد تعارض فرهنگی» ← اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی «علت بیرونی تعارض فرهنگی» ← تأثیرپذیری از جوامع دیگر یا جهان‌های اجتماعی دیگر است.

«فردی که با تلاش موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقاء می‌دهد» ← مورد تأیید جامعه قرار می‌گیرد.

۲۷۱ ۱ در قرن هجدهم، ارزش‌ها و آرمان‌های دنیوی برای جهان غرب موجی از امید آفرید. امید به حاکمیت دنیوی و این جهانی، قدرت و سلطه‌ی انسان بر طبیعت و ایجاد بهشتی بر روی زمین که انسان قبل از آن در آسمان به دنبال آن بود.

در این بین جهان غرب در راستای تحقق این اهداف و آرزوها حقوق، سیاست، اقتصاد و صنعت متناسب با فرهنگ خود را پدید آورد و نظام نوین جهانی را شکل داد.

۲۷۲ ۴ مارکس در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم از لیبرالیسم اقتصادی انتقاد کرد و راه‌حل آن را تغییر نظام سرمایه‌داری به سوسیالیستی و کمونیستی می‌دانست.

۲۷۳ ۳ بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان آن در طرف چپ مجلس قرار گرفتند و این دو گروه جریان‌های راست و چپ را به وجود آوردند.

۲۷۴ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) اگر قید «همواره» تبدیل شود به قید «اغلب»، درست خواهد بود.

(۲) در گذشته، جنگ‌ها، اغلب به منظور کشورگشایی انجام می‌شد و ریشه‌ی ملی‌گرایانه نداشت.

(۴) افزودن ثروت، سرزمین و قدرت از طریق به دست آوردن غنائم از دلایل ایجاد جنگ‌ها در گذشته نبود.

۲۷۵ ۲ چالش اصلی جهان، چالش بین کشورهای فقیر و غنی است. مفاهیم شمال و جنوب، جهان اول، دوم و سوم، توسعه‌یافته و عقب‌مانده، مرکز و پیرامون و استعمارگر و استعمارزده برای اشاره به آن به کار می‌روند.

اصطلاحاتی مثل «منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای»، «امپریالیسم اقتصادی و فرهنگی» و «شرق و غرب» به منظور اشاره به این چالش به کار نمی‌روند. با این توضیحات می‌توانید گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) را حذف کنید.

۲۷۶ ۴ اصطلاح مرکز و پیرامون اشاره دارد به استثمار کشورهای غیرغربی توسط کشورهای غربی.

اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای فقیر و غنی را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

۳۰۹ ۱ یادآوری در هر فرضی امکان‌پذیر است، این‌که یادآوری مستلزم شناخت باشد یا نباشد تابع این است که ادراک حسی مقیاس شناخت نباشد یا باشد.

۳۱۰ ۲ افلاطون برای رسیدن به شناسایی یقینی و معرفت حقیقی راه حل تازه‌ای ارائه داده است که به نظریه‌ی مُثُل شهرت دارد و شامل دو مرحله است.

روان‌شناسی

۳۱۱ ۳ در حل مسئله، ممکن است راه‌حل‌های مختلفی داشته باشیم، ولی فقط یک راه است که ما را به حل مسئله می‌رساند.

از نظر حضرت علی (ع)، شرط تصمیم‌گیری، رسیدن به یقین است و ایشان در حکمت ۲۷۴ نهج‌البلاغه می‌فرمایند: «چون به یقین رسیدید، اقدام کنید».

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در حل مسئله، حل‌کنندگان مسئله باید راه‌حل‌های مسئله‌ی مورد نظر را خودشان بازآفرینی کنند.

۴) عبارت «فقط این راه مرا به هدف می‌رساند» نشان‌دهنده‌ی حل مسئله است.

۳۱۲ ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱ و ۲) انتخاب رئیس مجلس و بهترین خواننده‌ی جشنواره از طریق انتخابات و رأی افراد صورت می‌گیرد، بنابراین یک تصمیم گروهی است.

۳) بهترین شیوه‌ی بازی در ورزش فوتبال نیز براساس تصمیم‌گیری جمعی و با راهنمایی مربی صورت می‌گیرد، بنابراین تصمیم گروهی است.

۴) فرد در انتخاب موضوع پایان‌نامه اگرچه با استادان خود مشورت می‌کند، اما معمولاً نوعی تصمیم فردی است که در آن فرد براساس علاقه و بررسی‌های خود آن را انتخاب می‌کند.

۳۱۳ ۲ خرید خانه صرفاً براساس پیروی از محل سکونت برادر ← تصمیم‌گیری وابسته ← در این نوع تصمیم‌گیری فرد به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت می‌کند.

شروع نکردن رژیم غذایی متعادل و گفتن عبارت «از فردا شروع می‌کنم» ← تصمیم‌گیری اجتنابی ← در این سبک تصمیم‌گیری، فرد «دست، دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد».

۳۱۴ ۳ مرحله‌ی سوم تصمیم‌گیری ← بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت ← بررسی ویژگی‌های هر یک از اتومبیل‌ها

مرحله‌ی دوم تصمیم‌گیری ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های یک تصمیم ← انتخاب ماشین مورد نظر از بین سه ماشین

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مرحله‌ی پنجم - مرحله‌ی هفتم

۲) مرحله‌ی دوم - مرحله‌ی سوم

۴) مرحله‌ی هفتم - مرحله‌ی پنجم

۳۱۵ ۳ مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه می‌شویم، عمدتاً از نوع بد تعریف‌شده هستند. علت کم بودن انگیزه‌ی دانش‌آموزان، بد تعریف‌شده است، زیرا هم به روان‌شناسی ارتباط دارد و هم علت‌های متعددی دارد.

سایر مسائل مطرح‌شده در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) از نوع خوب تعریف‌شده هستند، زیرا دلایل کاملاً مشخصی دارند و مربوط به سایر علوم هستند.

۲۹۲ ۳ متناقض جزئی (+) = کلی (-)

۲۹۳ ۱ قضایای جزئی متضاد ندارند.

سالبه‌ی جزئی عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

۲۹۴ ۱ دو قضیه‌ی «بعضی غیر ب الف است» و «هیچ غیر ب الف نیست» متناقض هم هستند پس قطعاً یکی صادق است و دیگری کاذب.

۲۹۵ ۳ متضاد متناقض عکس مستوی موجه‌ی کلی = متضاد متناقض موجه‌ی جزئی = متضاد سالبه‌ی کلی = موجه‌ی کلی

۲۹۶ ۳ قضیه‌ی کلی است، زیرا موضوع آن همه‌ی میزها است، پس قضیه می‌شود سالبه‌ی کلی که عکس آن سالبه‌ی کلی و متضادش موجه‌ی کلی خواهد بود.

۲۹۷ ۳ عکس مستوی موجه‌ی کلی ← موجه‌ی جزئی

متناقض سالبه‌ی کلی ← موجه‌ی جزئی

هر دو موجه‌ی جزئی هستند که قضایای جزئی متضاد ندارند و موضوع واحد ندارند، چون در اولی موضوع «ب» و در دومی «الف» است.

۲۹۸ ۱ مقدمات (پیش‌دانسته‌های) استقرای ناقص در حوزه‌ی علوم تجربی از مشاهدات (آزمایش) به دست می‌آیند و مبنای اعتماد به علوم تجربی استقرای ناقص است.

۲۹۹ ۲ استدلال جزئی به کلی = استقرای نتیجه‌ی آن کلی و عام است.

۳۰۰ ۴ در علوم تجربی از استقرای ناقص استفاده می‌شود که در آن برخی موارد جزئی را می‌آزمایند و نتیجه‌ی به دست آمده را به کل موارد سرایت می‌دهند.

۳۰۱ ۲ نمی‌دانم سقراط = نمی‌دانم که دنیا دلیستی ندارد و آزادگی و

۳۰۲ ۲ سقراط: «یک حکیم به دنیا دلیستی ندارد و آزادگی و سربلندی خود را برای این‌که چند صباحی بیش‌تر زنده بماند، فدا نمی‌کند و لذا من نیز اگر خواهان چند روز عمر بیش‌تر باشم گویی خود را مسخره کرده‌ام، چون در گفتار از بی‌اعتنایی به دنیا دم زده‌ام و در عمل خود را مشتاق توقف در دنیا نشان داده‌ام.»

۳۰۳ ۴ سقراط با فریاد «خود را بشناس» پرده‌ی چهل مرکب را از مقابل چشم‌ها فرومی‌اندازد و فرد را بر کرسی تواضع می‌نشانند و به او می‌آموزد تا با تکیه بر عقل خدادادی می‌توان از وسوسه‌ی شک و گمان خلاصی یافت و راه حقیقت را پیمود. گزینه‌ی (۴) مربوط به «نمی‌دانم» سقراط است.

۳۰۴ ۱ انسان نمی‌تواند هیچ‌چیز را بشناسد. = نمی‌توانم بدانم = نمی‌دانم سوفسطائیان

۳۰۵ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نمی‌دانم سقراط هرگز با نمی‌دانم سوفسطائیان قابل مقایسه نیست.

۲) نمی‌دانم سقراط، سرآغاز راه حکمت و معرفت است.

۳) راه صحیح تفکر، ارتباطی با نمی‌دانم ندارد.

۳۰۶ ۳ موجودات جهان طبیعت سایه‌های مثل (ماوراء طبیعت) هستند.

۳۰۷ ۳ مثال میز ← مفهوم کلی میز ← مصداق میز

۳۰۸ ۲ معرفت حقیقی باید ثابت و پایدار باشد، لذا در طبیعت نمی‌توان سراغی از آن گرفت.

۳۱۶ | ۱ گزینه‌ی (۱) نشان‌دهنده‌ی تعارض گرایش - اجتناب است، زیرا شغل معلمی مورد علاقه‌ی زینب است، اما حقوقش کم است، پس انتخاب بین دو امر خواستنی و ناخواستنی است. سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده‌ی تعارض اجتناب - اجتناب هستند، زیرا افراد مجبور به انتخاب یکی از دو گزینه‌ی نامطلوب و ناخواستنی هستند.

۳۱۷ | ۲ در بعضی از مواقع، افراد به دلیل پرداخت هزینه‌ی قبلی، مسیر آینده را با خطا طی می‌کنند. در سایر گزینه‌ها به ترتیب افراد به دلیل تهیه‌ی لوازم سفر، تهیه‌ی بلیط کنسرت و پیمودن مسافت زیاد (با وجود نامناسب بودن شرایط و داشتن عواقب بسیار) باز هم به مسیر خود ادامه می‌دهند، اما در گزینه‌ی (۲) مسعود با وجود علاقه به شرکت در مسابقات ورزشی و انجام تمرینات سخت، به دلیل آسیب‌دیدگی از شرکت در مسابقه انصراف می‌دهد، پس مسیر آینده را با خطای کم‌تری طی خواهد کرد.

۳۱۸ | ۲ مرحله‌ی سوم بارش مغزی، ارائه‌ی معیارهایی برای داوری درباره‌ی هر راه‌حل است. وقتی پدر می‌گوید فقط شهرهایی با آب و هوای گرم باید انتخاب شوند، در واقع برای داوری راه‌حل‌های ارائه‌شده توسط سایر اعضای خانواده معیاری را معین می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مرحله‌ی اول ← تعریف مسئله

(۳) مرحله‌ی دوم ← ارائه‌ی راه‌حل‌های مختلف

(۴) مرحله‌ی چهارم ← انتخاب بهترین راه‌حل با توجه به معیارهای داوری

۳۱۹ | ۱ روش تحلیلی حل مسئله مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است، بنابراین این‌که مادری براساس نیاز فرزندش برای او هدیه‌ای می‌خرد، یعنی از روش تحلیلی حل مسئله استفاده کرده است.

سایر گزینه‌ها مربوط به روش‌های اکتشافی یا شهودی حل مسئله هستند، زیرا بدون دلیل منطقی بوده و مبتنی بر احساس و نظر شخصی می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) حدس زدن، روشی شهودی یا اکتشافی است.

(۳) معرف روش شروع از آخر است که جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله است.

(۴) معرف روش بارش مغزی است که جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله است.

۳۲۰ | ۴ الف) تشخیص مسئله (مرحله‌ی اول) ← در تشخیص مسئله، بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد خود آن را شناسایی کند.

ب) ارزیابی راه‌حل (مرحله‌ی سوم) ← باید راه‌حل انتخاب‌شده را ارزیابی کرد. در این‌جا فرد روش صحیح مطالعه را به کار گرفته و نمرات قبل و بعدش را مقایسه می‌کند که نشان‌دهنده‌ی ارزیابی راه‌حل به کار گرفته‌شده است.

ج) به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله (مرحله‌ی دوم) ← مانند استفاده از روش مطالعه‌ی خُرد خُرد، تمرین مکرر و در این‌جا به مطالعه‌ی کارآمد و بافاصله (با استراحت) اشاره شده است.